

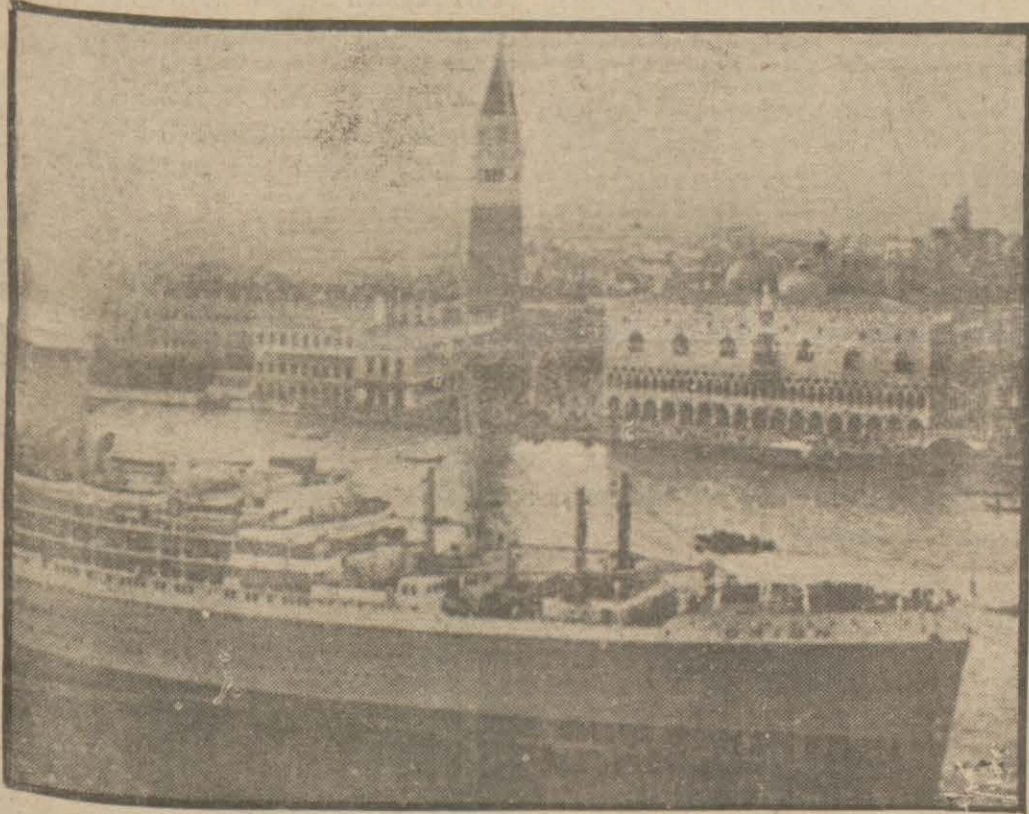

Roma ile Belgrad arasında dün neler konuşuldu?

Belgradda dün geceki miting: "Mütecavizle gizli anlaşma yapılmasını istemiyoruz!,"

Yugoslavyaya bir İtalyan filosu gidiyor

Bir Alman alayına Yugoslav topraklarındaki eski Avusturya şehirlerinden birinin ismi verilmiş Fransızlar: "Berlin, Belgradan çok şeyler isteyecek," diyorlar

Roma - Belgrad mülahakatlarının yapıldığı Venedikten bir görünüş

Londra, 22 (Hususî) — Roma - Berlin mihveri devletleri, Macaristan ve bilhassa Yugoslavyayı kendilerine bendenmek üzere hummalı bir faaliyet sarfetmektedirler.

Bu faaliyet cümlesinden olarak, Macar

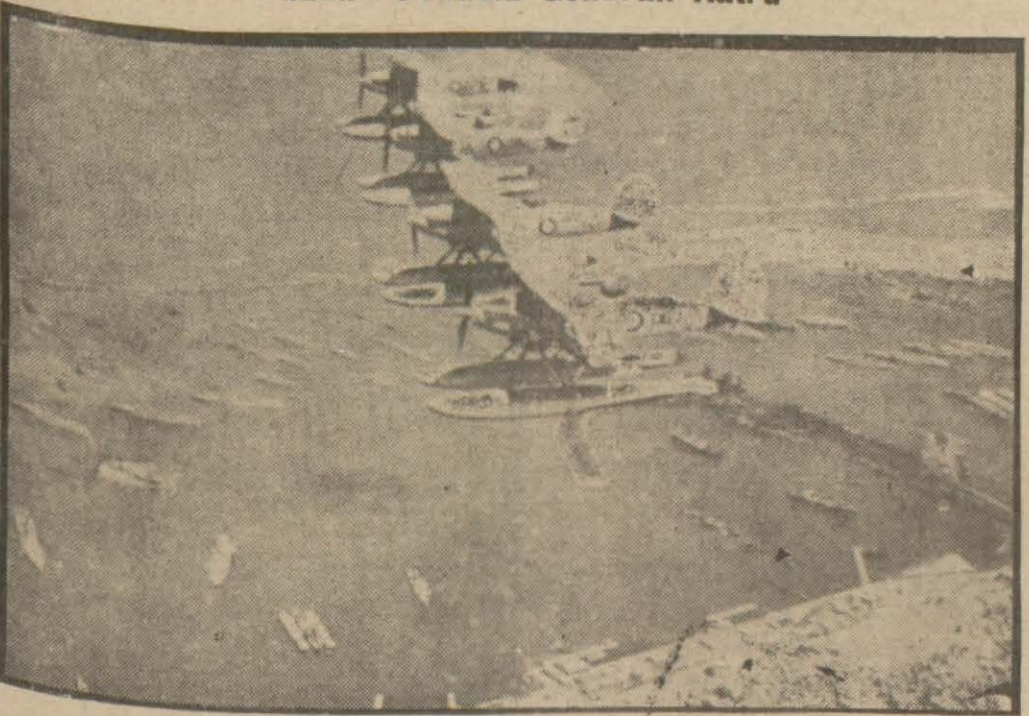
nazırlarının Romadaki görüşmelerini müteakib, bugün de Venedikte Yugoslav hariciye nazırı Markoviç ile Kont Ciano arasında müzakerelere başlanmıştır.

Yugoslavyanın mihvere iltihakını temin eder. (Devamı 11 inci sayfa)

İtalya, bir Akdeniz harbini kazanabilir mi?

Akdeniz davasının, donanmaların müdahalesi olmadan halledilmesi mümkün müdür?

Yazan: Fransız Generali Katru

İskenderiye limanının dan bir görünüş

(Yazısı 10 uncu sayfanın 4 ve 5 inci sütunlarında)

Hitlerin Cumaya yapması beklenen mukabil teklifler

Teklifler şu üç kısımdan mürekkep olacakmış: 1 - İktisadî teklifler, 2 - Müstemlekelere aid teklifler, 3 - Hudud meselelerine aid teklifler

23 Nisan

Bugün bütün yurd Milli Hakimiyet ve Çocuk bayramlarını kutluyor

Bugün 23 Nisan, yeni Türkiye'nin doğum günüdür. Her sene biraz daha kuvvetlenerek büyüyen yeni Türkiye, kendi doğuşunun büyük hatıralarını memle - (Devamı 11 inci sayfa)

Hatayda yeni hayat

Birçok mektepler açıldı, okuyanların sayısı yükseldi

Hatay Başvekili'e mülakat

Hususî mahiyette bir seyahat vesilesile İstanbul gelmiş bulunan müstakıl Hatayın kıymetli Başvekili Dr. Abdurrahman Melek beni Parkotelinde nezaketle - (Devamı 11 nci sayfa)

İngiliz, Fransız, Rus Hariciye Nazırları buluşuyorlar

Londra 22 (Hususî) — Moskovadaki İngiliz sefiri bugün tekrar Hariciye Komiseri Litvinof ile görüşmüştür. (Devamı 11 inci sayfa)

Bir İngiliz askerî heyeti tayyare ile Romanyaya gitti

Askerî tayyare dün şehrimizden geçti

Romanyaya gitmekte olan bir İngiliz askerî tayyaresi dün Yeşilköye gelmiş ve kısa bir müddet tevakkuf ederek benzin - (Devamı 11 nci sayfa)

Cebelittarik boğazı totaliter devletlerce kapatılabilir mi?

YAZAN
Emekli General
H. Emir Erkilet

(Yazısı 7 nci sayfa)

Küçük devletlerin Almanyaya cevabları

Ruzvelte verilecek cevap hakkında Hitlerle Mussolini arasında ihtilâf çıktığı, mesajı neşreden İtalyan gazetelerinin Almanyada toplattırıldığı iddia olunuyor

Londrada çıkan ve en ciddi İngiliz gazetelerinden olan Deyli Telgraf gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor:

«Siyasî mahfellerde dönen şayialara göre, Führerle Mussolini tarafından müstereken kararlaştırılan bir takım teklifleri, Hitler, önümüzdeki hafta toplanacak olan Raystagda beklenen nutkunda tebarüz ettirecektir. Bu teklifler, alâkadar devletlere içtimadan bir gün evvel bildirilecektir. Bu tekliflerin daha henüz kabataslak bir halde olduğu, üzerlerinde işlenmekte bulunduğu söylenmekle beraber, üç belli başlı kısma ayrılacağı muhakkaktır. Bu kısımlar da:

- 1 — İktisadî teklifler,
- 2 — Müstemleke işlerinin düzeltilmesine dair fikirler,
- 3 — Hudud meseleleri.

nden tereküb edecektir.»

(Devamı 3 üncü sayfa)

Hitler

General Metaksas Berlin, Roma, Paris, Londra ve Varşovaya gidiyor

Yunan Başvekilinin Bulgaristanın hududlarını tadiline dair isteklerine cevabı

Atina, 22 (Hususî) — «Press Association» bildiriyor: Yunanistanın mülki taahhütüne müteallik İngiliz - Fransız müsterek garantisile İtalyanın mukabil - (Devamı 11 inci sayfa)

"Türk kadını asla sizin istediğiniz gibi olmayacak," ÜNİVERSİTELI GENÇ KIZLARIMIZIN BİR KADIN YAZICIYA CEVAPLARI

"Sabiha Zekeriyannın tahayyül ettiği kadın, Kemalist rejimin çok uzaklarında bulunan bir ideolojinin vasıflarını taşımaktadır."

Şey Atatürk'ün işaret ettiği ve istediği Türk kızlarımız. Sabiha Zekeriya arzu ettiği gibi kadınlar bizim için asla bulunmayacaklardır. 23 Nisan 1939 (17)

Genç kızlarımızdan birinin el yazısı ile yazdığı cevap (Yazısı 7 nci sayfanın 4 ve 5 inci sütunlarındadır)

Hergün

Bir dostumun mektubu

Yazan: Muhittin Dilegan

A ziz bir dostumdan bir mektub aldım; bu mektubda dostum, bana hülâsaten şunu söylüyor:

«Dünya ahvalini çok merak ediyorum. Sen bu hususta gayet nikbin görünüyorsun ve bizlere «rahat uyuyun ve işlerinizden başka bir şey düşünmeyin!» diyorsun. Acaba, bunu, memleketin sinirlerini kuvvetlendirmek maksadile mi söylüyorsun, yoksa hakikatte bu kadar nikbin misin? Eğer sen bu nikbinlikte bu kadar samimi isen ben de sana inanırım. Yok, bu nikbin sözleri sırf memleketin manevî kuvvetini yükseltmek için söylüyorsan, bana fikrini hususî surette bildir. Bana yazacağın hususî mektubu benden kimsenin görmeyeceğini sana temin ederim.»

Dostumun bu mektubu yazmak için bir de mühim sebebi vardır: Kendis. günlük sâyi ile yaşayan bir aile babasıdır. Karısını ve çocuğunu sever. Aynı zamanda vatanını da çok sever. Günün birinde vatan onu askerliğe çağırarak olursa güle oynaya vazife başına koşacağı için karısı ile çocuğu derhal himayesiz kalacaktır. Mektubunda, bana haber veriyor ki eğer böyle bir hal olursa karısını ve çocuğunu bana emanet edecektir. Emaneti deruhte edip etmeyeceğim hakkında benden hemen cevap bekliyor.

Bu mektub benim dikkatimi uyandırdı. Demek oluyor ki memleketin bazı yerlerinde bugünkü dünya vaziyeti dolayısıyla uyanan endişeler bu dereceye kadar varmış. Bu dostum, ne zayıf ruhlı, ne de az cesur bir insandır. Zekâsı kadar kolu, kolu kadar da göğsü kuvvetli iyi bir baba, çok iyi bir Türktür. Dövüşmekten korkmayan yüreğinde tek bir sızı var: Karısı ve çocuğu. Onları da bana emanet ettikten sonra, Herkül kadar kuvvetli bir Türk olur. Böyle bir insanın, ahval karşısında endişe duyması ve benden hususî bir mektuba malûmat istemesi için, demek muhitinde, dünya vaziyetini, bizim bakımımızdan karışık gören kesif bir hava vardır. Hatta şunu da ilâve edeyim: Mektubu iki nüsha yazmış, müstacel bir cevap almak için, bunlardan birini Ankara, diğerini İstanbul adresime göndermiş. Artık tasavvur edinizi!

★

Mademki böyledir, ben de kendisine yazacağım hususî mektubu böylece açık bir mektub haline koymayı tercih ettim. Eğer onun suallerine hususî bir mektubla cevap verecek olsaydım, bu cevabım aşâğıkilerin tamamen aynı olacaktı. Ne eksik, ne de fazla!

Dünya ahvalinin çok karışık olduğu doğrudur. Bununla beraber, önümüzdeki yazın bütün dünyada sulh ile geçeceği hakkındaki kanaatimi ben değiştirmek için hiçbir yeni hadiseye ve sebebe tesadüf etmiş değilim. Eğer yanılmıyorsam, gelecek bahara kadar dünyanın sulh içinde yaşayacağı muhakkaktır. Arada geçirdiğimiz tarzda yeni buhranlar olabilir. Fakat, bu buhranların işleri bir harbe kadar götürülebilmesini muhteme. ve hatâta mümkün görmüyorum.

Bununla beraber, dünyanın karmakarışık bir hale geldiğini ve beklenen harbin önüne geçilemediğini farzettığımız zaman dahi, Türkiye sulh siyasetinde sebat edecek ve harbin hududlarından uzak kalmasını temine çalışacaktır. Bir dünya harbinin, ilk hamlede Türkiye hududlarını da alâkadar edebilmesi için ortada o kadar az sebep vardır ki bunlara yok dahi diyebiliriz.

Beni böyle bir kanaate sevkeden âmil-ler şunlardır:

Enternasyonal vaziyet tetkik edildiği zaman görülür ki Türkiye, doğrudan doğruya hiçbir taarruza maruz değildir. Bu da, dünyada herkesin Türkiyeye karşı dost oluşundan değil, muhtelif sebeblerin bir araya gelmesinden mütevellid bir vaziyettir evvelâ, bugünkü ahval arasında en istihâl fütuhatçının bile Türkiye üzerine gönderilebilecek bir kuvvet ayırabilmesi mümkün değildir.

Saniyen, Türkiyenin kendi kendisini kuvvetle müdafaa edeceğine ve bu müdafaaanın büyük bir müdafaa olacağına herkes o kadar kanidir ki Türkiyeye herhangi bir suretle dokunmak kimsenin hatırından geçemez.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Resimli Makale:

İhtiyarı gençten ayıran hudud..

Eski hatıraları ihya etmekte zevk ve saadet bulan insanlar vardır. Mazinin gittikçe uzaklaşarak müphemleşen bulutları arasında saatlerce hareketsiz kalırlar, saatlerce hayal âlemi yaşarlar. Hükümünüzü verebilirsiniz: Ya ihtiyar, ya hasta, âciz, mutlak surette bedbahtırlar.

Genç adam maziyi düşünmez, mes'ud olanın yaşadığı da sadece o günün hayatıdır, içinde teşebbüse girişmek. İleriye atılmak kudretini de bundan dolayı bulur. Tâ... yorulunca, ihtiyarlayınca, bedbaht oluncaya kadar hep böyledir. Maziyi mümkün olduğu derecede geç düşününüz...

SÖZ ARASINDA

En güzel
İkiz kardeşler

Amerikada yapılan en güzel ikizler müsabakasında resimlerini gördüğünüz zarif ikiz kardeşler birinciliği almışlardır.

İngilterenin Musul
konsolosunu öldüren
Arab delikanlıları

İrak Kralı Gazinin âni ölümüyle heyecanlanarak İngilterenin Musul konsolosunu öldürmek suçile mahkemeye verilen iki Arab delikanlısı divaniharb kararınca idama mahkûm edilmişler, fakat 18 yaşına henüz basmamış olduklarından bu ceza 15 sene ağır hapse tebdil olunmuştur.

84 yaşında bir adam
evlenmek istiyor

İngilterede Hastings'de 84 yaşlarında bir adam, 70 ile 80 yaş arasında bir kadınlı evlenmek istediğini gazetelerle ilân etmiş, ve bu ilân üzerine tam 250 kadın müracaat etmiştir. Taliblerin ekserisi yaşlıdır. En genci 40 lıktır. Müstakbel damad ayağı burkulduğu için hastanede yattığından taliblerden bir çoğunu hastanede kabul etmiştir.

Jan Kiepara ve Lehistan
hükûmeti

Polonyalı meşhur tenor Jan Kiepara Lehistanın millî müdafaa ianesine iki otomobil ile 4 bin İngiliz lirası teberrü etmiş, ve icab ederse devlete bütün servetini vereceğini bildirmiştir.

Hergün bir fıkra

Ben hallederim

Fransaya giden bir İngiliz seyyah, Ruen sokaklarında dolaşırken e- lindeki bastonunu kaza ile bir dükkânın önündeki ufak camlardan birine çarpmış, camı kırmıştı. İngiliz dükkândan fırlayan dükkân sahibine sordu:

— Kıran camın yerine yenisi kaç para yapılır?

— Yirmi beş frank.

Cebinden bir tane elli franklık çıkarıp uzattı:

— Üstünü veriniz.

Dükkâncının yanında yirmi beş frangi yoktu.

İngiliz soğukkanlılıkla:

— Ben hallederim, o sizde kalsın! Dedi ve bastonile sağlam camlardan birine daha vurup onu da kırdı.

83 yaşında dimdik
Bir General

Fransanın Franks nezdine gönderdiği yeni elçisi Mareşal Petain 83 yaşında olmasına rağmen dimdik, sırim gibi bir generaldir. Kendisine «Verdunun lâyetmut kahramanı ünvanı» verilmiştir. Petain iş zamanlarında pek az konuşur, boş vakitlerinde ise her Fransız gibi müthiş bir hatib kesilir. Anlatır, güldürür, dinliyenlerini hayran bırakır. Umumi Harbdeki, müttefik devletleri ima ederek: «Onlar buradan geçmeyecekler!» sözü her Fransızın hürmetle tekrarlacağı bir cümledir.

Balıklara eziyet ettiği için
mahkemeye verilen adam

İngilterede bir balıkçı, tuttuğu balıklara eziyet etmekten suçlu olarak mahkemeye verilmiştir. Günlerce süren davadan sonra, jüri heyeti kat'î bir hüküm veremediği için suçlunun yeniden sorguya çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Vindsör Dükünün
Kâhyası ve karısı

Vindsör düküne aid olan Surreydeki Vindsör sayfiyesinin kâhyası ile karısı iki senedenberi, bütün insanlardan uzak bir hayat yaşamakta, yegâne rüyet ufukları, sabahları sütçünün dış kapıya bıraktığı sütleri alırken gördükleri manzara teşkil etmektedir.

Sigorta parası için evlendiği
erkekleri zehirliyen kadın

Amerikada, Filadelfiyada, birçoklarını zehirle öldüren bir şebekenin azasından olan ve (Profesyonel dul kadın) rolünü oynayan Karina Favato isminde bir kadın cinayet mahkemesine verilmiştir. Kadın, 7 yaşlarındaki üvey oğlunu arsenik ile öldürmekten suçludur.

Polis Müdüriyetinin bildirdiğine göre, şebeke şimdiye kadar yüze yakın cinayet işlemiştir. Şebekeden Herman Petrillo, elebaşı olarak muhakeme edilmektedir.

Şebeke, zehirliyecekleri erkek ve kadınlara hulûl ederek onları hayat sigortasına kaydettirdikten sonra faaliyetine geçerek öldürmekte idiler.

Maznun kadın da üvey oğlunu ayrı ayrı beş polişe ile muhtelif sigorta kumpanyalarına 600 İngiliz lirasına sigorta ettirmişti. Dul kadının şebeke namına kullandığı bir usul de şu idi: Zehirliyeceği kurbânını seçtikten sonra, o adamla evlenmekte, hayatını sigorta ettirmekte, aradan bir müddet geçince de zavallı kocasını zehirlemekte, buna mukabil de şebekeden sigorta parası olarak 600 Türk lirası almakta idi.

Sözün kısası

Ağaç ve Anadolu

E. Talu

S ivasta bana daima lütfkârane refakat eden arkadaşına soruyorum:

— Göründü Sivasın bağları, derler. Bu meşhur bağlar ne tarafa düşüyor?

Arkadaşım gülümsüyerek cevap veriyor:

— Bu sözün aslı şöyledir: «Gürün'dür Sivasın bağları!» Şu tarafta Gürün denilen bir kaza vardır. Bağlık, bahçeliktir. Ondan kinaye söylemişler. Çünkü eski Sivaslılar yeşillik hasreti duydular mı, en yakın oraya giderlermiş. Nefsi Sivasta ise şu gördüğünüz seyrek kavak ağaçları ile, su kenarlarındaki söğütlerden başka bir şey yoktur. Şehirden istasyona giden caddenin iki kenarındaki akasyalar da yeni dikildi. daha tuhafını söyleyeyim! Sivasın sebzesi, meyvası bile Tokattan, Amasyadan ve Adanadan gelir.

— Peki. Burada ağaç bitmez, sebze yetişmez olur mu?

— Elbet biter de, yetişir de. Görüyorsunuz ki sularımız hem mebzul, hem de şeker gibi tatlıdır. Kızılırmak şuracıktan geçer. Asıl Sivasın içinden de biri Mundağ ırmak, öteki de Mısır ırmak adında iki su akar. Sonra içilecek muhtelif ve birbirinden leziz sularımız vardır. Ke-penek suyu, Behrampaşa suyu, Mıhrivefa suyu, filân... pek yakındaki maden sularımız da ayır.

— O halde?

— O halde, ne bileyim? Ahali alışmış. Mükemmel bir de ziraat fidanlığı, çalışkan bir ziraat müdürümüz olmasına rağmen Sivasın ağaçlanmasında bir türlü istenilen hızı almıyor.

— Yazık!

— Elbette yazık. Bakın, burada azıcık himmetle ne yapılabileceği hakkında size bir fikir vermek için emekli Albay Etemin parkına gidelim.

Atladığımız kırık dökük payton arabası beş dakika sonra bizi şehrin kıyısında şirin bir yere götürmüştü. Etrafı tel örgü ile çevrilmiş ağaç, çiçekli, havuzlu, kazinolu bir bahçe. İçinde her çeşid oyun aletleriyle bir çocuk bahçesi bile var. Ve bununla da bitmiyor. Sivasın yerlilerinden olan ve muhitinde pek çok sevilen mal sahibi emekli Albay Etem Tanrıverdi orduda kıymetli hizmetler ifa ettikten sonra tekaüd olunca memleketine yerleşmiş ve Belediyenin, her yerde olduğu gibi 42 bin lirası maaşata giden 145 bin liralık bir bütçe ile hiçbir vakit başarılmayacağı bir işi kendi parasile, kendi sâyi ile meydana getirmiş, Sivas hemşehrilerine yazın nefes alacak, safa sürecek bir park vücude getirmiştir. Yani başında, adamakıllı bir bend inşasile civardan akan suları da toplayıp bir sun'î göl yapmış ki bunun içinde her vakit sandalyalarla gezmek mümkündür.

Muhterem albay bana meyva fidanlığını da göstermek lütfünde bulundu. Çoğu çekirdekten yetişme olan buradaki ağaçların bakımı ve canlılığı nazarı dikkati çekecek gibi idi. Ve anladım ki Sivasın bağlarını görmek için Gürüne kadar gitmeğe lüzum yoktur. Burada pekâlâ bağ da, bahçe de, orman da yetiştirilebilir. Ancak bu fidanları aşulamaktan daha mühim yapılacak bir şey var: Halıkımız ağaç sevgisini, yeşillik sevgisini aşulamak amma, aşk şeklinde aşulamamız lâzım!

Orta Anadolu baştanbaşa çorak kalmıştır. Hep bu sevginin gönüllere yerleşmesi yüzünden.

Yazık değil mi?

E. Talu

TAKVİM

NİSAN

Küml sene 1366	23	Arabi sene 1353
Nisan 10	Romî sene 1939	Kasım 167

PAZAR

GÜNEŞ		Rebiülevvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	09	8	18	8	18
6	13	8	22	8	22
Öğle		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 12	16 01	13 07	20 06	36
E.	5 17	9 05	12	1	40

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Elektrik şirketi Nafia Vekâletinin idaresine geçtiği zaman bu şirketin gayrimüslim Türk memurlarında hiç de gülse bazıları arasında mühim bir endişenin uyanmış olduğu inkâr edilemez. Bugünden yarına yerlerini kaybedebileceklerini düşünenler muhakkak ki az değildir.

Fakat aradan geçen zaman zarfında tek bir memur çıkarılmadı, bilâkis değerlerini isbat edenler arasından mühim

miktarda zam görenler oldu ve elektrik işleri de hiç aksaksız olarak, hattâ eskisine üstün olarak işlemekte devam etti, şüphe yok ki sene sonunda şirket zamanındakinden fazla kâr getirecektir. Binaenaleyh biz bu idare şeklinin, mesele birkaç ay evvel Denizbankta yapıldığı ve şimdi belediyece yapılmak istendiği gibi tasarruf için memur çıkarmak usulüne çok müraacah olduğuna inanıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Çinliler yetmiş şehir ve kasaba istirdad ettiler

Üç hafta evvel başlamış olan Çin mukabil taarruzu inkişaf ediyor, Çin kuvvetleri Kantona doğru ilerliyorlar

Londra, 22 (Hususî) — Çin'in yeni hükümet merkezi Çunkingden bildirildiğine göre, üç hafta evvel başlamış olan Çin mukabil taarruzu, Çin kuvvetleri lehine olarak inkişaf etmektedir. Çinliler şimdiye kadar 70 şehir ve kasaba istirdad etmişlerdir. Kantona doğru ileri hareket devam etmektedir.

Çin kuvvayı külliyesinin iştirakle yapılacak olan asıl büyük taarruz henüz başlamamıştır.

Diğer taraftan Japonlar ise, Çinlilerin on bin kişi kaybettiklerini ve istihdaf edilen noktalara varamadıklarını bildirmektedirler.

İngilterenin İtalyaya karşı son vaziyeti

Londra hükümetinin İtalyanın Arnavudluk üzerindeki himayesini tanımayacağı bildiriliyor

Londra, 22 (A.A.) — Times gazetesi tarafından geçende verilen bir haber münasebetile salâhiyettar mahfeler Lord Perth'in Mussoliniye bir mesaj tevdi ettiğini teyid eylemekte, fakat İngiliz sefirinin bu fırsattan istifade ederek İngilterenin 16/4/1938 tarihli İngiliz - İtalyan itilâfı ahkâmına tamâmî riayet edilmesini şiddetle arzu ettiğini bildirdiğini tekzib etmektedirler.

Aynı mahfeller, İngilterenin İtalya ile dostane münasebetlerini idame etmek istediği aşkâr olmakla beraber bu münasebetlerin alacağı şekil 1938 tarihli itilâf hükümlerine riayet edilmesini bağli bulunduğunu ilâve etmektedirler.

Arnavudluk hakkında ise aynı mahfeller İngiltere hükümetinin İtalyanın bu memleket üzerindeki himayesini tanı-

yacağını beyan etmektedirler.

İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre ise İngiltere hükümeti, İtalya ile münasebetlerinin kesilmemesi için elinden geleni yapmaktadır.

Bu mahfeller, bununla beraber yeni sefir Sir Percy Lorraine, itimadnamesini vermek üzere Romaya gideceği zaman Arnavudluk meselesi yüzünden yeni bir güçlük çıkabileceğini ehemmiyetle kaydedilmektedirler.

Burada zannedildiğine göre İtalya, itimadnamenin İtalya ve Arnavudluk krallına hitaben yazılmasını talep etmeyecektir. Herhalde bu hususta İngilterenin tarzı hareketi geniş mikyasta İspanyadaki İtalyan gönüllülerinin geri alınması meselesine bağlıdır.

Hitlerin Cumaya yapması beklenen mukabil teklifler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Roma, 22 (Hususî) — «Press Association» bildiriyor: Ruzveltin mesajına verilecek cevap hakkında Mussolinile Hitler arasında noktai nazar ihtilâfı çıktığı anlaşılmaktadır.

Mesajın Mussolininin eline vardığı gün Romada bulunan Mareşal Göring, Ruzveltin teklifini kabule mütemayil olan Mussoliniyi bu karardan vazgeçirmek için hayli gayret sarfetmiştir. Nihayet, Mussolinile Hitler arasında cereyan eden bir telefon mükâlemesi neticesinde, mesaj verilecek cevap tehir edilmiştir.

Alman propaganda nazırı Dr. Göbeis, mesajı aynen neşretmiş olan İtalyan gazetelerinin Almaniyaya gelen nüshalarını gizlice toplamıştır. Bu hadise, İtalyan mahfellerinde menfi bir tesir bırakmıştır.

Küçük devletlerin Almaniyaya cevapları

Londra, 22 (Hususî) — Berlinden alınan haberlere göre Ruzveltin mesajı münasebetile bazı küçük devletler, kendilerini tehdid edilmiş sayıp saymadıkları hakkında Almanya tarafından sorulan suale cevaplarını bildirmişlerdir.

Şimdiye kadar cevaplarını Berlince gönderen hükümetler şunlardır: Holanda, İsviçre, Belçika, Litvanya.

Holandanın cevabı

La Haye, 22 (A.A.) — Ruzveltin mesajı hakkında Alman hükümeti tarafından sorulan aşğıdaki üç suale Holanda hükümeti menfi cevap vermiştir:

1 — Holanda hükümeti, bu mesajın gönderileceğinden evvelce haberdar edilmiş midir?

2 — Holanda hükümeti, bir dereceye kadar Ruzveltin mesaj göndermesine sebeb olmuş mudur?

3 — Holanda hükümeti, kendini tehdid altında mı hissetmektedir?

Holanda, verdiği cevabda harb zuhuru Holandanın her ihtimale karşı hazır bulunması lâzım geldiğini ilâve etmiştir.

Bern, 22 (A.A.) — Ruzveltin mesajı hakkında Almanya tarafından sorulan

bir suale cevap veren İsviçre hükümeti:

1 — Amerikanın Alman ve İtalyan hükümetlerine bir mesaj göndermek tasavvurunda bulunduğundan evvelce haberi olmadığını.

2 — İsviçrenin bitaraflığına riayet edileceğinden emin bulunduğu, çünkü Almanya ile komşularının bu bitaraflığı resmen tanıdıklarını bildirmiştir.

Esasen İsviçre bitaraflığını ordusile müdafaa etmeğe azmetmiştir.

Litvanyanın cevabı

Kaunas, 22 (A.A.) — Haber alındığına göre, Ruzveltin mesajı hakkında Berlince verdiği cevabda Litvanya hükümeti 22 Martta Almanya ile Litvanya arasında imza edilmiş olan muahede ile Almanyanın Litvanyaya karşı her türlü silâhlı tecavüzden vazgeçtiğine dair teminat vermiş olduğunu hatırlatmıştır.

Belçikanın cevabı

Brüksel, 22 (A.A.) — Ruzveltin mesajına telmih eden Almanya sefiri hariciye nazırına Belçikanın kendisini Alman tehdidinde maruz telâki edip etmediğini soruştur. Öğrenildiğine göre nazır, Belçikanın Fransa, İngiltere ve Almanya tarafından garanti edilmiş olduğu için kendisini tehdid altında hissetmediği cevabını vermiştir.

Bu hususta matbuata resmi tebligatta bulunulmamıştır.

La Haye, 22 (A.A.) — Holandanın bitaraflığını muhafaza etmek üzere her türlü fedakârlıklara katlanmağa hazır olduğu Holanda mahfellerinde söylenmektedir. Hükümet herkes için askerî hizmet müddetini iki seneye çıkararak bir kanun lâyhâsı teklif etmiştir. Bu proje, memlekette hiçbir itirazı mucib olmamıştır.

Holanda büyük Avrupa devletleri arasında çıkacak bir ihtilâfa karışmak istememektedir. Bu memleket, bî tarafı ihtihak etmeği hiçbir zaman kabul etmediği gibi bir muahede aktetmek istememektedir.

Holanda, seferberlik ilân ettiği takdirde 300.000 kişilik teşkilâtı mükemmel bir orduya malik olacaktır.

Parti Kurultayına iştirak edecek Hatay murahasları seçildiler

Antakya 22 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: C. H. Partisi Hatay vilâyet kongresi Gündüz sinemasında toplanmıştır. Kongreye İstiklâl marşı ile başlanmıştır.

Büyük Kurultaya Abdürrahman Muraloğlu, Ali Sehlimo, Dr. İbrahim İnal ve Cevad Ohalının mümessil olarak iştirakleri kararlaştırılmıştır.

Seçimlerden sonra Partimizin değişmez Genel Başkanı Milli Şef İnönüye, Başvekil Refik Saydama ve Parti Genel sekreterine birer telgraf çekilmesine karar verilmiştir.

Asrın en Haşmetli düğünü

İranda düğün şenlikleri başladı, dört gün dört gece sürecek

Tahran 22 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî surette gönderdiği redaktörü bildiriyor:

Asrın en büyük ve en haşmetli düğünü bugün başlıyor. Şenlikler 4 gün, 4 gece sürecek. Fakat bütün İran bilhassa Tahran halkı sevincini izhar için resmi tören programının başladığı bir günü beklememiştir. Halk şefine her zamanki bağlılığını bir kere daha göstermek için genç, sevimli Prenses Fevziyenin asil annesi Kraliçe Nazlı ve kız kardeşleriyle birlikte genç Veliâhd refakatinde Tahrana geldiği günden beri coşkun tezahürlerde bulunmakta ve sehir gece, gündüz bayram yapmaktadır. Payitaht emsaline nadir tesadüf edilir bir tarzda süslenmiştir. Bütün duvarlar İran ve Müsr bayraklarıyla örtüldü. Bütün evlerin balkonlarından ve pencerelerinden nadide halılar sarkmaktadır. Birbirinden güzel ihtisamlı taklari ve devlet dairelerinin sanat kâraneye tezyinatını seyir için gündüzleri bir sel halinde akan Tahran halkı gece de aynı taklari binbir ışık yağmuru içinde görmek için geç vakte kadar yollarda dolasmaktadır.

Tayyare filomuz

Tahran 22 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî surette gönderdiği muhabiri bildiriyor:

Buğün saat 14 te hava filomuz sehir âfakında alçaktan uçarak dost milletlin bayramına iştirak edecektir.

Franko meydan okuyor

Burgos, 22 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Madridde büyük zafer geçidi 15 Mayıs Frankonun huzurunda yapılacaktır.

Madrid, 22 (A.A.) — Umumi karargâh 15 Mayısta yapılmasına karar verilen zafer geçidinin 30 Mayıs bırakıldığına dair ecebi memleketlerine yayılan haberleri tekzib etmektedir.

Cordone, 22 (A.A.) — General Franko bir nutuk söyleyerek bilhassa şöyle demiştir:

«İspanya sulh taraftarıdır. Fakat onun haklarını tanımamak cesaretini gösterecek olanların vay haline. İspanya kendi kendine kâfi gelmektedir. Çünkü gençliği sayesinde hayata yeni atılmıştır. Bugün bütün İspanyollar müteyakkız bulunmalı, Allaha ve vatanlarına itimad ederek kuvvetli olmalıdırlar.»

Londra, 22 — Niyuz Kroniki gazetesinin verdiği malûmata göre İspanyaya Alman harb malzemesi gelmekte ve bunlar muhtelif limanlara sevkedilmektedir. Diğer taraftan İspanyayı terkedecek olan İtalyan askerlerinin, İtalyaya dönmiyerek İspanyol Fasına gidecekleri söylenmektedir.

General Miyaha Meksikaya gitti

Paris, 22 (Hususî) — Cümhuriyetçi İspanya ordusunun eski umum kumandanı General Miyaha, diğer birçok cümhuriyetçi sübaylarla birlikte bugün Fransadan Meksikaya hareket etmiştir.

Filistin mücahidlerinden Abdürrezak Suriye topraklarına iltica etti

Şam, 18 (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Filistin mücahidlerinin en ileri gelen bir siması iki gün evvel Suriye hududlarına ilticaya mecbur oldu. Maiyetinde küçük bir kuvvetle İngilizlere karşı yaptığı bir baskından sonra dağlara çekilip ana kuvvetlere iltihaka muvaffak olamayan kumandan Arif Abdürrezak Maveraüyüşşeria ile Suriye hududlarının Filistin hududlarıyla birleştiği bir muntakada büyük İngiliz kuvvetleri tarafından ihata edilmiş ve bunun üzerine şiddetli ve uzun bir mukavemetten sonra İngiliz çemberini yarıyarak ricate mecbur olunca Suriye hududlarını geçerek Suriye topraklarına dahil olmuşlardır. Maiyetindeki on kişi ile birlikte Suriye hudud zabıtasına silâhlarını teslim eden Arif Abdürrezak, Fransızlar tarafından silâhtan tecrid edilerek dahil Suriyeye sevk olunmuştur. Tedmür civarında bir takım Suriyeli siyasi mevkufar için tayin edilmiş olan mecburî ikamet muntakasında oturmaya icbar edileceği zannediliyor.

Macar Başvekilinin Roma dönüşü beyanâtı

Budapeşte, 22 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Başvekil B. Teleki Romadan gelirken trende Macar ajansının bir muharririne aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Düce ve İtalyan hükümet ve milletinin Macar devlet adamlarına gösterdikleri unutulmaz kabulü sıcak hislerle yaşıyorum.

Düce ile ve hükümet azası ile olan görüşmelerimiz büyük bir samimilik havası içinde cereyan etmiş ve resmi tebliğ ile malûm olan mes'ud neticeleri vermiştir. Seyahat bu defa da Macar - İtalyan dostluğu kökünün derin ve sağlam olduğunu göstermiştir.

Şimdiki gergin havada, Roma - Berlin mihveri ile olan ve hiçbir kimse aleyhine müteveccih bulunmayan bu iştirak emin ve sağlam bir köprü teşkil etmektedir.

Mareşal Çakmağın Teşekkürleri

Ankara, 22 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Anadolu ajansına aşağıdaki mektbu göndermiştir:

Genç yaşında ve hayatına doymadan aramızdan ayrılan sevgili kızım Muazzez'in bıraktığı teselli bulmaz acıya cenaze merasiminde bizzat bulunarak veya mektub, telgraf ve çiçek göndererek can ve gönülden alâka gösteren sayın ve kıymetli zevata, muhterem yurddaşlarımıza gerek şahsım ve refikam namına ve gerek merhumun zevci ve aile efradımız namına ayrı ayrı teşekkür imkânına derin teessürlerimiz mâni olduğundan dolayı bu vazifenin Anadolu ajansının tavasutlarıyla ifa buyurulmasını rica ederim.

Irak Hariciye Nazırı geliyor

Bağdad, 22 (A.A.) — Irak hariciye nazırı Ankaraya gitmektedir. Orada bir hafta kadar kalacaktır.

Sabahın sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

• 28 Nisandan evvel Avrupanın vaziyeti

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Alman devlet reisinin 28 Nisanda Rayştgda irad edeceği nutka intizaren bütün dünya hariciyeleri hummalı bir faaliyet içinde bulunuyorlar. Bu müzakerelerle cereyan ettikleri merkezler, bilhassa Londra, Paris ve Moskovadır. Bunların mevzuu ise, icabi halinde alâkadarların birbirine yapacakları mühimmat yardımı ve Rusyanın Lehistanla Romanyaya gösterebileceği hava müzaheretidir. Bu merkezlerin haricinde Varşova ile Bükreşin aralarında mevcut ittifakı genişletmek maksadile sıkı bir temas halinde olduklarını kaydetmeye dahi lüzum yoktur.

Bu arada hükümetimizin de bazı devletlerle temas etmekte olduğunu bütün Avrupa gazeteleri ve bu arada Parisli «Tan» ehemmiyetle kaydediyorlar.

Buna mukabil totaliter devletler safında da aynı hararetili gayret göze çarpıyor. Yapılan bütün tekliflere rağmen Berlin Varşova ile gerek Dançig koridoru, gerek Leh arazisinden geçerek Şarkı Prusyaya münthehik olmak üzere inşası istenen otomobil yolu ve Almanya'daki Leh ekalliyeti ile Lehistan'daki Almanların vaziyeti hakkında temasa geçtiği iddia olunmuyor değildir.

Romanya hariciye nazırı Gafenkonun da, şahsi intibalarını kontrol etmek maksadile başlıca Avrupa merkezlerine ve Macar başvekilini hariciye nazırının Romaya icra ettikleri seyahatleri kaydetmek lâzımdır. Bu temasların ehemmiyeti ise herkesin malûmudur. Macarlar ilk dostluk elini İtalyanların uzatmış olmaları itibarile bu iki millet arasında hakiki bir dostluk mevcut olduğu şüpheden varestedir.

Buna mukabil İtalyanın da, Orta Avrupa ve Tuna havzasında takip edeceği müstakbel siyasette Macaristandan istifade etmek istediği gün gibi aşkârdır. Çünkü Avusturyanın Almanya tarafından ilhakından sonra İtalyan politikasının bu sahadaki müessiriyetini kaybettiği doğrudur. Macaristanın Berlin - Roma mihverine iltihaki ise Romanın taziyk ve iltimasile olduğu saklanacak bir hakikat değildir. Binaenaleyh Macaristanı, bu sebeble, Berlinden ziyade Romaya yakın görmek icab ediyor, işte Avrupanın umumî vaziyeti bu merkezdedir ve onu, muhtelif kaynaşmalar neticesi büyük bir taziyke maruz bir buhar kazanına benzetmek doğrudur. Emniyet süpâyi zamanında açılmazsa her zaman patlayabilecek bir kazan. — Selim Ragıp Emeç

Heyeti Vekile dün de toplandı

Ankara, 22 (Hususî) — İcra Vekilleri Heyeti dünkü toplantısından sonra bugün de öğleden evvel Başvekilin reisliği altında bir toplantı yapmıştır. İçtima uzun müddet sürmüştür.

Yorgan meselesi

Siyaset pazarında hararetili alışveriş başladı.

Birkaç günlük tarifeye şöyle bir göz gezdirelim:

I — İngiltere ve Fransa Yunanistanla Romanyayı her tecavüze karşı garanti ettiler.

II — Amerika Almanla İtalyana on yıl olsun kimseye tecavüz etmemelerini teklif etti.

III — Almanya Romanyayı İngiliz politikasından ayırmak için Bulgaristanı arazi talebinden vazgeçireceğini ve otuz sene kendisine ihişmeyeceğini vâdetti.

IV — İtalya Yugoslavyayı kazanmak için Macaristanı Yugoslavyadan arazi talebinden vazgeçireceğini söyledi.

V — İngiltere ve Fransa sulh çemberinin Uzaksarka kadar uzatılacağını müjdelediler.

VI — Rusya sulh çemberine girmek için Romanya ve Lehistanın Almanya karşı cephe almalarını istedi.

Bütün bu arzular, vâdiler ve garantiler irili ufaklı Avrupa devletlerini yaman bir simsar haline getirdi. Milletlerin talih ve mukadderatı pazarlık suretile ihale edilmek üzeredir. Müzayede şartları müteahhidlerin hırs ve heycama göre hergün biraz daha ağırlaşıyor. Bakalım bu hummalı pazarda kimin yorganı gidecek?

Burhan Cahid

Maarif Vekili şehrimizdeki kültür müesseselerinde tetkikat yaptı

Vekil Üniversite işleri ve Üniversiteliler Birliği hakkında gazetecilere izahat verdi

Maarif Vekili dünkü müfettişler toplantısında

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, tetkiklerine dün de devam etmiştir. Dün sabah Kabataş erkek lisesine giden Vekil, talebenin derse giriş ve çıkışlarını, muallimlerin talebeye gösterdikleri alakaya gözden geçirmiştir. Maarif Vekâleti muallimlerin derslere talebeden evvel girmelerini ve talebeden sonra çıkışlarını tamim etmiştir. Vekil, talebe ve muallimleri bu bakımdan da tetkik etmiştir. Müteakiben muallimlerin iştirakile bir toplantı yapılmış, toplantıda muallimler Vekile muhtelif tedris işlerinden bahsetmişlerdir.

Vekil, bilâhare İstanbul Maarif Müdürlüğüne gelmiş, müdür Tevfik Kutan şehrimizin tedris vaziyeti, mekteb binaları meseleleri etrafında izahat almış, direktifler vermiştir.

Vekil, Maarif Müdürlüğünde umumî müfettişlerin ve Maarif Müdürünün iştirakile yapılan toplantıya riya set etmiştir. Toplantıda İstanbul ve diğer şehirlerin mektep işleri etrafında görüşülmüş, Vekile bu hususta mühim malûmat verilmiştir. Bu görüşmeler esnasında, Maarif Şurasına verilecek raporlar etrafında da görüşülmüştür.

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, saat 11 de Üniversiteyi ziyaret etmiş, Rektör, dekan ve profesörlerle talebeler tarafından karşılanmıştır. Bir müddet

Rektörün odasında istirahat eden ve kil, talebe murahhaslarını kabul ederek konuşmuş. Talebe murahhasları, Talebe Birliğinin biran evvel açılmasını Vekilden istemişlerdir. Vekil, talebelere tatmin edici cevaplar vermiştir. Vekil, bundan sonra yeni dekanları yerlerinde ayrı ayrı ziyaret etmiş, vazifelerinde muvaffakiyet dilemiştir.

Bu esnada kendisini gören gazetecilere Hasan Ali Yücel şunları söylemiştir:

«— Üniversite işleriyle gerek muhabere suretile gerek Rektör ve dekanlarla temas ederek sıkı bir şekilde alakadarız. Üniversite makinesi muntazam şekilde çalışmaktadır.»

Üniversitede kurulması takarrür eden Talebe Birliği hakkında Vekil şu izahatı vermiştir:

«— Üniversitenin idarî, ilmi meselelerinde talebenin kendi başına bir organizasyon sahibi olmasını istiyoruz ve bir Talebe Birliğinin teşekkülünü de arzu ediyoruz. Esasen Rektör de bu işle meşguldür.»

Vekil, talebenin lokanta, gazino ve yurd işleriyle alakadar olmuş, yeni lokanta ve gazino açılacağını, yurdların konforlu şekle sokulacağını vâdetmiştir.

Hasan Ali Yücel bu akşam Ankara'ya dönecektir.

Kamyon, otomobil ve tramvay birbirleriyle çarpıştılar

Dün Şişlide üç nakil vasıtası arasında müsademe olmuş, iyi bir tesadüf eseri olarak insanca zayıf kaydedilmemiştir.

Şoför Hilminin idaresindeki 3897 numaralı kamyon Büyükdereye gitmek üzere Şişliden geçmekte iken aynı istikametten giden 213 numaralı Şişli tramvay arabası ve mukabil cihetten gelen şoför Hasanın idaresindeki 3087 numaralı otomobil ile çarpışmıştır. Kamyon, tramvay ve otomobilin çarpışması pek şidetli olmuş ve tramvay içinde bulunan yolcular ve etraftan gelip geçen halk, büyük bir kaza ile karşı bulundukları zehabına kalmışlardır. Kaza esnasında tramvay, kamyon ve otomobil ehemmiyetli surette hasara uğramışlardır. Kamyon şoförü Hilmi vak'ayı müteakib kaçmıştır. Hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

Ramide bir kadını yaralayan adam yakalandı

Evvelki gece Ramide bir kadının bıçakla ağır surette yaralandığını dün yazmıştık.

Carih dün sabah yakalanmıştır. Vaka şöyle olmuştur:

Ramide Cuma mahallesinde Şeyh Abdullâh sokağında oturan 35 yaşlarında Rahime adında bir kadın, geceleyin evinin bahçesine çıkmış, bu esnada meçhul bir adamın taarruzuna uğramıştır. Meçhul mütearrız elinde bulunan bıçak ile kadını göğsünün iki yerinden ağır surette yaralamıştır. Kanlar içinde yere yuvarlanan Rahimenin feryadı üzerine yetişenler baygın bir halde yatan Rahimedden başka kimseyi bulamamışlardır. Rahime beyaz tedavi Haseki hastanesine kaldırılmış, jandarma tahkikata başlamıştır. Yapılan tahkikat neticesinde, Rahimenin, bir müddet evvel birlikte yaşadığı İzzet adında biri tarafından yaralandığı anlaşılmıştır. İzzet, dün sabah jandarma tarafından yakalanmıştır. Yapılan isticvabında kendisinin masum olduğunu iddia etmiştir. Tahkikat devam etmektedir.

Denz işleri:

Kadıköy va uru Heybeliada iskelesine çarptı

Dün sabah saat 7 de Köprüden Adalara gitmek üzere hareket eden Cemil kaptanın idaresindeki «Kadıköy» vapuru, saat sekizde Heybeliada iskelesine yanaşacağı sırada dalgaların tesirile baş tarafını iskeleye bindirmiş, iskelenin bir metre murabba tahta kısmını parçalamıştır. Kaza esnasında başkaca bir zayıf olmamıştır.

Limanda bir sandal battı, sandalcı kurtarıldı

Dün sabah limanda bir kaza olmuş, Denizbankın 36 numaralı mavnası köprü gözünden geçerken, Rumelikavağına kayıtlı Kadrinin sandalına bindirerek parçalamıştır. sandal derhal batmış, sandalcı etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Deniz Ticareti Müdürlüğü kaza hakkında tahkikata başlamıştır.

Karadenizde görülen serseri mayın Trabzon dönüş postasını yapmakta olan Cümhuriyet vapuru tarafından Cide ile Kerempe arasında sahilden dört mil açıkta yeni bir serseri mayın görülmüş ve keyfiyet Deniz Ticareti Müdürlüğüne bildirilmiştir. Bu mayının birkaç gün evvel Trabzon sahillerinde görülen, fakat yeri tayin edilemeyen mayın olduğu ve suların tesirile Cideye kadar sürüklendiği tahmin olunmaktadır.

Mayının imhası için müfreze gönderilecektir.

Denizlerde fırtına başladı

Karadeniz ve Ege denizinde dünden itibaren yeniden fırtına başlamıştır. Fırtına çok şiddetli olmadığından vapurlar seferlerini muntazaman yapmaktadır. Deniz Ticareti Müdürlüğü keyfiyeti gemi kaptanlarına bildirerek, tedbirli davranmalarını tavsiye etmiştir.

Bir ayda 9 milyon liralık ihracat yapıldı

İhraç mallarımız arasında miktar itibarile hububat kıymet itibarile de mayvalar birinciliği işgal ediyor

Şubat ayı içinde memleketimizden 88,228,722 kilo sikketinde ve 8,963,001 lira kıymetinde ihracat ve gene aynı müddet zarfında 40.843.388 kilo sikketinde ve 8.937.972 lira kıymetinde idhalât yapılmıştır. Şu hale göre Şubat ayı dış ticaret müvazenesinde lehimize 26.029 liralık bir fark mevcut bulunmaktadır.

Geçen yılın aynı ayında dış ticaret müvazenesinde 2.130.871 liralık bir idhalât fazlasile pasif vaziyette bulunduğumuza göre, bu vaziyet kayda değer bir mahiyet arz etmektedir. İhraç mallarımız arasında miktar bakımından 25 milyon kiloyu bulmuş olmak itibarile hububat birinciliği ve meyva ihracatımız da 2.280.983 lirayı bularak miktar itibarile birinciliği işgal etmektedir. Bundan sonra ihraç mallarımız arasında kıymet itibarile ve sırasile tütün, zahire, yün ve kıl, pamuk, deri ve maden ihracatı yer almaktadır.

İhracatımızın bu ay içinde de nisfina yakın bir miktarı yani 4.223.014 liralığı Almanya'ya yapılmıştır. Bundan sonra 998.098 lira ile İngiltere, 710.534 lira ile İtalya, 550.598 lira ile Amerika, 469.457 lira ile Rusya gelmekte, İsveç, Polonya, Fransa, Romanya, Yunanistan da, sırasile mühim miktarda ihracat yapılan memleketler arasında yer almaktadır.

İdhalâtımızın başında 1.333.507 lira ile demir ve çelik malzeme 1.170.423 lira ile makineler, 1.009.741 lira ile pamuklu mensucat gelmekte, Karadeniz nakil vasıtaları ve ecsami madeniyeye, deriler, ipekliler, ipikler, şeker ve kahve mühim bir miktar teşkil etmektedir.

İdhalâtta da Almanya 5.530.453 lira ile başta gelmekte ve 889.872 lira ile İtalya bunu takip etmektedir. Bundan sonra sırasile Fransa, Amerika, Hollanda, İngiltere ve Romanya ve Suriye gelmektedir.

Memleketimizde bir senede 14.645.490 litre içki istihlak ediliyor

İnhisarlar Umum Müdürlüğü, muhtelif içkilerin vilâyetlere göre istihlak nisbetleri hakkında bir istatistik hazırlamıştır. Bu istatistiğe göre, rakı ve emsali içkiler sırasında rakı tercih edilmektedir.

Memleketimizde senevî istihlake göre, nüfus başına binde 23 nisbetinde alkollü içki isabet etmektedir. Bu nisbet Fransada yüzde 16,61, İtalyada 14,84 tür. Memleketimizde geçen yıl

7,180,792 litre rakı, 4,817,874 litre şarab, 2,618,361 litre viski, 24,798 litre vermu, 3,291 litre şampanya ve 374 litre cin istihlak edilmiştir.

İçkiler ihtiva ettikleri alkol sırasile rakı, şarab, bira, likör ve vermu, Rakıdan devletin temin eylediği senelik veridat 7 milyon Türk lirasıdır.

Pazarlık yapan esnaf ve müesseseler tecziye ediliyor

Pazarlıksız satış kanununun tatbiki kısmını kontrol etmek üzere İktisad Vekâleti tarafından şahsan memur edilmiş bulunan kontrol teşkilâtı şefi Hakkı Nezihi, tetkiklerine devam etmektedir. Bu tetkikatın icrasında kontrol dairesi kontrolörlerinden de istifade edilmekte ve 20 kadar memur bu işle meşgul bulunmaktadır.

Son günlerde içlerinde yüksek firmaların da bulunduğu birçok mağaza ve müesseselerin pazarlıksız satış kanununa aykırı hareket ettikleri tesbit edilmiş ve bunlar hakkında ceza zaptı tanzim edilerek, belediyeye verilmiştir.

Esnafın pazarlık hakkındaki temayüllerinin önüne geçilmek üzere esahî tedbirler alınmıştır.

Yapak satışları devam ediyor

Sovyetlere ihraç edilmek üzere alâkadar firmalar piyasadan yapak mubayaasına devam etmektedirler.

Dün de 51 - 52 kuruştan 110 balye yapak satılmıştır. Yerli fabrikalarda Trakya cinsi yapaklardan ve 65 kuruştan 5,000 kilo mubayaat yapılmıştır.

Çavdar satışları devam ediyor

Evvelki gün piyasadan 400 bin kilo kadar çavdar satıldığını ve bir müddettenberi durgun giden çavdar, piyasasının bir miktar yükseldiğini bildirmişti.

Dün de 15 bin kilo miktarında çavdar satılmış ve satışların İtalya için olduğu anlaşılmıştır. Dün de fiatlar 5 para daha yükselmiştir.

Dünyanın en meşhur dans perileri

FRED ASTAIR
GINGER ROGERS'in

en son ve en mükemmel şaheserleri

UÇAN VALSLER
(SHALL WE DANCE)

Limanlar Umum Müdürlüğünün kadrosu tesbit edildi

Limanlar Umum Müdürlüğüne tayin olunan Raufi Manyas, yeni teşkilât kadrosunu hazırlamış, Muhabere ve Münaka'le Vekâletine takdim etmek üzere kadroyu dün akşam Ankara'ya göndermiştir.

Limanlar Umum Müdür muavinliğine, Denizbank müdürlerinden Hâmid Saraçoğlu tayin edilmiştir.

Yeni Denizyolları Umum Müdürlüğünün kadrosu da hazırlanmaktadır. Denizyolları Umum Müdürlüğünün iki muavinliği bulunacaktır. Bunlardan birine Denizbank İzmir şubesi müdürü Haşmetin, diğerine de Fenerler İdaresi müdürü Yusuf Ziya Kalafatoğlunun tayinleri takarrür etmiştir. Yeni Vekâletin teşkilât kanunu çıktıktan sonra bu teşekküller önümüzdeki aydan itibaren faaliyete geçeceklerdir.

Gümrüklerde:

Gümrükler Umum Müdürü bugün Ankara'ya geliyor

Şehrimizde bulunmakta olan Gümrükler Umum Müdürü Mahmud Nedim Gündüzalp, dün Gümrükler Başmüdürlüğünde bazı tetkikler yapmış, muhtelif işler hakkında Başmüdür Methiden izahat almıştır.

Umum Müdür bu akşam ekspresle Ankara'ya hareket edecek ve Avrupa seyahati hakkında Gümrükler Vekâletine bir rapor verecektir.

Süt işinin tetkikatına devam ediliyor

Şehirdeki süt tevzi, satış ve kontrol işlerini etüd eden Ziraat Vekâleti mütehassısları, belediyedeki ekonomi istişare heyetinden bu husustaki tetkiklerine dair raporu istemişlerdir. İstişare heyeti raporunu henüz tanzim etmemiş olduğunu bildirmiştir.

Belediye, şehirdeki süt işinin bir şirket tarafından idare edilmesini muvafık bulmakta ve etüdlere bu bakımdan devam edilmektedir. Ziraat Vekâleti mütehassısları şehirdeki ahırların mevkiini tetkik etmektedir. Belediyedeki istişare heyeti tarafından hazırlanan ekme raporunu, şimdilik belediye riya setinde bir müddet kalacaktır.

Bir inşa'at ameli iskeleden düştü

Galatada rıhtımda yeni yapılmakta olan gümrük inşaatında çalışan Yorgi isminde bir amele müvazenesini kaybederek iskeleden düşmüştür. Bu sukut neticesinde vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan Yorgi, Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmıştır.

Kiloluk gazete istiyenlere

Madrabaz tavassutuna lüzum kalmadan kiloluk iade gazetelerine ihtiyacı olanlar idaremize müracaat edip arzu ettikleri kadar iadelik kağıd alabilirler.

Hâdiseler Karşısında

Beyazıd kütüphanesi

Aşağıdaki hikâyeyi seneler evvel bir ilk mekteb kiraatinde okumuştum:

«Bir gün bir cahil evinde bir şey ararken bir kitab bulmuş. Cahil kitabı ne yapsın.. okuyup istifade edemez. Saklasa boşuna saklamış olacak; düğünmüş, taşınmış ve kararını vermiş:

Kitabcıya götürür satarım.

Kitabcıya gitmiş, elindeki kitabı kitabcının önüne bırakmış:

— Bunun kıymetli bir kitab olduğunu biliyorum amma, demiş, benim işime yaramaz. Birkaç para mukabilinde size satabilirim.»

Kitabla cahil hikâyesinin altında, İnci ile horoz hikâyesi de vardı:

«Bir gün bir horoz çöplükte eşinirken bir inci tanesi bulmuş. Horoz inci tanesini ne yapsın.. İbâğıne takamaz, yüzük yaptırıp ayak parmaklarından birine geçiremez.. düşünmüş taşınmış ve kararını vermiş:

— Arpacıya götürür, arpayla değiştiririm.

Arpacıya gitmiş, gagasında taşıdığı

inci tanesini arpacının önüne bırakmış:

— Bunun kıymetli bir şey olduğunu biliyorum amma, demiş, benim işime yaramıyacak. Size vereyim, siz de bilmukabele bana birkaç arpa verin!»

Ve şu tarzda bağlanmıştı: «Bulduğu kitabı birkaç para mukabilinde kitabcıya satan cahille, bulduğu inciyi birkaç arpa ile değiştiren horoz arasında ne fark vardır ki?»

Bu iki hikâyeye dün İstanbul'da çıkan bir gazeteden kopye ettiğim birkaç satırı da ilâve edeceğim:

«Esefle öğrendiğimize göre uzun yıllardanberi memleketin kültürünü arttırmağa ve halkın okuma ihtiyacını karşılamağa çalışan Beyazıd kütüphanesinin bulunduğu bina Evkaf idaresi tarafından bölünerek bir kısmı kiraya verilmek istenilmiştir. Halbuki bu kısmında kütüphanenin hemen on bine yakın eseri bulunmaktadır.

Gene tahkikatımıza göre buratılan alınacak kira bedeli de on, on beş lira kadar cüz'î bir paradır.»

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Balık yalnız ota ile tutulmaz, okla da avlanır

Kosta Rikuda yerliler balığı ota ile uzun uzun bekliyerek değil, gayet ince ve süratlı oklarla avlarlar.

58.000 İngiliz lirası eden 100 pul

1918 senesinde Amerikada pul meraklısı bir adam günün birinde bir mektub atmak üzere postahaneye gitmiş ve bir pul istemiştir. Pulun üzerindeki tayyare resminin ters olarak basılmış olduğunu görünce hiç ses çıkarmamış ve bu puldan tam yüz tane satın almış. Ertesi gün posta idaresi puldaki hatayı görmüş ve bu pulları tedavülden kaldırmıştır. Kurnaz Amerikalı bir pul tüccarına 20 dolara almış olduğu pulları 20,000 dolara satmıştır. İş bununla kalmaz. Bundan bir hafta evvel de, yani 1939 senesinin Nisan ayının ilk haftasında bu pullardan biri İngilterede

Dünyanın iki ucundaki aynı isimli iki ada

Yuvarlak küre üstünde Hind Okyanusundaki St. Paul adası, Amerikadaki Minnosettada bulunan S. Paul adasının karşısına isabet eder.

bir pul piyasasında 510 İngiliz lirasına satılmıştır.

Pullardaki bu tabii hataları pul meraklılarının daima aradıkları şeylerdendir.

Bugün beynelmül posta pulları piyasasında bu yüz pulun bedeli 58.000 İngiliz lirasıdır.

GÖNÜLİSLERİ

Basit, yahud Çapraşık Bir mesele..

Beşiktaşta oturan Bay «H. H. M.» bir bakımdan basit, bir bakımdan da çapraşık bir hikâyeyi anlatıyor. Bu hikâyeyi kendi dilinden hülâsa etmeye çalışalım:

— İki senedenberi bir genç kızla sevişiyoruz. Fakat ne zaman kendisine evlenmeyi teklif etsem reddeder. Müphem bir kelime ile bahsi değiştirir. Bir gün kendisini yabancı bir erkekle görmüştüm. Dört ay semtine uğramadım. Sonra aşk hissim daha kuvvetli çıktı. Gene konuştuk. Fakat bir müddet sonra başka hadise ile karşılaşım, gene bir dargınlık zamanı idi. Bir arkadaşımı yollamış. Bendeki resimlerini istiyordu, yolladım. Fakat kendisi getirsin, demiş. Bana da:

«Bahane idi, seninle konuşmak için» dedi. Gene barıştı, fakat evlenmeye bahsi bermutad ortada yoktur. Bıktım artık. Unutmak hevesile uzun bir seyahat yaptım. Unutmanın imkânı olmadı. Şimdi gene sergü-

zeştin ilk başlangıcının dakikalarını yaşıyorum.»

Hadise bir bakımdan basittir, demıştim. Filhakika genç kızın hiç bir talibi kaçırmıyarak daha iyisinin çıkıp çıkmayacağını araştırmakta olmasına hükmetmekte hata yoktur. Fakat suçunun lehinde düşünmek kaidesine uyarak genç kıza henüz kat'i kararını verememiş, tetkik ile meşgul bir vaziyette göreceğ olursak mesele çapraşıklaşabilir.

Fakat her iki takdirde de genç kıza iyi bir aile, anne olmaya namzed telâkki edemiyorum.

Düz, kıvrımsız bir yoldan yürümek ve mes'ud olmak varken birbir tuzak dolu bir dehlize niçin sapa-caksınız? diye düşünecektim. Hatırladım ki, bana mektubu yazan erkek henüz pek gençtir. Hoş, kız da öyle ya! Fakat şu var ki 16 ncı yaşını müteakkr genç kıza vücud olduğu gibi muhakeme kudreti de birdenbire inkişaf eder. Buna mukabil 25 yaşında erkeklerin arasında henüz çocukluktan çıkmamış olanlara tesadüf etmek çok mümkündür.

TEYZE

İznikte tüyler ürpertici bir facia

Sekiz köylü kadın toprak altında kaldı, bunlardan beşi can verdi

Bursa (Hususî) — Birkaç gün evvel İznikte tüyler ürpertici bir facia olmuş tur. İznik kazasına tâbi Boyahca köyünde, evleri badana yaptıkları «Beyaztoprak» denilen mevkide bir nevi toprak vardır. Burası kazıla kazıla tamamile bir tünel haline almıştır. Evvelki gün gene köyden 10 kadın beyaz toprak getirmek üzere oraya gitmişler ve tünelin içine girerek toprak kazmaya başlamışlardır. Bu sırada tünelin üst ve yan kısımları büyük bir gürültü ile çökmüş, 8 kadın altında kalmıştır. Dışarıda kalarak bu feci manzarayı dehşetle gören iki kadın fer yada başlamışlar, civardan yetişen birkaç köylü hemen toprağı kazmağa ve kazazedeleri kurtarmaya koşmuşlardır. Topraklar kısmen açılmış, fakat biraz sonra çok feci bir manzara ile karşılaşmışlardır. Kadınlardan beşi ölmüş, ikisi ağıra yaralanmış, yalnız birisine mucize kabilinden birşey olmuştur. Facia İznige bildirilmiş, vak'a mahalline giden memurlar tahkikata başlamışlardır.

Ereğlide bulunan demir madeni tahlil sonunda iyi neticeler verdi

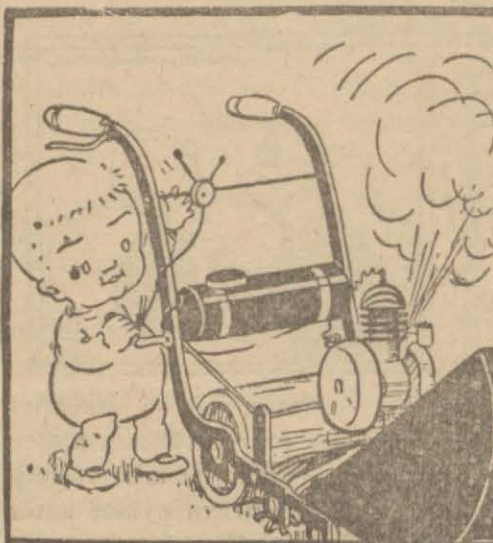
Zonguldak (Hususî) — Ereğlinin İkse köyü civarında, zengin damarları ihtiva etmesi çok kuvvetli bir ihtimal dahilinde bulunan bir demir cevherinin bulunduğunu evvelce bildirmiştim.

Demir cevheri tarlasını bulan Ereğli tüccarlarından Âdil Ellisekizoğlu buluşunu bir yandan resmî makamlara haber verirken, diğer taraftan da araştırmalarını genişletmiş ve banun neticesi, tahminleri çok haklı gösterecek yeni demir yatakları keşfetmiştir.

Âdil Ellisekizoğlu demir yataklarından kopardığı cevher külçelerini kendi zekâşının bulduğu iptidai bir tahlil muamelesinden de geçirmiştir.

Bay Âdil küçük bir parçayı tartmış, sonra bu parçayı un haline gelinceye kadar havanda dövmüştür. Bu suretle elde edilen tozun içinden kuvvetli bir miknatisi geçirdikten sonra, miknatise yapışmayan toz miktarını yeniden tartmıştır. Bay Âdil bu iptidai tahlilden elde ettiği neticeye göre, külçedeki demir miktarı yüzde 70 i bulmaktadır. Zonguldakta kömürün yanında demir.. Bu hepimizin sabırsızlıkla beklediği çok mes'ud bir hadise olacaktır. Resimde Âdil Ellisekizoğlu bulduğu demir külçeleriyle görülmektedir.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Sevdiği kadını öldüren köylünün muhakemesi neticelendi

Suçlu vekili müdafaasını yaparken: «Bu kurşun Allahın emrile o kadının ciğerine girdi,, dedi

Beyoğlundâ Tarlabasında sevgilisi Sabahati tabanca ile öldüren Rahimin muhakemesine ağırcezada dün devam edilerek dava neticeye varmıştır.

Rahim, köyüne davet ettiği Sabahatin:

«— Sen evli bir adamsın, beş çocuğun varmış» diyerek bu davetine icabet etmemesi üzerine, onu öldürdükten sonra, kürmüşehud kanununa tevfikân mahkemeye sevkedilmişti. Suçlu, Ağırcezada yapılan sorgusunda, cinayete takaddüm eden günlerdeki hâdisatı, ölen Sabahati ile aralarındaki macerayı anlatmış ve:

— Hâdise akşamı Şabahatin anası bana küfretti. Sonra, üç kadın üzerime hücum ettiler, ötemden, berimden yaladılar. Ben de, onları korkutmak maksadile tabancamı çektim, silâh kazaen ateş aldı, Sabahati yaralandı, demışti.

Sabahatin kızkardeşi ile, vak'a sırasında evde bulunan Hatice isminde bir kadın ise, mahkemedeki şahadetlerinde, hâdisenin suçlunun anlattığı şekilde cereyan etmediğini söylüyor:

— Sabahati, bir aralık odadan dışarı çıkmıştı. Rahim de arkasından, onu takib etti. Kapıyı kapadı. Sonra bir silâh sesi duyduk. Dışarı çıkınca, Sabahati kanlar içerisinde yerde yatarak bulundu, demişlerdi.

Nihayet suçlu, kendi talebile akif müvazenesinin tesbiti için Tıbbî Adliye müşahede altına alınmış, neticede cezaya tam ehliyetli olduğu anlaşılmıştır.

Geçen celsede mütaaleamı serdeden müddeiumumî ise, suçu sübut mertebesinde görülen Rahimin tecziyesini istemiştir.

Dünkü celsede suçlu vekili yazılı müdafaasını mahkemeye tevdi ettikten sonra, şifahen de izahat vererek, müvekkilinin saf bir köylü olup, Sabahati «İlesi tarafından İğfal edildiğini» söylemiş ve ezümle:

— Müvekkilim, Sabahatin kendisini sevdiğine inanmıştı. Çünkü saf bir adandı. Nihayet, Rahimde kadına karşı olan alâka o dereceye vardı ki, şehvani devir geçti ve ruhi bir iptilâ halini aldı. Beş çocuğunu, evini gözü görmez oldu. Evet, köylü sevildiğine inanıyordu. Onu, köyüne davet ederek, bu hayattan ayrılmasını istedi, kadın buna karşılık:

— Annem, beni göndermek istemez. Bir motör tut da gece vakti Yalovaya gidelim» dedi.

Suçlu vekili, bundan sonra Rahimin 60 liraya bir motör tuttuğunu, Sabahatin anasına da 200 lira sükût hakkı verdiğini; fakat maktulün bir oyun yaparak kendisile gitmediğini anlatmıştır. Nihayet son ve müessif vak'anın aynen Rahimin anlattığı tarzda cereyan ettiğini, tabancanın kazaen patladığını söylüyor:

«— Bu kurşun, Allahın emri ile, o kadının ciğerine girdi» demıştır. Bil-

hassa, hâdisede çok ağır tahrikleri mevcudiyetini ve hâdiseyi gözle gören şahidlerin bitaraf olmadıkları tebarrüz ettirerek, ilâve etmiştir:

— Bazı memleketlerde olduğu gibi buradâ bir jüri bulunsaydı, bu adamı serbest bırakırdı. Fakat, hükümetin jürinin takdir hakkının yüksek Türk hâkimlerine bırakmıştı.

Neticede, hâdisedeki ağır tahriklerin fazarı dikkate alınmasını istemiştir. Dava, karara kalmıştır.

İmralıdan kaçan bir mahkûm yeni cezaya çarpıldı

Bursa (Hususî) — İmralı adasında mahkûmlardan Cafer adında birisi bir iş bahanesile Armudluaya gitmiş, oradan da başını boş bularak savuşmuş tur. Fakat zabıta tarafından Yalovada yakayı tekrar ele veren Cafer, ağırceza mahkemesinde muhakeme edilerek evvelki cezasına 1 sene 11 ay daha hapis cezası ilâve edilmesine karar verilmiştir.

Şehir işleri:

Vali Ankaradan geliyor

Ankarada bulunan İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kurdar, Salı günü şehrimize dönecektir.

Şehircilik mütehassısı Mayıs'ta şehrimize gelecek

Şehircilik mütehassısı Prostun Mayıs bidayetinde şehrimize dönmesi temin edilmiştir. Prost şehrimize geldikten sonra hemen şehir plânının üzerindeki çalışmalarına devam edecektir.

Belediye muamelâtının teftişleri devam ediyor

Belediye hesaplarını tetkik eden mükiye müfettişlerinin sayısı beşten altıya çıkarılmıştır. Muhasebe işlerini gözden geçiren mükiye müfettişleri 1926 senesindenberi hesap işlerinde cereyan eden muamelâtı tetkik etmektedirler. İktisad İşleri Müdürlüğünde çalışan mükiye müfettişi, başlıca mühim muamelâtın teftişi ile meşgul olmaktadır. Bu arada müfettişler, şehirdeki mekteb inşaatına aid muamelâtı da gözden geçirmektedir. Maarif mimarı Şemseddin bu husustaki malûmatına müracaat olunmuştur.

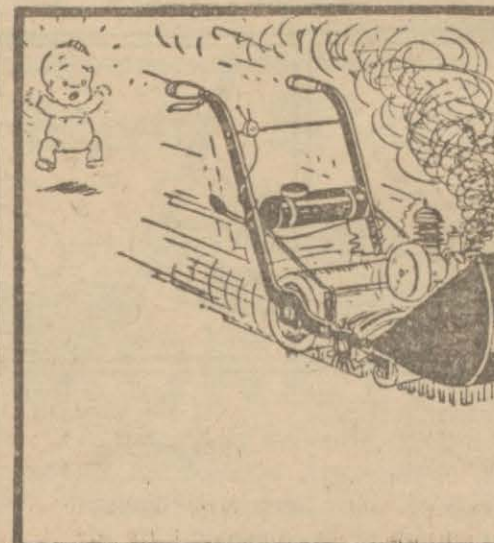
Belediye ile evkaf arasındaki ihtilâf hakeme havale edildi

Şişanedeki maliye binası yerinin mezarlık olduğunu iddia eden Belediye ile Vakıflar İdaresi arasında müzakere cereyan ettiğini yazmıştık. İki idare arasındaki ihtilâf hakem heyetine tevdi edileceği sırada, hafriyat esnasında toprak altında mezar taşları çıkmağa başlamıştır. Bu suretle Belediye şimdiden davayı kazanmış bulunmaktadır. Maamafih hakem heyetinin vereceği karara intizar olunacaktır.

Şehir hastanesi 1000 yataklı olacak

Şişlide vilâyet bütçesile yapılacak olan haber verdiğimiz Şehir hastanesinin bin yataklı olması kararlaştırılmıştır. Bu seneye 463 bin liralık inşaat yapılacak, binanın mütebaki kısımları 1940 senesi bütçesile ikmal edilecektir.

Bahçede oynarken

Cebelüttarik boğazi totaliter devletlerce kapatılabilir mi?

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet

Cebelüttarik, İngiliz bakımdan, iki tehlike karşısındadır: Bir burasının totaliter devletlerin müttelik bir İspanya tarafından geri alınmağa, yani harble zaptolunmağa teşebbüs edilmesi; diğeri boğazın bir iki yerine en ağır top bataryaları ve uçak merkezleri ile yerleştirilerek icabında kapatılmak tehlikesinde bulunulmasıdır.

Her şeyden evvel şunu söyleyelim ki, İngiliz - Fransız donanması gerek Atlas Okyanusunda ve gerek Akdenizde o derece kuvvetli ki bir Alman filosunun İspanya sularına gelmesi, hattâ gazetelerin yazdığına göre, bir kısım Japon deniz kuvvetlerinin Akdenize hareketinin hakikat olmasını halinde bile bu üstünlük totaliterlere dönmez. Bu itibarla Cebelüttarika totaliterlerin yalnız denizden taarruzları ve donanma kuvvetile boğazi zaptetmeleri ve kapatmaları mümkün olamaz. O halde bir Alman deniz harb filosunun Cebelüttarika hareketi, bir Japon deniz kuvvetinin Akdenize geleceği havadisini gibi ya bir gösterişten ibarettir veyahud İtalyan Akdeniz donanmasının muhrib ve denizaltı kuvvetlerini ehemmiyetli bir surette arttırmağa matuftur; zaten harekete geçen Alman donanması da fazlaca muhrib ve denizaltılarından mürekkebirdir. Eğer netice buna varursa, Alman filosunun Akdenize girmeyeceği hakkında duyulan bir haber sırf aldatmak içindir.

Bundan başka Alman filosunun, herhangi bir şekilde tecelli edecek bir Cebelüttarik teşebbüsünde müessir olmak üzere, şimdilik Ceuta İspanyol limanına girip beklemesi de mümkündür ve belki en çok melhuz olanı budur.

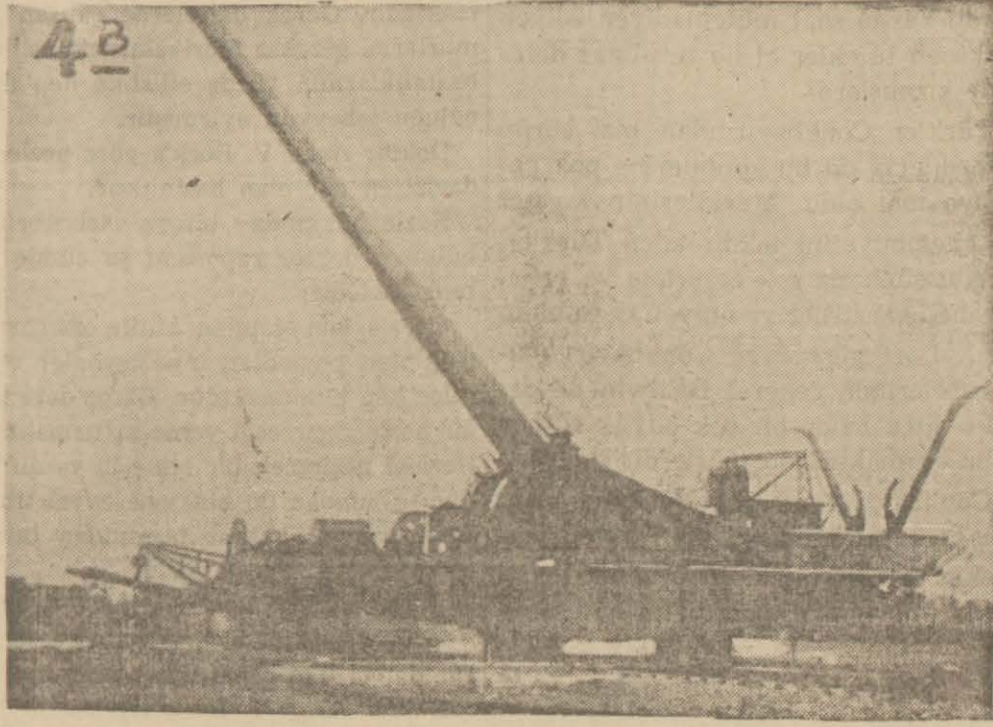
Bu izahlardan anlaşılıyor ki, 2,5 asra yakın bir zamandanberi bir İngiliz kalesi olan Tariğin dağı zaptetmek ancak kara cihetinden mümkündür ve fakat bunun için, evvelâ İngiliz donanmasını o nun yakın dolaylarından uzaklaştırmak lâzımdır. Bu acaba nasıl olabilir?

Malumdur ki Cebelüttarik kale, şehir ve limanı, boyu, 6 Km. den ve en dar yeri 800 metreden ibaret bir dilin, yahud küçük bir yarımadaın üzerindedirler. Kalesinin başlıca kuvvet ve hususiyeti, şimdiki kadar, onun büyük, yüksek, mehib, sarp ve yalçın bir kaya külesinin derin ve kalınlıkları içinde vücud bulması teşkil ediyordu. Cebelüttarik âdeta kadarda bir İngiliz süper dritnavtı gibi idi. Onun, kayalar içine gömülü, en büyüklelerinden en küçüklerine kadar her çap ve her boydaki topları yükseklerden ve alçaklardan bütün istikamet ve mesafeleri kademe kademe bir cehennem ateşi altına alırken bizzat kendileri ve topçular ve diğer sınırlar efradı düşmanın ateşinden, yani yaralanıp ölmeden, azami derecede masun olarak harbedebileceklerdi.

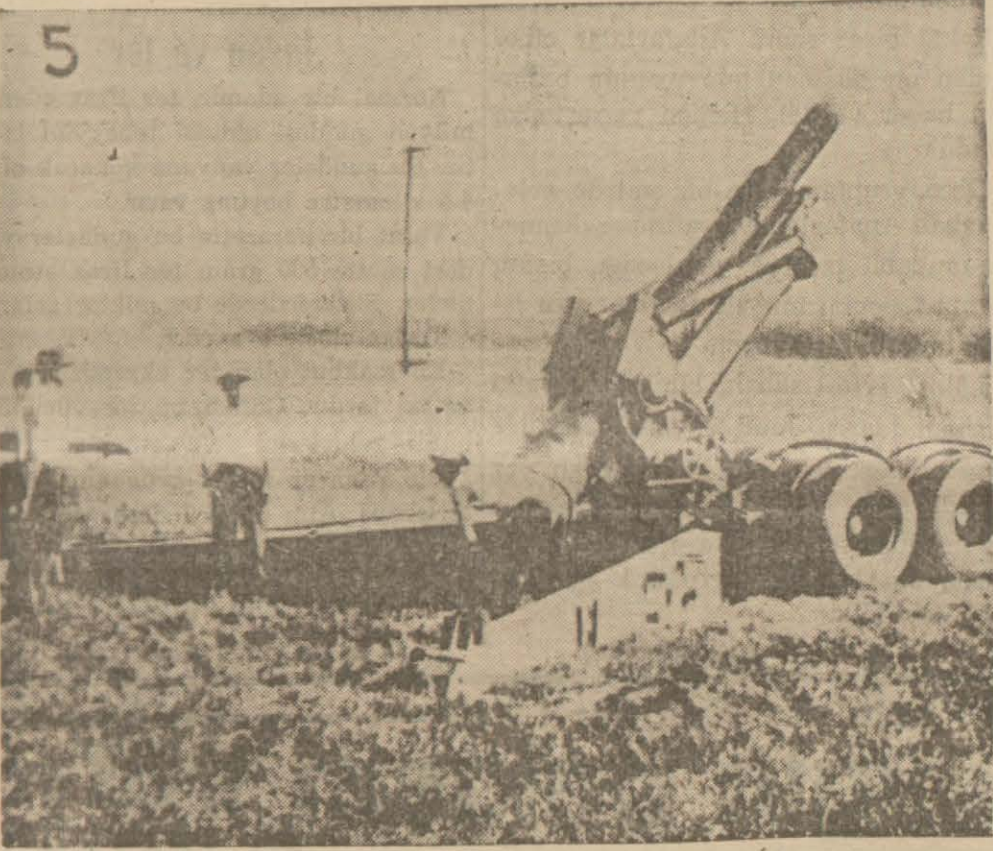
Bundan başka, tabiat kayanın karaya karşı olan yamacını o kadar dik yaratmış ki bu cihetten dağa, ateş altında, tırmanmak mümkün olmadığı gibi, tankların vesairesinin de bu dağa hücumları hemen muhal ile birdir. Kezalik, dağın doğu ve cenub yamaçları doğrudan doğruya ve dikine denize indikleri için burarlardan herhangi bir ihrac pek küçük bir şeydir ve neticesizliğe mahkumdur. Bunun için Cebelüttarik taarruz edilemez bir kale olarak telâkki edilmiştir.

Fakat modern, büyük ve en büyük çaplı top atımlarının ve bahusus uçak bombalarının delmek, yıkmak ve parçalamak tesirleri şimdi o kadar büyüktür ki Cebelüttarığın kumlu, taştan müteşekkil kayalarının bunlara uzun müddet dayanması mütehasıslara şüpheli görünmektedir. Bu sebeble bu İngiliz kalesinin bugün en zayıf ciheti, garibdir ki vaktile onun en kuvvetli tarafı olan o kayalar teşkil eder.

Haritaya bakarsak, Cebelüttarik dilinin

35,5 santimetre çapında demiryolu üzerinde müteharrik bir top. [Bu top 798 kilo ağırlığındaki mermiyi 39 kilometreye atar]

15 santimetre çapında en modern ağır obüs

berzahında bir Lalinea kasabası olduğu görülür ki, Cebelüttarik İngiliz - İspanyol hududu bunun cenub kenarındır. Bu kasabanın şimal batısında ve Elcezure körfezi sahilinde Mayorga ve körfezin batı kısmında, yani Cebelüttarığın tam karşısında bizzat Elcezure (Algecira) şehirleri vardır. Lalinea ile Mayorganın şimal taraflarında ve Elcezurenin dolaylarında bulunan dağlar Cebelüttarika hâkimdir. Cebelüttarik limanının Elcezureye mesafesi yalnız 8-9 Km. dir. Bu itibarla La Linea ve Mayorganın şimaline ve Elcezure dolaylarına konacak 15 lik, 21 lik ve 42 lik modern obüs ve havanlar dahi atımlarını Cebelüttarik İngiliz kalesine bol bol ulaştırabilecekler ve burasını bir cehennem yuvasına çevirebileceklerdir.

Bundan başka, İspanyanın içinden, Elcezureye gelen demiryolu, Cebelüttarika karadan ve havadan taarruz için en büyüktür. en küçüğe kadar her türlü top, uçak, mühimmatın ve kuvvetlerin Elcezure bölgesine tahşidini kolaylaştırdığı gibi bunların noksanlarının aleddevam ikmaline de yarar.

La Linea ile Elcezure dolaylarının bu suretle en ağır ve ağır, modern top, obüs ve havanlarla tahkim edilmesi ve bu bavalide birkaç hava üssünün tesisi yalnız Cebelüttarik kalesini şiddetli bir ateş altına almakla kalmaz. Aynı zamanda Cebelüttarik limanını da kullanılmaz bir hale getirebilir. Bir liman tasavvur ediniz ki her tarafına irili ufaklı binlerce bomba ve mermi yağar! Böyle bir limanda zirhli, dritnavt ta olsa bir gemi nasıl barınabilir?!

Cebelüttarik limanının, bir muharebe zamanında dahi, girilip çıkılır bir liman

olabilmesi için İngilizlerin, bu limanın hiç olmazsa 40 Km. ye kadar bütün muhitlerini ısgal ve tahkim etmiş bulunmaları iktiza eder.

Buraya kadarki izahları toplarsak şu neticelere varırız: 1) La Linea, Mayorga şimallerinden ve Elcezure dolaylarından ve havadan şiddetli bir ateş altına alınacak Cebelüttarik kayasının bugünkü yüksek tazyikli hava bombaları ile, 15 lik, 21 ve 42 lik obüs ve havan mermilerine tahammülleri şüphelidir. 2) Bizzat kale mukavemet etse de Cebelüttarik liman ve körfezini, kezalik hava ve karadan bombardıman etmek kabil ve kolay olduğu için burası bir donanma için istifade olunamaz bir hale getirilebilir. Cebelüttarığın ise, İngiliz bakımından hikmeti vücudü boğazi hükmedecek olan İngiliz donanması için bir istinad noktası olmak idi. Burasının bir istinad noktası olabilmesi nin birinci şartı da harb gemilerinin onun limanına kolayca girip kömür, yiyecek, mühimmat vesaireyi rahatça ve tehlikeden masun olarak alabilmeleri ve icabında da tamir olunabilmeleridir. Limanın karadan ve havadan ateş altına alınabilmesi bu istifadeleri gayri mümkün kılarca o halde onun bir istinad noktası olabilmek vasfı sıfıra inmiş veya hiç olmazsa pek azalır olur ki o zaman Cebelüttarığın da, İngiliz bakımından bir hikmeti vücudü kalmaz. İşte İtalyanlarla Almanların İspanyayı imals ve tazyike çalışmaları icraattan birisi budur. Yani Cebelüttarığın kıymetini ve İngiliz bakımından bir deniz üssü olarak vazifelerini sıfıra indirmek için yukarıda bildir

(Devamı 12 nci sayfada)

“Türk kadını asla sizin istediğiniz gibi olmayacak,, ÜNİVERSİTELi GENÇ KIZLARIMIZIN BİR KADIN YAZICIYA CEVABLARI

“Sabiha Zekeriyanın tahayyül ettiği kadın, Kemalist rejiminin çok uzaklarında bulunan bir ideolojin vasıflarını taşımaktadır,,

Sabiha Zekeriyanın gazeteye son hadise münaseletiyle verdiği cevap, ardaki demir görüş farkına varan meyhane kayıplarının tahayyül ettiği kadın kemalist rejiminin çok uzaklarında bulunan bir ideolojin vasıflarını taşır.

Bir başka Üniversitelinin el yazısı ile cevabı

Ne acı ve garib bir tezd... Daha dün bir başkasına aid muhakeme hatasını Atatürk aleyhine istismara kalkışan gazete, bugün Atatürkün inkılabları üzerinde hasta bir muhayyilenin dahi yapamayacağı derecede lüzumsuz ve gülünç bir hassasiyet gösteriyor! Sanki bütün millet, bütün gençlik bu inkılablara bütün varlıklarile bağlı değilmiş gibi, sanki bu mevzuda hassasiyetlerini göstereli uzun bir zaman geçmiş gibi...

İşin gene yegâne mazur görülebilecek tarafı bu... Gazete bu yersiz hassasiyetle geçen günkü büyük günahının kefaretinin ödemiye yelteniyor, diyelim, fakat kendisini güya temize çıkartmak isterken temiz ve faziletlili bir takım memleket çocuklarına çamur atmak istemesine ne demeli!

Üniversitedeki genç kızlarımız «Son Posta»nın bir muharriri tarafından sorulan bir suale cevaben dediler ki:

«Türk kadını ilk, orta ve hattâ yüksek tahsil görmelidir. Daha şuurulu, daha münevver bir vatandaş, daha iyi bir ana olması için bu lâzımdır. Fakat bu şekilde tahsil gören Türk kadını eğer mecburiyet karşısında bulunmuyorsa iş hayatında, zevk için, spor diye veya züppe düşüncelerle erkeğe rekabet etmemelidir. Türk kadınının iş hayatında vazife almakla memleket yapacağı yardım, münevver bir ana olarak evinin içinde sağlam vücudlü, sağlam karakterli evlâdlar yetiştirmek suretile yapacağı hizmete terahhülle bulunabilir. Maamafih çalışmak mecburiyetinde bulunan kadın çalışmalıdır ve çalışabilir de...

Biz okuyoruz. Çünkü evvelâ münevver birer aile kadını olmak için, sonra da ileride dış hayatta çalışmak mecburiyeti ile karşılaştığımız takdirde çalışabilmek üzere okuyoruz.»

Mahud Zekeriyanın muharrirlerinden Sabiha Zekeriya ve daha dün aramızda hatları düzeltilmiş gazetecilik mesleğine intisab talihine kavuşturulmuş zavallı bir genç birlik olmuştur, efkârı umumiye önünde gazetelerin temize çıkarmak üzere yaygarayı basıyorlar:

«Biz Türk kızlarından bu cevabı işitmek istemezdik. Bu sözler Atatürkün inkılablarına uymuyor.

Yazılarda «Son Posta» ya karşı yapılmış tarizler, savuruluş ithamları da yok değil... Bunları cevabdan müstağni tutacak kadar budalaca ve aşağılık bulduğumuz için Sabiha Zekeriya ile [bitabî çıktığı kabuğu beğenmeyen yabancı kestone rolündeki gence ehemmiyet vermeme lâzım] onun itham ettiği genç kızlarımızı karşı karşıya bırakalım.

Anketimize cevap vermiş olan genç kızlar kendi müracaatlarıyla Sabiha Zekeriyaya şu şekilde mukabele ediyorlar:

● İlhan Batur (Hukuk Fakültesi son sınıf talebesinden):

«Benim de cevap vermiş bulunduğum bu anketin bilhassa Tan gazetesi tarafından parmağa dolanışına doğrusu hayret ettik. Tan gazetesi bilhassa yakın hadiselerin akabinde bu gençlik işine karışmasaydı pek yerinde hareket etmiş olurdu. Yazılarını daima okuduğumuz Sabiha Zekeriyanın bu mevzuu da bir doktrin meselesi yapıp, fikrının üstündeki fikirlerle alt tarafta tezdâ düşmesinin hiç sebebinin anlyamadık. İnsan bir me-

sele hakkında hüküm vermek için o meseleyi bütün muhteviyatı ile incelemeli, ondan sonra bir kelime bağlamalıdır. Biz yalnız 19 Nisan tarihli nüshadak cevapları değil, bütün cevapların Sabiha Zekeriya tarafından okunmasını isterdik, ki bu suretle niçin kadına ev gerektir, fikrinde olduğumuzu kolaylıkla anlamış olursun!

Öteki gencin soğuk şakalarına gelince, bilmem bunun üzerinde durmağa değer mi?

● Semih Katbay (Hukuk Fakültesi birinci sınıf talebesinden):

«Sabiha Zekeriya, bu yazısı ile biz zım ne demek istediğimizi anlamadığını itiraf etmiş oluyor. Hücum cephesi çok manasız ve saçmadır. Bana öyle geliyor ki, muharrir hücum etmiş olmak için hücum ediyor, maksadının bir münakaşaya zemini açmak olduğunu sanıyorum.

Biz, Atatürkün işareti ettiği ve istediği Türk kızlarıyız. Sabiha Zekeriya arzu ettiği tipte kadınlığı bizim içimizde asla bulamayacağından kendi narına yansın!

Sabiha Zekeriya, söylemek istediklerini ve daha doğrusu tebarüz ettirdiklerini noktaları anlyamamak gafletine düştü ise, bu hatasını, cevaplarımızla iyice anlamış olacaktır. Eğer bililtizam böyle tevildiyorsa, hakikatleri tahrire cüret edenlerin gülünç mevkilere düştüklerini bu münevver bayan bizden daha iyi bilir.

En hassas cephemiz olan ideoloji mefhumlarımızı, türlü maksadlarla, tahrif yolile, mücrim değil, yan gözle bakmak küstahlığı bizi en hassas ve en kuvvetli noktamızdan tahrik etmek olacak ki, onları kuvvetli cevaplarla susturmayı vazife biliriz ve bunu pek kolaylıkla başarırız. Daha en yakın hadiseler bunun en bariz misallerini verir. Sabiha Zekeriyanın cevaplarımızı dikkatle atfı nazar etmesini istiyoruz.»

● Meserret Sükâti (Hukuk Fakültesi son sınıf):

«Sabiha Zekeriyanın kendi görüş zavviyesinden tetkik ettiği bu cevapların elbette kendisini tatmin etmeyeceğini tahmin etmek güç değildir. Çünkü, gayet tabii olarak bugünkü Atatürk kadınlığının görüşü onunkinden çok farklıdır. Mensub bulunduğu gazeteyle son hâdise münasebetile verdiğimiz cevap, aramızdaki derin görüş farkını esasen meydana koymuştur. Onun tahayyül ettiği kadın, Kemalist rejimin çok uzaklarında bulunan bir ideolojinin vasıflarını taşır. Atatürk, kadının her zaman hazır bulunmasını, kültürlü olmasını, zaruretlere karşısında bütün kuvvetlerle mücehez olarak erkeğin yanı başında yer almasını istemişti. Buna mukabil de hiçbir zaman Atatürk, kadının en büyük vasfının analık olduğunu inkâr etmemişti. Sabiha Zekeriya, maksadlı yazı yazmaktan vazgeçip te verdiğimiz cevapları bitaraf olarak mütalea etseydi varacağı netice çok başka olacaktı. Mesele, ben kendi hesabıma cevabımda şunları söylemiştim:

Kadının adalet kürsüsünde, devlet dairesinde, laboratuvarında yer alması niçin garib görünsün? Kadınlıkla erkek arasındaki fizyolojik farklar aksini isbata asla kâfi değildir. Kadın da çalışır ve muvafak olur.

(Devamı 15 inci sayfada)

ÇANAKKALE

General Cemil Conkun hatıraları: 22

“Conkbayırında kopan müthiş bir Türk hücumu”

General Monronun gönderdiği raporu biliyorsunuz. Yarın akşam Çanak-kaleye gelmek üzere yola çıkıyorum. Komodor Keys'i gördüm. Zannedirim ki bahriye nezareti mumailehin Çanakkale boğazını zorlamak planını kabul edecek ve boğaza denizden bir hücum daha yapacaktır.

Benim fikrime göre İngiliz harb gemileri Marmara denizine girer girmez Gelibolu yarımadasını karaya bağlayan Bolayır berzahını derhal zaptetmeliyiz. Marmara denizindeki İngiliz donanmasına buradan levazım vereceğiz. Türkler, yarımada sebat ettikleri takdirde Marmara denizindeki İngiliz donanmasına ancak Bolayır berzahından levazım verebileceğiz.

Saros körfezinin başındaki bataklık civarında itrah için en müsaid noktanın neresi olduğunu kemali itina ile tetkik ve muayene ediniz. Bu teşebbüs ile berzahı tutabilelim. Bu berzah e-nine keşilecek müdafaa hattımızın iki ucunu harb gemilerimiz müdafaa edecektir.

Kumandaya gelince: Çanakkale sahnesindeki umum kuvvetler sizin emrine tabi bulunacaktır. Bolayır berzahına ihrac edilecek kıtaları ve kumandanları dikkat ve itina ile seçiniz. Bu maksadla plânlar tanzim ediniz. Başka türlü fikriniz varsa ona göre daha plânlar hazırlayınız. En munasib gördüğünüz ne ise onu yapınız.

..... General Monro Gelibolu yarımadasının tahliyesini tavsiye etmiş idi. Ben tahliye emirnamesini imzalamaktan mutlaka istinkâf edeceğim. Gelibolu yarımadasının tahliyesi teşebbüsü gayet büyük bir felâket olur.

General Monro Çanakkale harb sahasından uzaklaştırılacak ve.....

General Cemil Conk tekrar söze başladı:

— Atatürkün bizzat idare ettiği Conkbayırı taarruzunu Aşmet Bartles, Taymiste, bakınız nasıl anlatıyor:

« Müthiş Türk hücumu! Ağustosun dokuzuncu günü yorgunluktan son derece muztarib olan Nivzelant efradı, gece iki alay tarafından değiştirildi. 10 uncu günü seherle beraber takviye kıtaları almış olan Türkler, Conk bayırından hattı harblerimize son derece şedid savlet ve hücumda bulundular. Türkler hayatlarını istihkak ve istihfaf eyliyerek iki alayımızın üzerine şiddetli bir surette saldırdılar. Bu yüzden mukavemette bulunan efradımız, düşman topçu ateşinin tesiri ve aded fazlalığı karşısında Conkbayırı sirtlarını eteklerine doğru çekilmek mecburiyetinde kaldılar. Türkler yaptıkları süngü hücumları ile, cenubtaki vâsi dereyi elde etmek üzere ilerlemeye çalıştılar ise de bizim kara ve gemi toplarımız bu cür'etlerini cesazı bırakmadı. Birbirini takib eden yanışık nizam dört Türk piyade hücum hattı, karadaki ve gemideki bataryalarımızdan pek güzel görünmekte idi. Türklerin tepeden aşağıya doğru olan hücumlarının şiddet ve savleti o derecede idi ki topçularımız onları eritmeseydi durmalarına imkân yoktu.

Gelibolu yarımadasında harekât başlayalıdanberi topçularımız kalbini ferahlandıracak bu derece büyük ve güzel hedef aslâ görülmemiş idi. Gemi toplarımızın mermileri Türk neferleri arasında infilâk ettikçe cesedlerinin havada uçtukları ve etraftaki derin derelere yuvarlandıkları açıktan açığa görülmekte idi. Merkezileştirilmiş topçularımızın bu ateş cehennemini bile,

Türklerin ileri hareketini durduramıyordu. Yarım saat mütemadiyen işleyen makineli tüfekler ile tutulmaz derecede kızışmışlardı.

Türkler Conkbayırından bizi sürüp çıkardılarsa da bu kendilerine pek pahalıya mal oldu. Mevkilerinin kıymet ve ehemmiyetini takdir eden Türkler, bugün şüphesiz çok cesurane ve bahadırane harbettiler ve muvaffak ta oldular... Dört gün süren Conkbayırı muharebelerinde general Baldwin de dahil olduğu halde bir çok büyük rütbelli zabıtlar maktul düşmüşlerdir!»

Conkbayırı muharebelerinden sonra her iki taraf kendisine çeki düzen vermekle meşgul oldu. Bu müddet içindeki notlarından çıkardığım hülâsaları söylüyorum:

14 Ağustosta grup kumandanı Mustafa Kemal bey, telefonla, saat 16 da 8 inci fırka karargâhında birleşmemizi ve vaziyeti tetkik etmemizi bildirdi. Gittim.

Fakat biraz sonra Anafartalar cihetinden bir düşman taarruzunun başladığı haber verildi. Hemen yerlerimize döndük.

Gece, gruptan gelen bir emirde, ertesi sabah Anafartalar tarafında düşmana mukabil taarruz yapılacağı, bizim, yalnız topçularımız ile bu taarruza iştirakimiz bildiriliyordu.

Lâkin, ertesi sabah, bir gün evvelki düşman taarruzunun ehemmiyetsizliğine binaen, mukabil taarruzdan vaz geçildi.

17 Ağustosta ilk defa olarak 3 tayyaremizin birden uçtuğunu gördük. Tabii sevindik.

(Devamı 15 inci sayfada)

Garib ve meraklı şeyler

Nezleye karşı en müessir ilâç nedir, bilir misiniz?

Nevyork doktorları geçenlerde senelik toplantılarını yapmışlardır. Bu toplantı ruznamesi meyânında başlıca mevkiî işgal eden madde: «Nezle» idi.

«Boston» şehrinin en tanınmış doktorlarından Arlie V. Bock nezle hakkında uzun bir rapor vermiştir.

Bu rapor münderecatına nazaran her Amerikalı senede iki buçuk defa nezle olmaktadır. Gerek dairelerde çalışan memurların, gerekse fabrikalardaki işçilerin hastalıklarının yüzde ellisinin hep nezle olduğu tebeyyün eylemiştir.

Doktor Arlie V. Bock'a göre nezle, tedavisi en güç olan hastalıktır.

Nezle hakkında birçok tecrübelerde bulunan doktor raporunu şu cümle ile bitirmektedir:

«Nezle için yapılan bütün gargaralar, damlalar, pomadlar, inhalasyonlar vesaireler hep hükümsüzdür. Ekser defa bunlar nezle geçireceği yerde arttırmaktadır. Nezleyi geçirecek bir tek ilâç vardır. Bu ilâç ta bundan iki bin sene evvel tıb üstadı azamî Hipokrat tarafından tavsiye edilen ilâçtır. İlâç ta şudur:

Nezle olunca hemen yatağa girmeli. Vücudü sıcak tutmalı. İstirahat eylemeli. Bir damla bile olsun ilâç almamalı.»

Doktor Arlie V. Bock tarafından Harvard Üniversitesi hastanesinde tedavi edilmiş olan 1677 hasta bu basit tedavi usulü ile nezleden iki gün zarfında tamamen kurtulmuşlardır.

İnsan ve ter

Normal bir adamın ter ifraz eden iki milyon guddesi olduğu tebeyyün etmiştir. Bu guddeler yanyana konacak olursa 4-5 kilometre boyuna varır.

Vasat bir hararete bu guddeler yirmi dört saatte 500 gram ter ifraz etmektedirler. Ekzersizlerde bu miktar artar.

Terler cinslere ayrılır. En makbul olan ter ekzersizlerle elde edilen terdir. Çünkü bu ter vücudünün bütün zehirlerini defeylemektedir.

Bir insan en fazla avucunun içinden terlermiş. Alın üçüncü derecede imiş.

Herkesin 500 kitabı olması lâzım imiş!..

Buna karar veren Amerikan kitabcıları

Dünya yüzünde bir dakikada olanların bir dakikada hikâyesi

★ Japonyada bir dakikada 10 bin telefon muhaveresi yapılır.

★ Bütün dünya bir dakikada yarım milyon kilo patates istihsal eder.

★ Rusyada bir dakikada 80 gazete satılır.

★ Japonyada bir dakiada 4 çocuk doğar, 2 kişi ölür.

★ Amerikada her dakikada bir adam Pellagr hastalığına tutulur. Vitaminsizlikten erir.

★ Harb masrafları Japonyayı bakır yerine alüminyum para kullanmaya sevk etmiştir. Neticede Japonyada her dakikada 2 kilo bakır iktisad edilir.

★ İtalya civarın başlıca âmilidir. Dakikada 4,5 kilo istihsal eder.

★ Amerikada bir dakikada 15 dolarlık şemsiye satılır. Hepsisi de İngiltereye yolların.

★ Bu satırları okumaya başladığınız zamandanberi İngilterede postane 15.000 mektub sahiblerine teslim etmiştir.

ri cemiyetidir...

Bu cemiyete göre bir Amerikalının muhtakkak 500 kitablık bir kütüphanesi olmalı imiş.

İş yalnız kitapların adedi ile kalmıyor. Cemiyet aynı zamanda kitapların cinslerini de tayin eylemiştir. İşte liste:

190	Roman, hikâye
70	Tercümeihaller
50	Tarih kitapları
25	Seyahatnamele
40	Şiir kitapları
10	Tiyatro piyesleri
10	Felsefe tecrübeleri
105	Muhtelif kitaplar

Yekûn 500

Çocuklar dışarı çıkmalarını diye, hanımların bunların pabuçlarını, urbalarını saklıyorlardı. Fakat kim dinler? Yumurcaklar, entari ile ve aba terliklerle de sokağa fırlamasını biliyorlardı.

Otuz paraya satılan ekmeğe kuruşa çıkmıştı. İhtiyarlar endişe ediyorlar, aile reisleri geçimin güçleştiğinden acı acı şikâyetle bulunuyorlardı. Hele kömür ahaliye derd olmuştu. Hava böyle devam ettikçe memnuniyetten ellerini uğuştura uğuştura kadayın pişirerek keyfeden kömürçüler tozlu topraklı, marsıklı kömürün okkasını on iki paradan otuz beş paraya çıkarmışlar, fukaraya zulüm ediyorlardı. Belediye bunlara bir şey yapamıyordu. Çavuşlar belli ki esnafla ortakdılar. Ekmekle mahrukatın pahalılaşması diğer hava yici zaruriyeye de dokunmuştu. Et altı kuruşa; sade yağ beşe, gaz yağı altmış paraya, şeker yüz paraya, pirinç iki kuruşa fırlamıştı. Mahalle kahvesinde pikenekleyen ihtiyarlar:

— Bu yaşa geldik, böyle pahalılık görmedik. Ortahakta bet bereket kalmadı. Sebabi de karlıların açık saçıklığıdır.

Diye söyleniyorlardı. Efkarı umumiyenin bu telâkkisini duyan hükümet de, halkı yatıştırmak için tedbir almıştı. Bekçiler kapı kapı dolaşarak, her eve şu tembihi geçiyorlardı:

— Çarşaf yasak. Kadınlar eskisi gibi uzun ferace giyecekler. Yaşmaklar paziden değil, tülbend olacak. Böcek kabuğu kundura da yasak. Bunun yerine çedik pabuç, yahud ki lâpçın giyilecek. Duyduk, duymadık dimen, ha!

Bu da ayrıca bir masraf kapısı açığından, erkekler homurdantıyorlardı. Düşünmüyorlardı ki, bu saçma tedbir gene kendi ahmakça tefsirlerinin, mütalealarının mahsulü idi.

Zengin konaklarında kışın şiddeti, esarın pahalılığı, geçimin zorluğu pek duyulmuyordu. Kâhya efendinin aydan aya paşaya, beyefendiye, efendi hazretlerine sunduğu masraf pusulasına onlar za-

Son Posta'nın Romanı : 110

“Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!”

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

ten bakmazlardı. Sofralarında gene aynı yemekler, aynı konuklar bulunur, Mangalları halis Rumeli purnal kömürle tınazlar gibi dolur, samur, vaşak, elgava, elma kakum kürklerinin içinde, dalkavukları le karşı karşıya oturup sonu gelmiyen şatranç veya dama oyunlarına dalarlardı.

Haremde vaziyet aynı idi. Hattâ, hanımefendiler, ahvali âlemle kocaları kadar da alâkadar olmazlardı. İşleri, güçleri boğazları i-

di. Sabahtan gece yarısına kadar, katmerli geneleri oynar, dururdu. Yanbaşlarındaki ufak dolabın içi keçi boynuzu, iğde, halk arasında abdülleziz diye mütearif habbüllemez, dut kurusu, leblebi, kuzu kestanesi, kuyu fındığı gibi acayip yemişlerle dolu dururdu.

Küp gibi şişman, hafakanlı, helecanlı, romatizmalı kadınlar bir yandan dizlerini kalfalara öğdururken, bir yandan da bunları avuç avuç ağızlarına atarlar, ve gene de konuşmağa, dedikodu yapmağa vakit ve fırsat bulurlardı.

★ Hürmüz merak içinde idi..

Füruzan bey üç gündür görünmüyordu. Vakıa, yerleri örten yarım arşın yük-

Bekçiler kapı kapı dolaşarak, her eve şu tembihi geçiyorlardı: — Çarşaf yasak!..

seğliğindeki kar tabakasının üzerinde yürümek, araba sürmek imkânı hemen yok gibi idi. Fakat Füruzanın hiç bir gün şiddetini kaybetmemiş olan aşkı, buna gelinceye kadar ne müşküllerin üstesinden gelmiş, ne engeller yenmişti. Acaba hasta mıydı? Hürmüz, konağa kadar adam gönderip de sordurmağa cesaret edemiyordu. Zira, Füruzanla aralarındaki münasebeti paşa babadan gizli tutuyorlardı.

Kadının bu merakı, Füruzanı sevdiğinden değildi. Hâlâ o hadisenin izi gönlünde duruyor, eski sevginin canlanmasına mani oluyordu. Fakat almıştı. Füruzan gelmediği zamanlar, onu arıyordu ve bir de, kini olmadığı için, başına

bir felâket gelmesi ni, hastalanmasını istemiyordu.

Şazimendi karşı sına oturtmuş, onunla muhtelif ihtimalleri bir bir hatırdan geçirip, her biri hakkında mütalea yürütüyor, konuşuyor du:

— Ne dersin, Şazimendiğim? Ne oldu beye?

— Vallah bilmem, çekerim! İnşallah hasta, falan değil dir..

— Hasta olmasa mutlaka gelirdi.

— Öyle. Sizi o kadar seviyor ki.

— Düşünüyorum da, hiç başka sebep bulamıyorum. Nasıl etsek de bir haber alsak?

— Hele yarını da bekiyelim de.. görünmezse, ben oraya kadar giderim.

— Olmaz; kızar.

— Ben ulu orta konağın kapısını çalamam. Bakkaldan, çakkaldan öğrenmeğe çalışırım.

— Onlar nereden bilecek?

— Eczaneden sorarım. Hasta ise, eczacıdan elbette ilâç, falan almışlardır.

— Dedığın gibi, yarın da bir bekiyelim de..

— Siz bilirsiniz, güzelim!

Ertesi gün de Füruzan gelmemişti. Bir tereddüden sonra, Hürmüz, Şazimendi yola çıkardı. Konağı kendisine iyice tarife çalışmış idi amma, Şazimendinin bulamıyacağı şüpheli idi.

Maamafih, gitti, ve sora sora buldu. Hesabı doğru çıkmıştı: Eczaneye varıp da sorar sormaz, ihtiyar kalfa:

— Evet, dedi. Konaktan daha demin gelip bir reçete yaptırıldılar. Küçük bey hasta imiş.

— Nesi varmış acaba?

(Arkası var)

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

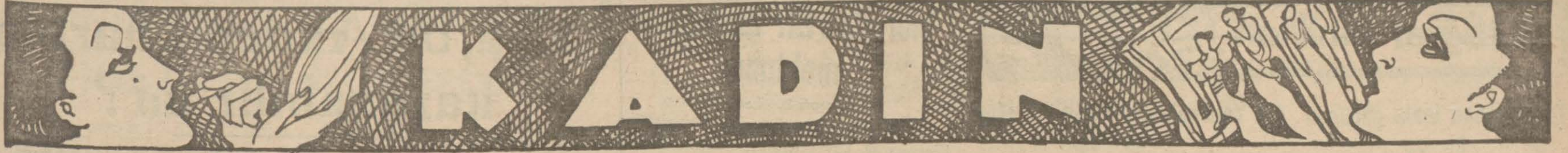
ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Eno	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Sokak Elbiseleri

İPEKLI ROB

Kalın, düşük bir ipekli almahsınız. Büzgüler bunu bir zurete haline koyuyor.

Ne bir garnitür, ne bir renk... Baştan ayağa düz siyah. Bütün öyle bir hususiyeti var ki başka süse ihtiyaç bırakmıyor. Kruvaze ve büzgülü bir göğüs. Üstte kalan sağ parça büzgülü bir kuşak gibi belin solunu dolaşiyor. Kuşaksız taraf vücudu sımsıkı sarmış. Geniş bir sentüre benzeyen parçanın altı ırı büzgülerle aşağı kadar uzanıyor. Eteğin geri kalan tarafları büzgüsüz. Kolların omuzlara eklenen yeri sık büzgülü. Bileklere inildikçe darlaşıyor.

Bir inci kolye elbisenin siyahlığı içinde en güzel bir garnitürden daha güzel görünüyor.

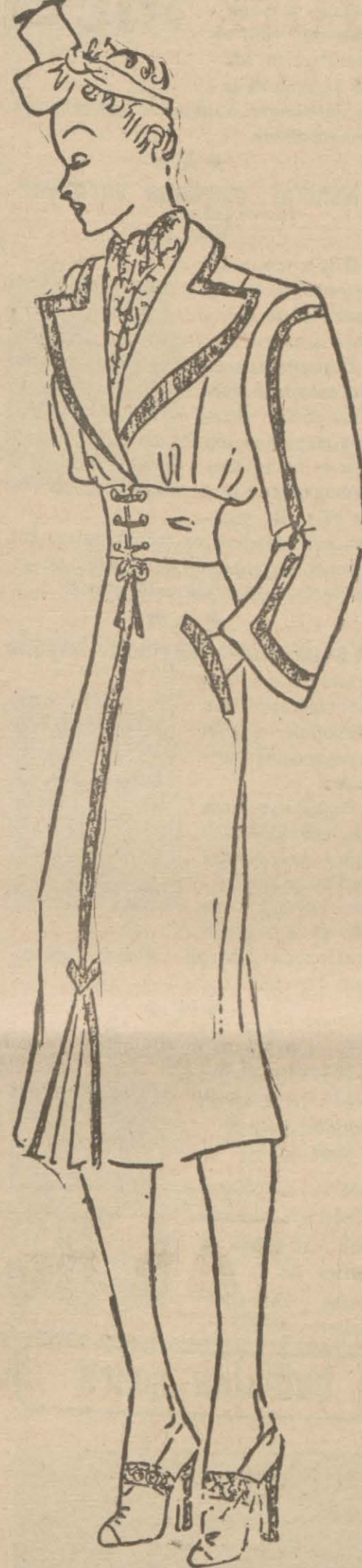
TAYYÖR

Moda ne kadar değişirse değişsin, klâsik elbiseler kendi ne daima taraftar bulacaktır. Modelleri karıştırmız. Onlara sık sık rastlayacaksınız. Hep yeniliğe koşanlar bile vakit vakit biraz dinlenmek ister gibi klâsik elbisenin sadeliğini ararlar. Klâsik elbiseler kâh boyu biraz uzuyor, kâh rengi başkalaşır, kâh darlaşıyor, bollaşır. Modanın umumî çerçevesinde mutlaka bir yer buluyor.

Bu sözümüzün misalini ister misiniz? İşte şu yollu yün lüden yapılmış tayyör.. Biçim, bildiğimiz klâsik tayyör biçimi.. «Ya yeniliği» diyeceksiniz, değil mi? Ceket boyunu bu kadar uzun, eteği bu kadar kısa gördünüz mü idi? Pembe - mavi çizgili bir yünlünün bu tarza pek çok yaraşacak.

Hollivod modellerinden:

Çok zarif bir etek ceket

Siyah fötr şapka

Bu şapka; güzel bir kadından ilham alınarak icad edilmiştir. Çizgileri muntazam, genç bir yüze nadir şapkaların yaraşacağı kadar yaraşır. Fakat en iyi bir şapkacı elinden çıkması, renginin son derece ihtiyatla seçilmesi, yüksekliğini ve enini yüzün şekline uydurmak için provada çok dikkatli bulunulması şarttır. Birlirsiniz ki orijinalle gülünce hududu birbirine pek yakındır. Giyinişinde fevkalâdelikler yapmak isteyenler intihablarında son derece titiz davranmalı, seçtikleri modeli aynen yaptırabilmek için fazla masrafı göze alabilmelidirler. Bu tarz giyinmede —ekonomi yapayım diye— ne malzemenin, ne de içinin iyisinden kaçmaya gelmez.

Maamafih şıklık, fevkalâdelikler yapmak demek değildir. Sade, ucuz fakat şık giyinen nice kadınlar vardır. Hattâ te reddüsdüz diyebiliriz ki bugünkü şıklığın ruhu sadeliktir. Sadelik ise ekonomiye en müsaid bir zemindir.

Güzelliğin sırları

Gözün, hiç şüphesiz, en büyük güzelliği yaradılışındadır. Fakat bazı makyaj kurnazlıkları onun ufak tefek kusurlarını gizlemek de imkânsız değildir.

Meselâ: Çukur gözleri tabii göstermek için üst göz kapağı —dış tarafı daha koyu olmak üzere— boyanır. Alt göz kapağının altına ince bir sürme çizgisi çekilir. Bu çizgi hafifce silinir. Belli belirsiz bir iz bırakılır.

Küçük gözlerin iri görünmesi için altlarına çizilen bir çizgi bir gölge gibi azar azar yayılır. Bu gölge gözleri tebarüz ettirir. İri gibi gösterir.

Fazla yuvarlak gözlerle beyaz imiş hissinin vermek için alt göz kapağının kenarına çekilecek bir çizgi gözün kuşruğundan dışarı doğru uzatılır. Ve orada gittikçe hafifliyerek kaybolur. Kaşlar da aynı şekilde kalemle uzatılır.

Siyah taftadan şapka

Şık, taze, şirin. Siyah taftadan minimini bir şapka, mavi, pembe bir sümbül demetinden garnitür, sol omzundan göğse doğru sarkan incecik, seyrek bir tüllü.

Bu şapkanın yaşı yoktur. Genç ve orta yaş her yakıştığı yüzündür.

İyi yapılmamış permanant göze hoş görünmez ve beğenilmez

Permanant şu iki şey sayesinde en iyi şeklini alır:

- 1 — Saçları kesmeyi bilmek.
- 2 — Müddetin bilerek tayini.

Saçları kırıpçırtmak yani fazla tellerin ucundan makasla hafif hafif alvermek çok mühim bir meseledir. Birçok berberler bunu yapayım derken saç boyunu kısalttıklarının farkında olmazlar. Birçokları da lüzumsuz telleri güya aldıkları halde insanın başında yapılacak kuşafı yaramıyacak fuzulî uzunluklar bırakırlar. İşin ehli olan berber; bu işi —saçları iki santimden çok kısaltmadan— yapar ve her tutamı icab eden kalınlıkta ve boyda bırakır. Böyle bir saç biçime çabuk uyar. Bigudiye kolay sarılır. Uzunlu kısalmadığı için şuradan buradan fırlamaz.

Permanant müddetini tayin edecek berberdir amma siz de tecrübelerinize dayanarak kendisini ikaz edebilirsiniz. Kıvrıma müddeti her saça göre değiştiği gibi, kuvafürün kıvrıncık olan ve olmyan yerlerine göre de değişir. Şimdi eskisi gibi baştanbaşa dalgah, bukleli kuvafürler

yok. Yeni saçların bir yeri bir yerine uymuyor. Saçınızın neresini düz bırakacak iseniz oraların permanantı daha kısa sürmelidirler. Burada size de bir iş düşüyor: Yapacağınız kuvafürün —hiç değilse— umumî çizgilerini evvelden kararlaştırmış olmalısınız.

Şüphesiz şimdiye kadar bahar modellerinden çoğunu belki de pek güzellerini görmüşsünüzdür. Fakat bitaraf bir gözle bu modeli tetkik ederseniz, tarzının en güzel, en başkası, en yenisi ve sevimlisi demekten kendinizi alamıyacaksınız. Birlikte tetkik edelim: İlk bakışta bir rob diyeceğiniz muhakkak. Halbuki bu bir etek - ceketdir. İşte modelin güzelliklerinden biri. Gelelim ikinci, üçüncü, dördüncü ve ilh... güzelliklerine... Süs olarak ne konmuş bilir misiniz? Kahve rengi kadife band... Bu bandın yaka kenarına geçirilişi birçok modellerde görülebilen bir şekildir. Fakat kollardaki şekli; eteğin ön ve arka dikişini ve pli kaşelerini çerçevesi ne kadar yepyeni bir buluş.

Beldeki geniş sentürün de güzellikte ondan kalır yeri yok. Hele önü ne şık. İncecik bir kadife bağ, minimini bir fiyonga... Ya hele ceketin —bluz gibi— eteğin içine girmesi, arkasının döküntülü oluşu ne hoş! Kumaş bej yünlüdür. Zaten garnitürü kahve rengi olması akla ilk önce bu rengi getiriyor. Bluzu ne renk kumaştan dersiniz? Bej altından bej olsa gösterişli durmazdı. Takımda bulunmayan bir renkten yapılısa alacalı göründü. Olsa olsa kahve rengi olmalı idi. Bandlarının tonunda bir kahve rengi... Tam da böyledir. Bu model, en şık bir sokak kıyafetidir.

Fotograf tahlilleri

Olduğundan fazla görünen bir tip

Okuyucularımızdan H. Sezer karakterini soruyor:

Şöhreti ve gösterişi sever, konuşkan ve sokulgan hareketleri vardır. Münakaşa yaparsa da işi mücadeleye vordır. Gürültü ve kavgacı olmaktan ziyade anlaşmağa mütemayildir.

Çalışkan ve intizamı seven bir talebe

Ankaranan Hasan Rıza Kâhya oğlu karakterini soruyor:

Yaşına mahsus ciddiyeti vardır. İntizam kayıdır. Çalışkanlığı etrafının teveccüh ve muhabbetlerini davet eder. Gürültü ve patırtı yaparak değil, yavaş yavaş konuşur ve meramını karşısındakine etraflıca anlatabilir.

Yılmamak kaydile

Okuyucularımızdan Emin, muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Muvaffak olmak için hangi mevzu seçilmişse, muhtemel zorlukları karşısında yılmamak ve her defası için dilekleri hamlelerle takviye etmekle muvaffak olmak daima mümkündür.

Daha girgin olmak kaydile

Neveşir den Mehmed muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Hayatın icablarına uymakta kendini kasmak muvaffakiyet sebeplerini uzaklaştırabilir. Daha girgin ve becerikli davranması lazımdır.

Yapacaklarını belli etmeyen bir tip

Ankaranan Ali fotoğrafının tahlilini istiyor:

Fil ve hareketlerinde ihtiyatkarlık vardır. Herkese açılmaz, çok konuşmaz ve yapacaklarını belli etmez. Parasını idareli kullanmak ister. İşinde geri kalmamak için çalışmaktan yorulmaz.

Kendini meydana vurmıyan bir tip

Okuyucularımızdan Necati karakterinin tahlilini istiyor:

Birdenbire kendini meydana vurmaz. Sözleri ekseriya manalı ve tok olur ve bu hal karşısındakilere tersir eder. Bu yüzden mücadelelere ve münakaşalara katılmak zorundadır. Kederlerini ve sevinçlerini kolaylıkla belli etmez.

Çabuk kızın caymak kaydile

Istanbuldan Kemal, tuttuğu işte muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Başkalarına minnet etmekte müstağni davranışın derken çabuk kız caymakla ve sık sık iş değiştirmekle muvaffakiyet yollarını tıkamak lazımdır.

İç dışı bir tip

Bursadan Mehmed fotoğrafının tahlilini istiyor:

Herkesle iyi ve neşeli konuşur. Kederleri üzerine pek mal etmek istemez. Az da kazansa kanaatkâr halleri vardır.

Hergün: Bir dostumun mektubu

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

Salısen, bugünkü dünyanın birbirleriyle çarpışacak kuvvetleri arasında bugünkü Türkiye, her iki tarafın da en evvel ve en sonra yardımını istiycekleri tek taraf bir kuvvettir. Biz bu kuvveti evvelâ Türkiyenin, sonra da dünyanın sulhünü muhafaza için kullanmaya azmetmiş olduğumuz için, ne bir tarafın, ne de diğer tarafın politikasına alet olmak hatırımızdan geçmiyor. Bizim bütün iddialarımız, hududlarımızın içindeki huzur ve sükunu, yükselen refahı muhafazadan ibaret olduğu ve hiçbir sergüzeşt peşinden gitmeğe münhasır bulunduğu için, Türkiyenin kuvvetlerini daima sulh için kullanacağız. Eğer bu kuvvet, dünya sulhünün devamına da yardım edebilirse ne âlâ. Edemezse, onu kendi sulhümüzün kâfi bir garantisi olarak kat'î bir kifiyetle kullanabiliriz.

★

Daha pek çok sebep sayabilirim. Ancak bunların bir kısmından sözü uzatmamak için vazgeçiyorum; diğer bir kısmını da açık olarak mütalea etmek müreccah bulunduğu için meskût bırakıyorum. Yalnız hülâsa ve netice olarak şunu söylemek isterim ki, vatandaşlarımızın dünya hadiselerine tam bir huzur ve emniyetle bakmaları ve birkaç defa söylenmiş olduğum gibi, geceleri rahat uyumaları, gündüzleri de mükemmelen çalışmaları lazımdır. Yeryüzünde hiçbir memleket yoktur ki Türkiye kadar rahat uyumak vaziyetinde bulunabilsin. Türk sulhünü ne münferiden, ne de dolayısıyla tehlikeye koyacak hiçbir sebep, hiçbir dünya ve politika âmili yoktur. Belki bir gün gelir, Türkiyenin de silâha davranması icab eder. Fakat, bugünden hem çok uzaktayız, hem de o günün tayin ve tesbiti Türkiyenin kendi kafası ve kendi hesabına yapılacak bir işdir.

Aramızda dalâlet ve fesad tohumu ekmeğe çalıştığımız da bulunmasına rağmen şuna çok kuvvetle kaniim ki Türkiye maddî kuvvet bakımından da, manevî ittihad kuvveti bakımından da her türlü taarruzlara hedef, yahud her türlü enternasjonal ovunlara alet olmaktan çok uzaktır. Türkiye akıllı, suurlu, kuvvetli bir sulh memleketidir. Böyle de kalacaktır; çünkü böyle, kalabilmesini mümkün kılaacak bütün şartlar, bizim içimizde bol bol mevcuttur ve bunların hepsi de serbestçe hükümlerini icra ediyorlar.

Yalnız bana mektub yazan dostum değil, bütün okuyucularım bu satırların samimiyetine inansınlar, çünkü, ben, bütün hesaplarımı yaptıktan sonra vaziyeti tamamen ve aynen böyle görüyorum.

Muhittin Birgen

Beynelmîlel askerî tababet ve eczacılık kongresi

Onuncu beynelmîlel askerî tababet ve eczacılık kongresi Mayıs ayı zarfında Vaşingtonda toplanacaktır. Bu kongreye Gülhaneden Profesör Dr. Bürhanettin Osman Tugan ile Millî Müdafaa Sıhhat İşleri dairesi hıfzıssıhha mütehassısı Dr. Arif Anal, hükümetin resmi delegeleri sıfatıyla iştirak etmek üzere Amerikaya hareket etmişlerdir.

Yugoslavyadaki demiryol kongresi nihayetlendi

Beynelmîlel katarlardaki vagon rolması hakkında Yugoslavyada yapılan toplantı nihayet bulmuştur.

Kongrede şimendiferimiz temsil eden 9 uncu İşletme Müdürü Nüzhet dün şehrimize gelmiştir.

Kongrede demiryollarımızdan beynelmîlel katarlara ilâve edilecek vagonlar ve bunların evsafı hakkında mutabakat hasıl olmuştur.

Yeni neşriyat

Karikatür Albümü — Kıymetli karikatürist Cemal Nadir, şimdiye kadar yaptığı karikatürlerinin en iyilerini bir araya getirecek bir albüm halinde toplamış ve kitab halinde çıkarmıştır. Eser, cidden titiz bir seçme mahsulüdür. 200 kûsur sayfadan mürekkebe olan bu albümü san'at mensublarına ve münevverlere tavsiye ederiz. Plakı 1 liradır.

Binlerce masum, kimsesiz yavruların sığınacağı Çocuk Esirgeme Kurumudur. Yüda bir lira verip siz de üye olunuz!

İtalya, bir Akdeniz harbini kazanabilir mi?

Akdeniz davasının, donanmaların müdahalesi olmadan halledilmesi mümkün müdür?

Yazan : Fransız Generali Katru

Bir Fransız askerî mütehassısına göre:

Yeni İtalya, geniş tasavvurlar ve dinamik usullere ehemmiyet veren memleket. Siyasetinin mühlüm olduğu ruh budur. Şayed harb olursa, ona vermek isteyeceği şekil kendi tabiyesidir. Cür'etkâr ve faal olmasını iltizam edecek ve Akdenizde hedeflerini temel edecek bir vasıta olabileceği ve bu denize hâkim noktaları tutabilmesi için elinden geleni yapacaktır. Şarkî Akdenizde, bu hedeflerin Şimalde Adalar denizi, Cenubda Tunus ve Mısır çok muhtemel olduğu gibi Arnavudluk ve Bingazi istikametlerinden yapacağı iki taraflı taarruz ile aklına koyduğu hedefleri elde etmeğe teşebbüs edecek tir.

Makul bir faraziye olmak hududu nu geçmeyen bu ihtimal karşısında Bin gaziden gerek Tunus veya Mısır, veya her ikisine birden yapılacak bir taarruzun ne derece muvaffak olabileceğini bugünkü şartlar içinde gözden geçirmek mümkündür.

Vaziyet icabı, ortada gafil avlanabilecek bir hedef yoktur. Haftalardanberi Akdenizin üstüne faşizm yığıldığı tehlike bulutları Mısırda olduğu kadar Tunusda da icab eden tedbirlerin alınmasına imkân vermiştir. İtalyanın askerî tedbirlerine ve Libyaya yolladığı takviye kuvvetlerine mukabil Şarkta ve garbda mukabil tedbirler alınmıştır. Mısır kuvvetleri hududa yollandığı gibi Filistindeki İngiliz kıt'aları da Mısırda nakledilmiştir. Tunus ise sahillerini tahkim etmiş, müstahkem mevkillerine düzen vermiş, ihtiyatlarını toplamıştır.

O suretle ki Mısır arazisine girebilmek yüksek bir mücadeleyi kabule mütevakıf olduğu gibi mükemmel surette zırhlamış olan Tunus da karadan ve denizden her türlü hücum teşebbüsüne meydan okuyacak mevkiindedir.

Bu suretle tanzim edilmiş olan mukavemetleri kırmak için hiç olmazsa İtalyan yüksek kumanda heyeti kuvvetce acaba icab eden tefevvuku haiz midir?

Karşılıklı kara kuvvetlerine bakarak ve İtalyanın girişeceği teşebbüsleri göz önünde tutarak buna hayır diye cevap verebiliriz. Bugün bu kuvvetlerin miktarı (120) bini bulmaktadır. Dörtte biri müstemleke askerî denilen muhtelit cüzütlardan mürekkebe olan bu kuvvet, mütebaki kıt'alarla İtalyanın ilk sademe ve mânevra kuvvetini vücade getiriyor. Müstemleke askerinden gayri olan kuvvetler iki kolordudur ki tamamen motörleştirilmiştir. Kudretli modern ve bol bir malzemeye maliktir.

Çok süratle hareket edebilir ve çöl

ikliminin bütün icablarına alışkındır. Bu kara kuvvetleri ile beraber takriben (200) kadar tayyare vardır. Meydanları çok muntazamdır. Benzini mebzuldür. Şu vaziyete göre kara kuvvetlerinin kifayetsizliğine mukabil hava kuvvetleri faikiyeti haizdir.

İtalyanın bu vaziyette Tunus taarruz ettiği kabul edilecek olursa, Mısır için ayrılmak ihtiyat kuvvetleri ve dahili asayiş için ayrılmak cüzütamlar haricinde Tunus için 70 - 80 bin kişilik bir taarruz kuvveti ayırmak lazımdır. Çok faik bir hava kuvveti zaheretle dahi olsa, böyle bir kuvvetin İtalyanlar da anlamış olacakları ki Tunus karşı olan tasavvurlarını Mısırda tevcih etmek ister görünürler. Tunus hududunda yapılan İtalyan tahkimatı bunu gösteriyor.

Buna mukabil, kudret ve manevra kabiliyeti yüksek motörlü fırka grupları ile yapılacak bir taarruz Mısır cephesinde hedefine ulaşabilir. Tunus hududunda olduğu gibi muhtelif müstahkem hatlara istinad eden kademeleli ihtiyatlarla karşılaşmak tehlikesi yoktur. Müsafid görünen bu ahval bir harbin başlangıçta İtalyan yüksek kumanda heyetini Mısır karşı bir taarruz icrasına sevk edebilir. Ve vereceği neticeler mühimdir. Çünkü tabiiye bakımından Süveyş kanalının zaıfını intaç edebilir. Bunun da ne büyük bir hadise olacağı meydandadır. Fakat bu muvaffakiyetin değişmez bir vakia halini alabilmesi için taarruz kuvvetleriyle gerisinin muvasalası kesilmemek ve Tunus istikametinden gelecek bir taarruz önlenmek lazımdır ve bilhassa İtalyanın Bingazi ve Trablus ile olan muvasalasına hakim bulunması şarttır.

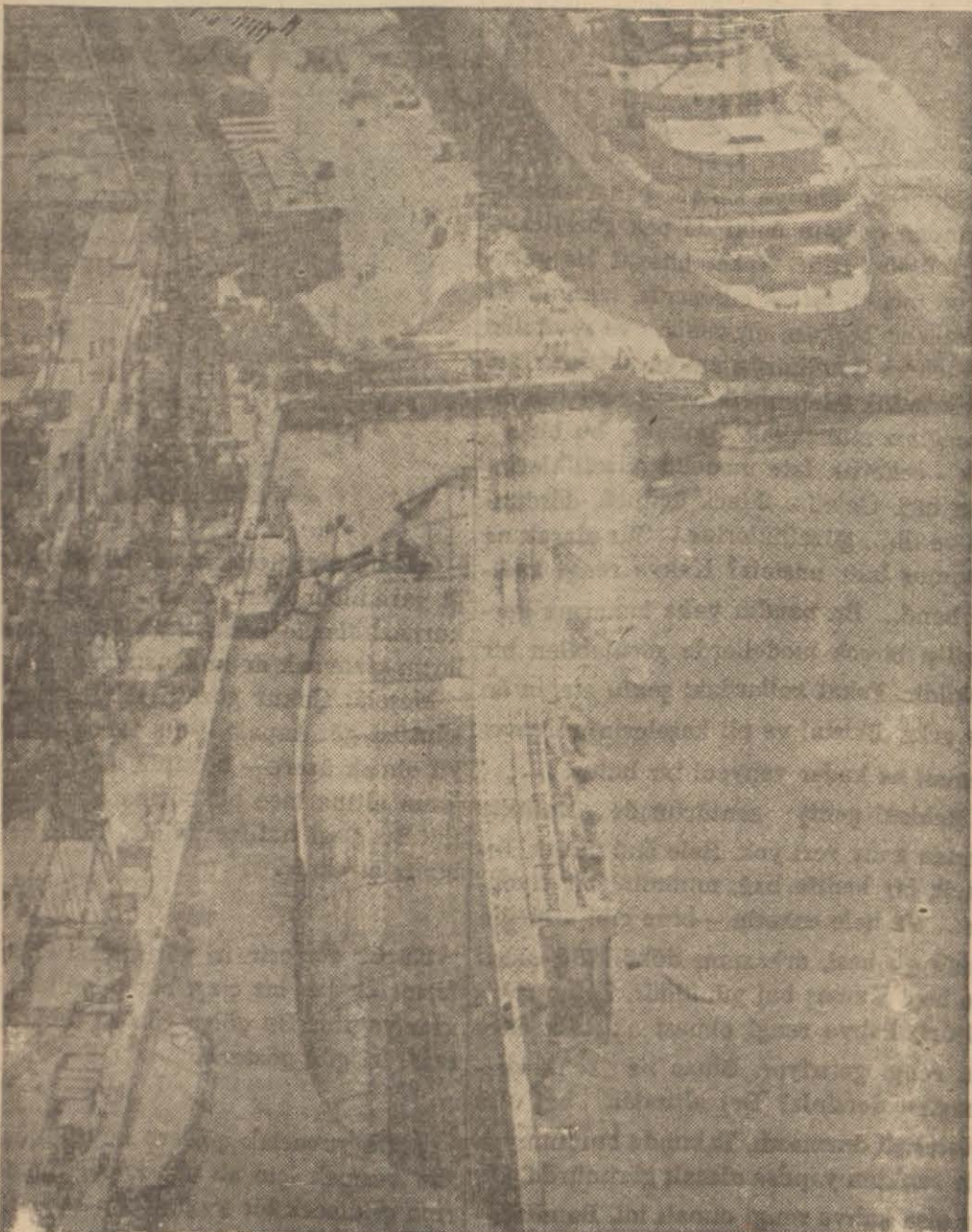
Bundan yüz kırk sene kadar evvel Abukir harbini kaybeden bir fatih Mısır elinde tutamamıştı. İtalya ondan daha müsaid bir netice elde edebilir mi dersiniz? Romadan yükselen bazı mağrur sesler bir deniz harbine meydan kaldırmadan davanın halledileceğini, çünkü İtalyan tayyare ve tahtelbahirlerinin denizleri tamamen emniyet altına alacaklarını ilân ediyorlar. Fakat dünya'nın kuvvetli donanmaları bu gürültüye pabuç bırakmıyorlar.

Biliyorlar ki ellerindeki kudretli vesaitle denizlerin hakimiyetini ergeç temin edeceklerdir. Ve o zaman, başlangıcın muvaffakiyetleri ne olursa olsun, İtalyanın bütün teşebbüsleri tamamen harab olacaktır.

Müstakbel Akdeniz harbi hakkında Fransız generali Katru'nun fikri budur.

Selim Ragıp Emec

Paris transatlantiği battıktan sonra

Paris transatlantiğinin bir suikast neticesinde yandıktan sonra battığını telgraf haberlerimizde bildirmiştik. Yukarıdaki resim, vapurun son vaziyetini göstermektedir.

Tayyare kaçakçılığı davası

Tayyare kaçakçılığı hadisesinde evrak sahtekârlığından suçlu Hariciye memurlarından Ruhinin muhakemesi ne başladığını yazmıştık. Yukarıdaki resim, muhakemenin bir safhasını göstermektedir.

Roma ile Belgrad arasında dün neler konuşuldu?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ne matuf bulunan bu müzakerelere, bir kaç gün sonra Berlinde devam edilecektir. Markoviç, Kont Ciano ile görüşmelerini ikmal ettikten sonra tayyare ile Berlinde gidecektir.

Belgrad ve Romadan alınan haberlere göre, Yugoslavya mühüver ile itihak etmek için mülki tamamiyetinin garanti edilmesini şart koşmaktadır.

Macaristan ise, Yugoslav toprakları üzerindeki iddialarından vazgeçmek için, kendisine diğer tavizlerde bulunulmasını talep etmektedir.

Bugün Venedikte başlamış olan müzakereler esasında, Kont Ciano Yugoslav ve Macar noktalarını nazarla telifte çalışmaktadır.

Bu ayın sonunda Macar başvekili Teleki ve hariciye nazırı Şaki de Berlini ziyaret edeceklerdir.

Venedik, 22 (A.A.) — Kont Ciano ile Markoviç arasındaki ilk görüşme iki saat kadar sürmüş ve müteakiben Ciano eski Venedikteki Palazzo Rezzonico'da misafiri Şefine bir dine vermiştir. Dineyi bir resepsiyon takib etmiştir. Resepsiyon esnasında mızıkça rengârenk fenerlerle donatılmış bir sandaldan büyük bir konser vermiştir.

Belgrad'da dün geceki miting

Belgrad, 22 (Hususi) — On bin üniversiteli bu akşam Belgrad'da muazzam bir miting yaparak, Yugoslavyanın demokrat devletler cephesine itihakını ve müteakibetle gizli anlaşmalar yapılmamasını istemişlerdir.

Mitingde kabul edilen bir karar sureti, Yugoslavyanın hiçbir hakından ve bir karış arazisinden kat'iyen vazgeçmeyeceğini bildirmektedir.

Polis kuvvetleri mitingi dağıtmak istemişlerse de muvaffak olamamışlardır. Bazı küçük hadiseler çıkmıştır.

Yugoslavyaya, İtalyan filosu geliyor

Roma, 22 (Hususi) — Bir İtalyan deniz filosu, gelecek hafta Yugoslavyanın Dubrovnik limanını ziyaret edecektir.

Venedik mülakatından evvel

Venedik, 22 (A.A.) — Kont Ciano, bizzat idare etmekte olduğu tayyare ile Romadan buraya gelmiştir. Nazır, bugün burada Yugoslavya hariciye nazırı Markoviç ile yapacağı mülakatın iki dost memleket arasında yeni bir vesika imzası lüzumundan değil, Belgrad'da yeni Çvetkoviç hükümetinin kurulmasından ve Arnavudluğun İtalya ile birleşmesinden ileri geldiğini beyan etmiştir.

Yugoslav Hariciye Nazırının beyanati

Trieste, 22 (A.A.) — Yugoslavya hariciye nazırı Markoviç, kendisine aynı trende seyahat eden Stefani ajansının mümessiline beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Hariciye nazırı sıfatıyla dost İtalyayı ziyaret ederek geçende Kont Ciano tarafından davet edildiğim Venedik mülakatı esasında yeni İtalyanın banisi ve İtalyan - Yugoslav dostluğunun azimkâr taraftarı Mussolininin en yakın mesai arkadaşısı olan ve İtalyan - Yugoslav itihakını vücutte getirerek imza eden İtalya hariciye nazırı ile doğrudan doğruya temas etmek fırsatını ele geçireceğimden dolayı bahtiyarım.»

Alman ajansına göre Yugoslavyanın düşüncesi

Belgrad, 22 (A.A.) — D. N. B.: Bugün Yugoslavya ve İtalya hariciye nazırları arasında yapılacak mülakat hakkında Belgradın salâhiyetli mehafilinde beyan olduğuna göre, Yugoslavyanın mühüver devletlerinin tarruzundan endişe ettiğine dair çıkan haberler kat'iyen asıldır.

Geçen son dört sene içinde, naib Prens Paul Yugoslavyayı her türlü kavgaların dışında tutacak ve komşu memleketlerle bir sulh ve ekonomi münasebetleri idamesini mümkün kılacak bir siyaseti müdafaa etmiştir.

Diğer taraftan Yugoslavya şimdi dahilî Hırvat meselesinin halli ile meşguldür. Bazı devletlerin münasıran Yugoslavyayı alâkadar eden bir meseleyi kendi hobbini menfaatleri uğrunda istismar etmek teşebbüsleri teessüfle müşahede edilmektedir. Bunlar Yugoslavyaya demokrasi prensiplerini daha muvaffakiyetle tatbik edebilecek bir temerküz kabilesi teşkilini tavsiye ediyorlar.

Salâhiyetli mehafilde, Almanya ve

İtalyanın müttehid bir Yugoslavya mevcudiyetinde azamî derecede alâkadar oldukları kaydedilmektedir.

Bir Alman alayına verilen isim

Belgrad, 22 (Hususi) — «Press Association bildiriyor: Son zamanlarda Yugoslavyaya hemhudud eski Avusturya şehirlerinden Graz'da vücutte getirilen bir Alman topçu alayına, Maribor alayı ismi verilmiştir.

Eski Avusturya - Macaristan imparatorluğuna dahil bulunan Maribor şehri, halen, Yugoslavyaya geçen Avusturya toprakları arasında bulunmaktadır.

Almanya, gayri resmi olarak ve dolayısıyla bu topraklar üzerinde hak iddia etmektedir.

Bir Fransız gazetesinin iddiası

Paris, 22 (A.A.) — Paris ve Londra, Berlin ve Roma arasında yapılmakta olan diplomatik mücadele hakkında Echo de Paris diyor ki:

Yugoslavya hariciye nazırı Markoviçin büyük azim göstermesi lâzım geliyor. Çünkü Berlin Yugoslavyadan pek çok şeyler istemeğe hazırlanıyor. Yugoslavyanın İngiliz sistemine girmeyeceğine ve bir Alman - Polonya harbi takdirinde bitaraf kalacağına dair teminat vermesi bekleniyor. Önümüzdeki ay Markoviçin Londra ve Parise gitmesi de muhtemeldir.

Macaristanın Almanyadan endişesi

Budapeşte, 22 (Hususi) — «Press Association» bildiriyor: Almanyanın, Macaristanı da himayesi altına almak istemesi ihtimali, Macar mes'ul mahfellerinde ciddi bir endişe uyandırmıştır.

Bu mahfeler, böyle bir tehlikenin önüne geçmek üzere eski «Roma protokolü» u nu ihya etmek arzusunda. Hatırladıkları ki, «Roma protokolü» una dahil devletlerden biri de eski Avusturya idi.

Macar hükümeti, Avusturyanın yerine şimdi Yugoslavyanın bu protokola itihakını ve bu suretle Macaristana doğru vukuu muhtemel bir Alman genişlemesinin önüne geçmek istemektedir.

Yugoslavya hükümeti ise, böyle bir siyasi kombinezona girmeden evvel, Roma ve Pestenin Yugoslav mülki tamamiyetini garanti etmelerini şart koşmaktadır.

General Metaksas Berlin, Roma, Paris, Londra ve Varşovaya gidiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

elde etmek üzere, yakında Avrupanın mühim merkezlerini ziyaret edeceği söylenmektedir.

General Metaksas Berlin, Roma, Paris, Londra ve Varşovayı ziyaret edecektir.

Başvekil Varşovada, Leh - Rumen dostluk anlaşması esasına müstenid bir Leh - Yunan anlaşması aktececektir.

Metaksas'ın beyanati

Atina, 22 (A.A.) — Hava ajansı bildiriyor: Metaksas Havas ajansının muhabirine beynelmül vaziyet hakkında beyanat vermiştir.

Başvekil demiştir ki:

— Bir salâha doğru gitmekte olduğumuza dair ümidim çok büyüktür. Yunanistanın bu salâha hizmet için elinden geleni yaptığını zannediyorum. Nikbinim, zira büyük zimamdarlardan hiç birinin memleketlerini büyük bir sergüzeşte atmak niyet ve arzusunda olmadığına kuvvetle kaniyim.

Yunanistanın kendisini Almanya tarafından tehdit edilmiş hissedip etmediğine dair olan Alman suali hakkında başvekil şu sözleri ilâve etmiştir:

— Yunanistanın bu büyük devlet tarafından hiçbir zaman tehdit edilmemiş olduğunu ve iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerinin böyle bir ihtimalin tahaddüsüne asla imkân verilmeyeceğine kani bulunduğumu cevap olarak bildirmekte hiçbir zorluk çekmedim.

Başvekil, Bulgaristanın hududların tadiline dair isteklerinden bahseden şayialar hakkında da şu sözleri söylemiştir:

— Bizim hesabımıza bu şayiaların tamamen asılsız olduğuna eminim. Yunanistan, bu meselelerim ortaya konulması kendi toprak bütünlüğü ile alâkadar olduğu için, kendi hesabına malik olduğu bütün vasıtalarla kendini müdafaa hakkındaki kat'i kararının derhal tabikini intaç edeceğini daima tekrar etmişimdir.

23 Nisan

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ketin yeni nesillerine daima sevinç ve heyecanla çocuklara mahsus bir bayram olarak tesbit etti.

23 Nisan her sene yeni Türkiyeye yeni bir yaş ve yeni bir nesil veriyor. Onun yaşı ebedidir. Yeni nesilleri için de mes'ud ve müreffeh hayatlar dili yelim.

★

23 Nisan bugün yurdun her tarafında olduğu gibi, şehrimizde de büyük merasimle kutlanmaktadır. Resmî daireler, müesseseler, bankalar, deniz vasıtaları, apartman, ev, ve dükkânlar bayraklarla donatılmış, defne dalları süslenmiştir. Halk ve mektebli-ler bu mutlu günü tes'üd etmek üzere erkenden sokaklara dökülmüştür. Talebeler erkenden mekteplerine koşmuş, Hakimiyeti Milliye ve Çocuk bayramı münasebetiyle yapılacak merasim hazırlıkları meşgul olmağa başlamışlardır. Halkevleri, Parti Ocakları erkenden halk tarafından doldurulmuş tur.

Şehrin iki yerinde, Taksim ve Beyazıd'da yapılacak toplantıda bulunmak üzere İstanbul cihetindeki ilk mektepler saat ondan itibaren mekteplerinden çıkarak meydanındaki yerlerini almışlardır.

Saat 11 de merasim başlamış bulunmaktadır. İstiklâl ve Çocuk marşı söylendikten sonra muhtelif hatibler tarafından çocuklara hitabeler irad edilecek, çocuklar namına cevaplar verilecek, şiirler okunacaktır. Bu merasimden sonra Eminönü Halkevi temsil şubesi tarafından Beyazıd meydanında İstiklâl piyesi temsil olunacaktır.

Taksim meydanında yapılan merasime iştirak eden 29, 10, 11, 12, 35, 13, 45, 47 nci ilk okullardan ve hususi okullardan seçilmiş bin kişilik çocuk kafilisi, saat onda Beyoğlu 29 uncu ilk okul binasında toplanmıştır. Talebeler, muallimlerinin nezareti altında bir müddet sonra bu mektebden hareket ederek Taksim meydanında yerlerini almışlardır.

Merasime saat 11 de Deniz bando-susun çaldığı İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Bu arada bayrak direğe çekilecek, abideye çelenkler konacaktır. Müteakiben talebeye 23 Nisan bayramı hakkında hatibler tarafından sözler söylenecek, talebeler tarafından bu hitabelere cevaplar verilecektir.

Saat 11 de Şişli Halkevi de bir merasim tertib etmiştir. Merasime İstiklâl marşı ile başlanacak, muhtelif hatibler tarafından nutuklar söylenecektir.

Halkevleri tarafından yaptırılan elbise ve sair giyecek eşyası, yoksul çocuklara bugün dağıtılacaktır. Bu gece Şişli Halkevi tarafından Dağcılık kulübünde bir çocuk balosu verilecektir.

Bugün Ankarada yapılacak merasim programı

23 Nisan 1939 Pazar günü Ankarada yapılacak geçid resmine okullar talebe mümessilleri ile ilk okulların son sınıf talebesi iştirak edeceklerdir.

Tören Ulus meydanında yapılacaktır. Okullar 23 Nisan 1939 Pazar günü saat 10,30 dan evvel meydana yerlerini tamamen almış bulunacaklar ve tamam 10,30 da merasime başlanacaktır.

Merasim sıra ile şöyle yapılacaktır.

İstiklâl marşı söylenecek ve bu esnada Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezine hazırlanan çelenk Atatürk anıtına konacaktır.

Bundan sonra Çocuk marşı söylenecektir.

Çocuk Esirgeme Kurumu reisi ve onun müteakib Maarif Vekâleti namına bir zat, sonra da ilk okul talebesinden bir kız ve bir erkek bayram hakkında birer söylev vereceklerdir. Söylevlerden sonra geçid resmine başlanacaktır.

Öğleden sonra ilk okullar talebesi arasından ayrılan bir heyet, otomobillerle büyüklüğümüzün ziyaretlerine gideceklerdir.

Hatayda yeni hayat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kabul etti. Müstakil ve rahat Hatay hakkında uzun uzun konuştu. Başvekil suallerime cevap dedi ki:

— Şimdi Hatay, neşe, şetaret içerisinde. Orada yepyeni bir hayat kaynaşıyor. Anavatanın seviyesine ulaşmak için durmadan hummalı bir faaliyetle çalışıyoruz. Kadını, kızını, kızımız, çocuğumuz büyük bir gayretle yürütüyoruz.

İlk Hatay kabinesini teşkil eden memur edildim. Mecliste okunan program bugün aynen tatbik edilmektedir. Size izah edeyim:

Asayiş sahasında millî inzibat kuvvetleri teşkil edildi. Kazalar evvelce üç iken beşe çıkarıldı. Birçok yerlerde müstakil sulh hakimlikleri ihdası suretile köylünün ayağına kadar adaleti götürdük.

İktisadi hayat

On sekiz senedenberi Hatayın iktisadi hayatı Suriyeye müteveccih idi. Halbuki şimdi tamamen anavatanı doğru. Bu hadise Hatayda hiçbir sarsıntı yapmaksızın çok iyi ve parlak bir netice vermiştir.

Anavatan kanunlarının kabulü ve Kemalizm rejiminin Hatayda teessüsü bugün memleketimizi dünyanın en asude, en mes'ud memleketlerinden biri haline getirdi.

İhtimal sahadaki faaliyetlerimizde bayyanlarımız rejimin ve hayatın icabatını müdrik olarak bütün kuvvetlerle çalışmaktadırlar. Kadınlarımız Çocuk Esirgeme Kurumunu, kimsesiz çocuklara bakım yurdlarını, mekteplerdeki fakir çocuklara yardım teşkilatlarını idarede büyük dirayetler göstermektedirler. Bayyanlarımız maarifte olsun, hükümet dairelerinde olsun birçok vazifeleri görmektedirler. Tedris heyetleri muhtelittir.

Hatayda mekteplerin adedi çoğaltıldı. Yeniden birçok ilk mektepler açıldı. Hatayda iki lise vardır. Talebe adedi, geçen senelere nisbetle çok artmış, iki üç mislini bulmuştur. Halk için de ayrıca gece dersaneleri açıldı.

Antakya'da çok zengin bir müze vücutte getirilmektedir. Seyyahlar için de her türlü kolaylığı hazırlıyoruz.

İmar işleri

Memleketin imarına faaliyetle çalışılmaktadır.

İngiliz, Fransız, Rus Hariciye Nazırları buluşuyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer taraftan Fransız Hariciye Nazırı Bone de Paristeki Sovyet ve İngiliz sefirlerini kabul etmiştir.

Paris siyasi mahfellerinde dolaşan bu rivayete göre, Litvinof: Sovyet, Fransız ve İngiliz Hariciye Nazırlarının en kısa bir müddet içinde toplanarak, muhtelif beynelmül meseleleri birlikte tetkik etmelerini istemiştir.

Litvinof'un bu teklifi ehemmiyetle nazarı itibara alınmıştır.

Moskova 22 (A.A.) — Londradaki İngiliz - Sovyet müzakereleri hakkında hükümetine malûmat vermek üzere dün Moskova'ya gelen Maiski'nin bu rada kısa bir müddet kalarak Londra'ya döneceği bildirilmektedir.

Her türlü tefsirata zararlı addeden Sovyet mahfelleri Londra görüşmeleri hakkındaki sükkütü muhafazaya devam etmektedirler.

Emniyet sistemi

Londra 22 (A.A.) — Bir sulh cephesi kurmak için girişilen siyasi müzakereleri İngiliz matbuatı memnuniyeti mücib surette telâkki etmekte devam ediyor.

Times diyor ki: Karşılıklı bir emniyet sistemi teressüm ediyor. Bu sistem tecavüze karşı müessir bir tarzda ko-yacak kuvvette ve genişlikte olacaktır.

Paris 22 — Figaro yazıyor: İmtihan bize nisbetle diğerleri için çok daha ağırdır. Meselâ İtalya gibi 3 senelik mütemadî harblardan bitkin bir vaziyete gelmiş olan bir memleket için 1 milyon 600 bin askerin silâh altında bulundurulması ne muazzam bir yük teşkil ettiği düşünülürse, insan kendisini rüyada zanneder. Hali deceklerdir.

Bugün hava yağmur olursa, geçid resmi pazartesi gününe bırakılacaktır.

maktadır. İlk iş olarak Antakya'da şehit dahiindeki mezarlıkların kaldırılmasına başlandı. Şehir haricinde asri bir mezarlık tesis edilmektedir. Eski mezarlıkların bulunduğu yerde modern bir mahalle kurulacaktır.

Bu sene yeniden elli kilometrelik bir yol inşasına başlanmıştır. Ayrıca yaylalara giden yollar da yapılmaktadır.

Sihhi vaziyet çok iyidir. Hastahane önüne geçmek için Amuk ovasında tahkikların da kurutulması düşünülmektedir.

Bugünkü iktisadi şartlardan her son derece memnundur. Gerek tedavül eden para, gerek emlak kıymetlerinin yükseltilmesi memleketin iktisadi bünyesine ferahlık vermektedir. Bilhassa küçük esnaf vaziyetten son derece memnundur.

Neşriyat sahasında da inkişaf göze çarpmaktadır. Hatayda intişar eden Yeni Gün, Karagöz gazetelerinin satışı gündün güne artmaktadır. Bir de resmî gazetemiz vardır. Fakat Hatayda en çok okunan anavatan gazeteleridir.

Bana Hatay hakkında bu uzun izahı veren Hatay Başvekil Antakyanın eski ailelerinden. İlk tahsilini Antakya rüşdiyesinde, lise tahsilini Halep sultanisinde, tıp tahsilini de İstanbulda yapmıştır. Ayrıca Viyanaya, Parise mesleki tetkikler yapmak üzere gitmiştir.

Umumî Harbe askerlik ettikten sonra Antakya'da doktorluk yapmış, aynı zamanda orada intişar eden «Yeni Mecma» ya Hatay davası lehinde makaleler yazmıştır.

Dr. Abdurrahman Melek Hatayda Halk Partisini ilk tesis edenlerden birisidir.

Dr. Abdurrahman Meleşe teşekkür ederek yanından ayrılan bir nezaketle: — Muhakkak, dedi, bir keze Hataya geliniz. Hiçbir yabancılık duymayacaksınız. Hataylılar sizi Kâbeden geliyormuşsunuz gibi karşılayacaklardır.

Neriman Hikmet

Fransa ile müzakereler

Paris 22 (Hususi) — Hatay hakkında Türkiye ile Fransa arasında cereyan etmekte olan müzakerelerin yakında bir anlaşma ile neticeleneceği bildirilmektedir.

Bir İngiliz askerî heveti tayyare ile Romanya'ya gitti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

aldıktan sonra yoluna devam etmiştir.

Tayyarede, İngiliz hava erkânharbiyesine mensub bazı zabıtlar bulunmaktadır.

Fransa, Romanyadan petrol ahıy

Bükreş, 22 (A.A.) — Fransa 1 Nisan 1939 dan 31 Mart 1940 tarihine kadar 400 bin ton petrol satılması hakkında otuz Fransız şirketi namına dün Romanya ile bir mukavele imzalanmıştır.

Bu mukavele, geçen 31 Mart tarihli Fransız - Rumen anlaşmasının tabikata cümlesindedir.

mizden şikâyet etmiyelim. Belki halmiz o kadar güzel değildir. Fakat başkalarına kıyas edilince gıpta edilecek bir vaziyettir.

İkizli anlaşmalar

Oeuvre gazetesi de şöyle yazıyor: İngilizler şu kanaate varmışlardır ki, Almanya, İtalya veya Macaristan ile hemhudud olan küçük devletlerden çıkça vaziyet amaçlarını istemek çok müsküldür. Çünkü bu memleketler doğrudan doğruya bir istilâya maruz kalabilirler. Binaenaleyh, Fransa - İngiltere ve Sovyetler Birliğine üçüzlü bir anlaşma yapmak ve sonra Fransa - Yunan, Fransız - Polonya, İngiliz - Romanya ve saire gibi ikizli anlaşmaları buna ithal etmek lâzım geliyor. İngilizlerin Moskova'ya bu yolda bir cevab vermeğe karar verdiği söyleniyor.

Amerikada ne düşünülüyor?

Nevyork 22 (A.A.) — Nevyork Tribune gazetesi, İngiliz - Sovyet müzakerelerinin ehemmiyetini tebarüz ettirmekte ve Sovyetler Birliği iştirak etmediği takdirde sulh cephesinin kâfi derecede sağlanı olmayacağı, kanaatini izhar etmektedir.

Bu gazete, şöyle yazmaktadır: «Çemberlayın, birkaç ay evvel ihtimal verilmiyen bir dereceden çok daha ileri giden taahhüdlerle şimdiden Moskova'ya bağlanmıştır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

HAYIR SAHİBİ

Çeviren: Kâmrân Şerif

Tenha sokakların garib bir hali vardır. Bir yeri ilk defa gören yabancı insanlar orada kırk yıllık ahbab olurlar. Bir bakış, belli belirsiz bir gülümseme aradaki yabancılığı bir an içinde kaldırır, mükâlemeye yol açılır. Durup dururken hiç tanımadığınız bir adamla dost olursunuz.

Bizimki de tıpkı böyle oldu.

Köşkün kapısı önünde duruyordu. Belli ki kapıyı açmamış, açtıramamıştı. Halindeki tereddüdü farkettiğimi görünce benden meded umar gibi yüzüme baktı. İşte bu bakış aradaki yabancılığı gidermeğe kâfi geldi.

Gülümsedim:

— Galiba anahtarları içeride unuttunuz? Dedim.

O da gülümsedi:

— Ona benzer bir şey oldu, dedi.

Parmaklıkları kapıyı itip içeri girdim. Misafir karşılar gibi bana doğru geldi. Hemcinsime yardım etmekten hoşlanan bir adam olduğumu hemen anlamış, daha şimdiden bana karşı müteşekkik, minnettar bir tavır almıştı.

Başına geleni anlattı:

— Efendim, sağ olsun, halam bir müddettenberi rahatsız... Mektub yazmış, öğlum, ben yalnız becerib gidemem. Gel, elimden tut, beni hekime götür diyor. Ne yaparsınız, hala demek anne yarısı... Daireden izin aldım.

— Hala siz de İstanbula inmiş galiba... — Hayır, ne münasebet... Rahatsızdır, kendi kendine İstanbula inebilse beni buraya kadar çağırır mıydı.

— Hakkınız var.

Başını iki tarafa sallıyarak:

— Aksilik, dedi. İşin böyle aksi gideceği sabahleyin vapuru kaçırışından belli idi.

— Peki, sonra ne oldu?

— Ne olacak... İhtiyar kadını evden alıp araba ile istasyona götürdüm. Bereket biraz erken davranmışız da tren vaktinden kırk dakika evvel gitmişiz. Tam istasyona vardık halam: «Bak gördün mü bir kere yaptığım işleri... Eski ilaçları benim reçetelerini evde unuttum...»

Diye dövünmeğe başladı.

— Doktora eski reçeteleri göstermeğe de pek lüzum yok galiba...

— Tabii efendim, hiç lüzum yok... Fakat siz gelin de bunu halama anlatın... Doktor gitti mi o reçeteler mutlaka birer birer ortaya çıkarılıp gösterilecek... «İstemez, hala... Şimdi doktorlar eski reçetelere bakmıyorlar» dedim. Hiç dinler mi? Reçeteler de reçeteler diye tuttur

du. «Ben kırk yılda bir hekime gidiyorum. Öyle yarım yamalak iş görmek istemem» dedi. Nihayet «peki, dedim, nerede ise tarif et de gidip alayım.» Tarif etti. Treni kaçırmamak için koşma buraya geldim. Aksilik, dedim a... Bu sefer de anahtarları vermedi unutmuş. Acele ile benim de istemek aklıma gelmedi...

— Şimdi içeri giremiyorsunuz...

Derdli derdli başını sallıyarak beni tasdik etti.

— Tekrar istasyona dönüp anahtarları almağa da vakit yok... Tren kaçacak...

— Değil mi ya!

Köşkün pencerelerine şöyle bir göz gezdirdim:

— Peki, şöyle pencereden falan içeri giremiyor musunuz?

O da pencerelere baktı:

— Nasıl gireyim? Baksanıza, hepsinde demir parmaklık var... Aman yarabbi... Tren kaçarsa hatunun yüreğine incek...

— Canım gelin şöyle evin etrafını bir dolaşalım.

Beraber köşkün arka tarafına geçtik.

— Bakın, dedim, ikinci katta bir açık pencere var. Galiba hamamın penceresi... Oradan giremez misiniz?

— Aman beyim, nasıl olur?... Oraya nasıl çıkarım?

— Canım ne olacak... Meselâ şu ağaca tırmanmanız...

Ağaca şöyle bir göz attı:

— Pencereden çok uzak... Sonra etraftan görürler... Allah esirgesin, insanı hırsız zannederler. Derdimizi anlatınca ya kadar âleme karşı rezil oluruz...

— Aman beyim, âlemin ne vazifesi... Çabuk olun, treni kaçıracağız...

— Ağaçtan pencereye geçilmez. Başka bir çare bulmalı...

— Gelin öyle ise bir merdiven arayalım...

Koluna girdim. Bahçenin köşesindeki bir kulübeye doğru yürüdük. Kapı kapalıydı. Fakat üzerindeki halkadan tutup şöyle biraz kaldırıncaya açıldı.

Biraz sonra uzunca bir merdivenin bir ucundan o, bir ucundan da ben tutmuş olduğumuz halde dışarı çıkıyorduk.

Merdiveni pencereye dayadık.

— Haydi, dedim.

Çevik adımlarla merdivenden tırmandık, pencereden kolayca içeri girdik. Gülmüsiyerek teşekkür makamında elini salladı ve kayboldu.

Artık benim orada durmama hacet kalmamıştı.

Merdiveni indirip yere yatırdım. O içeride halasının eski reçetelerini aradıysın, ben de sokağa çıkıp karakolun yolunu tuttum.

Komiser muavinine vak'ayı hülâsatan anlattım:

— «Kırlâlesi» sokağında bir eve hırsız girdi. Yanına iki memur veriniz, gidip yakalayayım.

Muavin doğruldu:

— Hırsız girdiğini nereden biliyorsunuz?

— Gözümle gördüm.

— Ne zaman?

— On dakika evvel...

— Peki, biz oraya gidinceye kadar hırsızın çıkıp gitmeyeceği ne malûm?

— Çıkamaz, merdiveni kaldırdım.

— Kapıdan çıkarsa...

— Kapı kilidli.

Muavin düşündü:

— Peki, biz eve nereden gireceğiz?

— Kapıdan gireceğiz.

— Hani kapı kilidli idi.

Cebimden bir anahtar çıkardım:

— Anahtarla açarız. O benim evim!

Cebelüttarık boğazı Totaliter devletlerce kapatılabilir mi?

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

diğimiz yerlerin tahkimi ve buralara en ağır ve ağır top, obüs ve havan yerleştirmekle beraber hava üsleri kurmak.

İspanya buna imale edilebilecek midir? Bunu diğer bir yazıda esaslı bir surette

tefki edeceğimiz. fakat şimdiden söyleyelim ki eğer İspanya buna razı olmak, yani icabında İngiliz ve Fransızlar bir harb ihtimalini göze almazsa bu iş olmaz; çünkü İtalya bir miktar Alman veya hattâ Japon donanması ile takviye olursa bile Cebelüttarıkta sırf denizden hiç bir şey yapamaz. İngiliz Cebelüttarık üzerinde mühim bir tesis ve tazyik yapabilmek için İspanyanın Almanya ve İtalya ile birlikte harekete karar vermesi şarttır.

Boğazın totaliterler tarafından kapatılması keyfiyetine gelince, böyle bir teşebbüs, Cebelüttarık İngiliz donanmasına, bir istinad noktası olarak, işe yaramaz bir hale getirilmesinden çok daha ehemmiyetli bir hareket olur.

Boğazın totaliterler tarafından İngiliz ve Fransız donanmalarına kapatılması Fransız ikiye bölmek demektir. Bundan başka İngilizlerin Akdeniz hakimiyetine de nihayet vermeğe muadildir. Fakat bu kadarla kalsa gene iyidir; çünkü Cebelüttarık kapatılabildiği takdirde, Fransanın Korsikası ile beraber bütün Afrikası, hattâ Mısır tehlikeye girer. Ancak Almanlar ve İtalyanlar bu kadarla iktifa etmeyecekler ve Karadeniz, Ege, Balkan ve Yakındoğuya müteallik bütün emellerini tatbika kalkışacaklardır.

Cebelüttarık gibi dar yerleri 13-15 Km. olan bir boğazı en iyi ve en kolay kapatabilecek olan o boğazın iki taraf karalarına hakim devlettir. Evvelce de biraz bahsettiğimiz gibi, Cebelüttarık boğazını karadan ve havadan kapatabilmek için onun iki tarafındaki Elcezire, Tarifa, Ce-belimusa ve Ceutaya 35 lik, 30,5 luk, 24 lük ve 15 lik pek uzun top (yani gemi topları), 15 lik ağır obüs vesaire yerleştirmekle beraber hava istasyonları tesis etmek ve sahillerde gizli yerlere torpido atan kovanlar koymak, boğaza mayın dökmek, kıyıların iyice mahfuz girintilerinde hücum botları hazır tutmak gibi yapılabilecek pek çok tedbirler vardır. Nihayet tahkim edilmiş, yani Cebelüttarık karşı müstahkem bir liman haline getirilmiş Ceutada bulundurulacak denizaltı, muhrib ve hücum bot filoları da, yukarıda saydığımız birçok tedbirlerle beraber, boğazın icabında kapatılmasında büyük bir rol oynayabilirler.

Bu tedbirler boğazı büyük harb gemi-

lerine, muvakkat müddetler için, kapatabilseler de, suyun üst ve altında mevcut muhalif cereyanlar denizaltılarının geçmelerini menedecek ağların gerilmesini fevkalâde müşkül ve hattâ mümkünsüz yapmaktadır.

Boğazdaki üst akıntı doğudan batıya, yani Akdenizin sularını Atlas dış denizine aktır. Alttaki akıntı da, yukarıdakinin aksine, Akdenizin Atlas boğazı sularına mukabil ona su getirerek muvazeneyi korur. Fakat bu akıntılar ölçülerek, alttakinin Akdenize soktuğu suyun miktarını, yukarı akıntıya dışarı çıkandan takriben 2760 kilometre mikabı fazla bulunmuşlardır. Bu suretle her sene, Akdenizde fazla kalmakta olan su, bu denizin fazla tabahhurlar yüzünden kaybettığı suların yerine geçiyorlar; çünkü, nehirlerin Akdenize getirdiği sular bu tabahhurları telâfiye kifayet edememektedir. Bu hesaba göre, sun'î olan Süveyş kanalından sarfı nazar, eğer Cebelüttarık boğazı olmasaydı, Akdenizin tesviyesi, nehirlerin bu denize getirdikleri sularla tabahhurdan kaybolan sular denk oluncuya kadar inecek ve bu yüzden Akdenizin sahilleri, kim bilir ne biçimde çişecek ve bizim boğazlar da Allah bilir ne hal alacaklardı.

Bu mütealemlerin neticesi şuna varır ki totaliterler, İspanya ile bir oldukları takdirde, Cebelüttarık boğazında İngilizlerle Fransızlara pek büyük müşkül çıkarabileceklerdir. Cebelüttarık İngiliz kalesi de bir deniz üssü olarak ehemmiyetini fazlasıyla kaybedecektir. Fakat boğazın büyük gemilere kapatılması vakit vakit mümkün olsa da gecenin karanlıklarında ve sisli havalarda bunlar gene geçebilecekleri gibi, bizzat boğazın cereyanlar sebebiyle, mayın ve ağlarla seddi, bilhassa denizaltılara karşı, tamamen mümkün olamayacaktır.

H. Emîr Erkilet

Eir evin helâsi yıkıldı

Arabcamısind Cevahir Çıkamazında oturan Azize adında 25 yaşlarında bir kadının abdeshanede iken evin bu kısmı yıkılmış ve kadın muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Azize etraftan yetişenler tarafından enkaz altından çıkarılarak, Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

(Çocuk Bayramı)

Buğün 23 Nisan, minimini yavruların dağıtacakları rozetleri kabul ediniz. Bunun varlığı kimsesiz yoksul yavruların sağlığına bakılacaktır.

"Son Posta,"nın Edebî Romanı: 56

Muallâ

nakleden:

Muazzez Tahsin

— Bunlar sana aid şeyler değil kıyam. Büyüklerden işittiği sözleri tekarrarlamamın ayır olduğunu sana söylememiş miydim?

Zeyneb onu dinlemiyordu, gözleri kapının aralığından babasını görmüştü:

— İşte babam!

Cevad balo için giyinmiş olarak içeri girdi.

— Geciktim mi Cevad?

— Pekâz... Ziyarı yok, sandal beklesin. Bu güzel mehtablı gecede motörle gitmek istemedim, sandal hazırlandı. Üstünüze kürkünüzü almış Muallâ.

Ya küçük yaramaz hasta nasıl?

— Pek iyi... İki gün istirahat ederse yaradı tamamen kapanacak.

— İki değil, dört beş gün yatacak... Allahaismarladık kızım, güzel güzel uyu ve parlak rüyalar gör!

— Annemi rüyamda görmek istiyorum baba... Bu akşam perilere benziyor.

— Hakkın var Zeyneb. Kompliman sevmeyen halde Zeynebin ağzından

çıkan sözlerin doğruluğuna inanmanız lâzım Muallâ!

Bunları söylerken derin, sevgi ve şefkatle dolu gözlerle karısına bakıyordu. Biraz evvelki düşüncelerinin tesiri altında kalan genç kadın kızardı, kürkünü almak için odasına gitti.

Boğazın «periler âlemi» ni andıran güzel bir gecesi idi. Beykozdan Tarab-yaya kadar olan yolu karı kocası yanyana ve garib, isimsiz bir saadetle dolu olarak gittiler. Ne biri ne de öteki bu güzel gecenin şirini bozacak bir tek kelime söylememişti. Yalnız genç kadının vakit vakit kocasının alev gibi yanarak bakışlarını kendi üzerinde duyarak titriyordu.

Otelin rıhtımına geldikleri vakit Cevad çevik bir hareketle karaya atladı ve karısını kollarından tutarak çekti. Öyle müşfik ve himayekâr bir tavırdı ki onu görüp de karısına çılgınca âşik olduğunu anlamamak imkânsızdı.

— Eger Muallâ etrafındaki meçhul düşmanlarından intikam almak istemişse

bu gece kadar bunda muvaffak olacağı zamanlar belki de bulunmazdı.

Daha salona girer girmez bütün gözlerin kendisine takıldığını, dudaklardan hayret ve takdir dolu bir mırıltı dolaştığını duydu. Fakat o, iğnin gizli derdine o kadar gömülmüştü ki ondan başka bir şey görecekti.

Eğer etrafına baksaydı, kayınvalidesinin nefret ve kinle kendisini süzdüğünü, bir hareketini gözünden kaçırmadığını farkedecekti.

Naime hanım, kalbinde kuduran bir gazabla gelininin zaferine şahid oluyordu. Korktuğu gibi, o, kendi saltanatını yerlere sermiş, onu birdenbire bir hiçe indirmişti. Şimdi bütün nazarları artık onun üzerinde idi ve iki gündür beri büyük bir dikkat ve itina ile hazırlanmış, fennin ve paranın verdiği bütün çarelere başvurduğu halde gene Muallânın yanında solmuştu. Hattâ kışkanç bir hırsıyla saklayıp gelinine hediye etmediği elmasları bile bu gece Muallânın güzelliğinin şa'şasının örtemişiyordu. Onda en büyük elmaslardan daha kıymetli bir mücevher vardı: Cevadın sevgisi.

İşte kışkanç anayı gileden çıkarın da bu değil miydi? Birkaç hafta evveline kadar oğlunun kalbindeki yeri ve onun sayesinde salonlarda kazandığı mevki kaybetmediğini zannediyordu; Halbuki şimdi artık şüphesi kalmamıştı. Cevad kendisine karşı soğuk muamele ediyordu.

Hele balodaki ahbablarından bir çoğu, kimi iyi, kimi fena ve gizli bir maksadla gelip gelininin güzelliği hakkında ona sitayişlerde, tebriklerde bulun-

dukları zaman Naime hanımın hiddeti son raddeyi buldu. Büyük salonda daha fazla duramayarak, sıcağı bahane edip loşca bir salona girdi. Burada dinlenmek için gelen birkaç çiftle birç oynayan yaşlı ana ve babalardan başka kimse yoktu.

Fakat fena bir tesadüf eseri olarak, buraya geleli daha beş dakika olmuştu ki bir ipek hışırtısı ona bir kadının yaklaştığını anlattı. Bu gelenin, Ahmed beyle Muallâ olduklarını görünce hiddetten yüzü kıpkırmızı oldu.

— Siz burada mıydınız anne? Demek siz de sıcağın muztarib oldunuz. Teşekkür ederim Ahmed bey, benim için rahatsız olmayıp gidebilirsiniz artık. Ben burada istirahat edeceğim; çünkü başımın ağrısı tahammül edilemeyecek kadar arttı.

— Cevada haber vereyim... Belki de eve dönersiniz.

— Hayır, onu rahatsız etmeyiniz. Kısmen gürlütüsüz ve تنها olan bu odada pek âlâ istirahat edebilirim.

Ahmed bey samimi bir alâka ile arkadaşının karısına bakıyordu.

— Çok solgunsunuz Muallâ hanım, Cevada haber vereceğim. Zaten onun da baloda fazla kalmak istemediğini biliyorum.

— Hayır, hayır Ahmed bey... Fakat onu beklemeden Ahmed bey dışarı fırlamıştı.

O gittikten sonra Muallâ bir pence-re açarak başını rüzgâra verdi. Yüzü, şakakları ateş gibi yanıyordu.

— Ne kadar ihtiyatsızsınız hanime fendi. Yoksa siz de Zeynebin annesi gibi ölmek mi istiyorsunuz?

Bu müstehzi ve şımarık sese doğru döndü. Belkis hanım yanında idi.

— Onun nasıl öldüğünü bilmiyorum efendim.

— Sahi mi?

Belkis şimdi Muallâya tamamen yaklaşıp, Muallâ onun göz bebeklerinin deki hain ve alçak manayı okudu.

— Çok sede bir şekilde öldü. Bir gün İspanya sefarethanisinin çay ziyafetine davetli idiler. Müzeyyen çok dans edip terledikten sonra ihtiyatsızca açık bir pencerenin önünde durdu. Konuşurken yaptığı tedbirsizliği düşünmüyordu; etrafında kimse de buna ehemmiyet vermedi. hattâ onun yakınında oturan kocası bile... Birkaç gün sonra zavallı Müzeyyen bir zatürreeden öldü.

Görüyorsunuz ya, pek tabii ve alelade bir vak'a...

— Evet alelade; fakat o genç kadının çocuğunu öksüz bırakıp gitmesi de pek feci...

— Tabii... Hem tahusus kendisini köpeğinden daha az seven bir babanın eline bırakarak... Bu pencereyi kapamamızı rica edebilir miyim efendim? Kece serinliği iliklerime işliyor. Benim de zavallı Müzeyyen gibi ölmeğe hiç niyetim yok. o zavallıca zaten pek hasta idi. Evlendiği gündemberi çektiği azablar onun sıhhatini pek bozmuştu. belki de evlendiğine pek müteessir olmadı. Cevadla kendisinin hiç bir zaman anlaşamayacaklarını anlamıştı.

O dakikaya kadar susmuş olan Naime hanım söze karıştı:

— Tabii anlaşamazlardı.

(Arkası var)

Son Postanın tarihî romanı: 70

BATTAL GAZİ

Yazan: ZİYA ŞAKIR

Battal Gazi ölecek mi?

Diye, söylene söylene yerinden kalktı. Efendisinin kalktığı görünce sevincinden arka ayaklarını havaya savurmaya başlayan Aşkarın boynuna sarılarak gözlerinden öpmeye başladı.

Battal Gazi, o kadar şiddetli gasyan etmesine rağmen, daha hâlâ dehşetli iztirab çekiyordu. Mütemadiyen başı dönüyor.. gözleri kararıyor.. şakaklarından buz gibi terler boşanıyordu.

Şimdi onun gözlerinin önünde, bir hayal dolaşmaya başlamıştı. Bu, Aspasya Ananın hayali idi.

Battal Gazinin içine, birdenbire bir şüphe girdi:

— Beni, o acuze karı niçin zehirle sin? Bu karıyı mutlaka Aspasya Ana verdiği yeraltı depolarındaki zahire ler de zehirlenmiştir... Demek ki bu kâfirin kızı, bizden intikam almak istiyor... Mademki ölüyorum. Ölmeden evvel, onun canını cehenneme göndermeliyim...

Diye, söylendi.

Battal Gazi, yavaş yavaş şuurunu kaybediyordu. Zaten böyle söylenmesi de, ölüm acısından ileri geliyordu.

Son gayretini sarfederek, Aşkarın üzerine binebildi. Hayvanın başını, manastır tarafına çevirdi.

Zeki hayvan, sanki efendisinin nereye gitmek istediğini anladı. Battal Gaziyi üzerinden düşürmeye çalışarak süratle manastıra doğru koşmaya başladı.

★

Kapıcı ihtiyar keşiş, kapının dışındaki mermer kaldırımlara çarpan nal seslerini duyar duymaz, büyük bir hayrete kapılarak odasından fırladı. Büyük kapının ortasındaki küçük deliği açarak baktı. Aşkarın boynuna sarılmış olan Battal Gaziyi ölüm halinde görür görmez, boğuk bir feryad koparak, büyük kapıyı açtı. Battal Gazinin üzerine abıldı. Fakat Battal o anda, cansız bir cesed gibi, yere yuvarlandı.

İhtiyar keşiş, o kadar korkmuştu ki, az kalsın aklını kayıracaktı. Saçını sakalını yolarak avluya koşup:

— Hey.. Aspasya Ana... Hemşireler... Koşun.. Battal, ölüyor.

Diye, bağırmağa başladı.

Manastır halkı, bir anda avluya boşandı. Bunların en önünde, Aspasya Ana vardı.

Genç rahibe, Battal Gaziyi o perişan halde görünce şaşırıldı. Fakat derhal kendini toplayarak Battal Gaziyi mermerlerin üzerinden kaldırttı. Köşke naklettirerek sedirin üzerine yatırttı.

Manastırdaki kadınların içinde (Hekim kız) denilen bir rahibe vardı. Koşup geldi. Battal Gaziyi muayene etti. Zehirlendiğini anladı. Derhal yoğurt, yumurtanın akı ve zeytin yağını bir kap içinde çalkalayarak bir panzehir yaptı. Bu ilaç, Battal Gaziyi içirdi. Sonra da, başından, sırtından, ayaklarının altından birer miktar kan aldı.

Bu tedavi o kadar iyi geldi ki Battal Gazi derhal gözlerini açtı. Dalgın nazarla etrafına baktı. Ve bu sırada gözleri, Aspasya Ananın yaşlarla dolu nazırlarıyla karşılaştı.

Aspasya Ananın çehresinde o kadar büyük bir hüznün ve teessür vardı ki, Battal Gazi bunu görür görmez, derhal fikrini değiştirdi. Kendi kendine:

— Hayır.. bu kadın, fenalık yapamaz. Dedi.

Ve bu kararı verdikten sonra, ellerini geniş venlerinin içine sokarak, nemli gözleriyle gözlerinin içine bakan güzel rahibeye gülmüşüdi.

Battal Gazinin bu tebessümü, genç kadının aklını başına getirmişe kâfi geldi. Sanki, korkunç bir rüyadan uyanmış gibi silkinerek, Battalın üzerine eğildi:

— Hazreti Meryem.. ve bütün âziz-

lere, şükürler olsun... Müsterih olunuz. Artık, kurtulduunuz.

Dedi... Ve sonra büyük bir merak ifade eden bir eda ile sözüne devam etti:

— Eğer, kendinizde büyük bir rahatsızlık hissetmiyorsanız, anlatabilir misiniz.. ne oldu size?

Battal Gazinin boğazı, kupkuru kesilmişti. Dili, güçlülük hareket edecek derecede sertleşmişti. Fakat, hakikatin ne olduğunu, o da bir an evvel anlamak fikrinde idi. Onun için, bütün kuvvet ve metanetini toplayarak, çeşme başında geçen vak'ayı nakletti. Ve, bunu bitirdikten sonra:

— Bu kadın, kimdir? Dedi.

Batta' Gazinin sözlerini ve tarifini dikkatle dinleyen Aspasya Ana, bu haince cinayete cür'et eden kadının, Cadı Marya olduğuna hükmetti. Bu kadın hakkında kısaca malûmat verdikten sonra:

— Bu kadını, şimdi size gösterebilirim.

Dedi.

Zeki kadın, Aspasya Anayı kaçır-mamak ve onu, ikinci bir cinayet üzerinde yakalamak için, şöyle hareket etti.

Kendisi, bizzat Cadı Maryanın höcresine gitti. Höcreye girdiği zaman, o korkunç kadın, duvardaki bir salibin önünde diz çökmüş.. dua vaziyetinde idi.

Aspasya Ana, bu duanın bitmesini bekledi. Sonra, başını çevirerek kendisine hain ve öfkeli bir nazarla bakan Cadı Maryaya, yalvarır gibi bir sesle hitab etti:

— Hemşire! Size, bir ricada bulunacağım.

Cadı Marya, sert bir çehre ile cevap verdi:

— Nedir? — Manastırımızda bir hasta var. — Bana ne?

— Fakat bu hasta, bizim misafirimizdir. Meçhul bir sebeple zehirlendi. — Bu sözler, beni aâkadar etmez. — Belki, şahsen sizi alâkadar etmez.

Fakat, manastırımızı.. ve, manastırımızın çatısı altında bulunan bu kadın masum insanları alâkadar eder... Çünkü bu misafir, ismi bile herkese dehşet veren bir adamdır. Onu tedavi etmeyecek olursak, manastırımıza pek çok fenalık edebilir.. Vâkıâ hekim kız bazı ilaçlar yaptı ise de, bunlar kâfi derecede tesir göstermedi. Siz, otların ve çiçeklerin bütün hassalarını biliyorsunuz. Bunlardan bir takım ilaçlar tertib ediyorsunuz. Acaba bu adamı bir an evvel kaldırıp buradan uzaklaşmasını temin eden bir ilaç yapamaz mısınız? Sizden, bunu rica ediyorum.

Cadı Maryanın yüzündeki hatlar değişti. Daha acı bir mana ve ifade ile gerildi. Gözlerini bir noktaya dikerek, bir kaç saniye düşündükten sonra, yatağının yanına gitti. Yastığının altındaki küçük bir kutuyu Aspasya Anaya uzatarak:

— Bunun içindeki tuzu, ona içiriniz. Buradan derhal uzaklaşmasına kâfi gelir.

Dedi.

Aspasya Ana, titriyerek kutuyu aldı. Cadı Maryanın halinden, bu kutunun içindekinin müthiş bir zehir olduğunu anlamış.. artık, Battal Gaziyi zehirlenmiş, bu hain ve canavar ruhlu kadın olduğuna, hiç şüphesi kalmamıştı.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Çocuklarınızı Aşılattırmayı İhmal etmeyiniz!

Çiçek aşısı her sene bir defa tekrar edilmelidir. Bazan muafiyetin geçtiği ve çocukların çiçek hastalığına tutulmak için büyük bir istidad keşsettiği görülmüştür. Fakat bunun ne zaman başlayacağı belli olmadığı için her sene çocukları birer defa aşılattırma lazımdır. Cumhuriyet hükümeti bunun için halktan para istemiyor. Meccani olarak hemen her yerde taze taze aşıları halkın emir ve arzusuna hazır bulundurmaktadır.

Tifo aşısına gelince, bu da meccanen yapılmaktadır. Aşının muafiyet müddeti vasatî olarak 6 ay ile bir sene arasındadır. Bu sebeple sene bir defa da tifo aşısı yaptırılması muvafıktır. Tifo çekenler için aşıya lüzum yoktur. Tifo aşısı çiçek gibi değildir. Veremillere, böbrek hastalığına, kalb hastalarına vesair bazı hastalıklara müptelâ olanlara yapılamaz. Tifo aşısından evvel aşılanacak kimseyi bir muayeneden geçirmek muvafıktır.

Cevap isteyen okuyucularının postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Nöbetçi eczaneler

Bugün nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Cibali'de: (Necati Ahmed), Sirkeci'de: (Ali Rıza), Bahçekapıda: (Minasyan), Lâleli'de: (Haydar), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdede: (Arif), Balatta (Hüsameddin), Edirnekapıda: (Arif), Aksarayda: (Ziya Nuri), Şehremininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Üniversite).

BeYOĞLU cihetindekiler:

Kuledibi'de: (Hayreddin), Karaköy'de: (Karaköy), Tophanede: (İttihad), Tepebaşında (Kinyoll), Yenisehirde: (Yenisehir), İstiklâl caddesinde: (Kemal Rebul), Maçkada: (Feyzi), Hamamda: (Halk), Beşiktaşta: (Süleyman Receb), Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar'da: (İmrahor), Kadıköyün'de: (Halid), Pazaryolunda: (Rifat), Modada: (Alâeddin).

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında (İ. Hakkı), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sırrı Asum), Beyazıdda: (Belkis), Fatih'te: (Hüsameddin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdede: (Eyübsultan).

BeYOĞLU cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Tepebaşında: (Kinyoll), Taksim'de: (Taksim), Tarlabaşında: (Nihad), Kurtuluş'ta: (Necdet), Beşiktaşta: (Süleyman Receb), Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Kadıköyünde: (Hüsnü, Rifat), Üsküdar'da: (Ömer Kenan), Rıfay'de: (Osman), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Şehzadebaşı

TURAN Tiyatrosunda

Bugün saat 15 de

CEHENNEM

8 P. vovül 1 P.

Gece 20,80 da

(TARİHİ BÜYÜK KOMEDI)

4 perde ayrıca Atilla ve Serç Miçe varyeteleri

Son Posta'nın tefrihası: 92

Baron de Tott'un hâtıraları

Çanakkalede Türkler

Haşmetpenah Çanakkalede her şeyin benim emrime tabi olmasını ferman buyurmuştu ve bir an evvel de benim oraya gitmem isteniyordu

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Zaten büyük iktidar ve ehliyetler orduda lazımdı. Efendilerin en çok teveccühüne mazhar olan vezirler kendilerini İstanbuldan uzaklaştırmanın faydalı olduğunu padişaha telkin etmeye kalkmıyacak kadar kurnaz idiler. Hükümdarını idare etmek, bütün işler: şahsi emniyet ve huzurunu tehlikeye sokmadan ve kendi zevklerini feda etmeden tahşid eylemek gibi müşkül hünere bilhassa İsmail Bey pek maharet gösteriyordu.

Darbhanne emini bulunan İsem (İzzet) Beyefendinin teveccühüne bilhassa mazhar bulunuyordu. Fakat etrafında hiç bir kin ve hased tahrik etmiyordu. Vezarate göz dikmeyecek kadar âkil idi. Haiz olduğu itibar ve teveccühü padişahın çok kere vezirlerine karşı izhar ettiği gazabı tahfif ve teskin hususunda kullanıyor ve bütün itina ve ihtimamını her gün yadım ettiği aceze ve fukaranın elemelerini teskinle hasrediyordu.

Sadaret kaymakamı ve padişahın eniştesi Melek Paşa bu en yüksek makamda sultanı kardeşi padişahın onu köle olarak istemeğe sevkettiği olan güzel çehresile temeyyüz ediyordu. Bu kadar gözde olmıyan, fakat babası tarafından son harbe iktisad edilen şöhrat ile mağrur, kendisinin de kazanacağına emin bulunduğu şöhrat ile müfteh olan defterdar harisicah olmaksızın ziyade ateşin bir adamı. Ne vukufu, ne faaliyeti itibarile bir değer sahibi değildi. İkinci derecedeki nazırlar, hattâ müftü bile hükümette pek az müessir olduklarından onların gahısları hakkında izahata lüzum görmüyorum.

Çanakkalenin hali ve payitahtı tehdid eden tehlike hakkında benimle müzakerede meşur edilen İsmail Bey müzakeremizi gecenin perdeleriyle örtterek hükümetin hissettiği korkuyu benden gizlemek istedi. Beni hususî evinde kabul etti. Evinde kendisini bir işle meşgul buldum. Bu işin ehemmiyeti içtimamıza sebep olan diğer işin ehemmiyet hakkın da bir şaşırma hareketi teşkil ediyordu. En ufak zevk ve meraklarında bile gayet itinalı olan nokta bu itinasını çocukça yapan bu Türk aynı havayı terennüm edecek iki ispiroz kusu istiyordu. Adamları şehri dolaşmışlar, fakat arzu edilen kuşları bulamamışlardı. Nazır da keyfini tatmin için başka çareler düşünüyordu. Ben de tam bu sırada payitahtı tehdid eden felâketi uzaklaştırmak çarelerini tezekkür etmek üzere onun yanına geliyordum.

Çanakkalenin halini o da benden iyi bilmiyordu. Fakat evvelce veziriazam olup uğradığı nikbet sadece Çanakkale müdafii ünvanı altında Boğaz kaleleri kumandanlığı gibi madun bir işe tayin edilmeğ inhisar etmiş olan Moldovancı Paşanın mektublarından o zamana kadar geçilmez zannolunan bir seddin ufaklık bir hücumu bile mukavemet edemeyeceği, ilk kaleden görünecek mesafede seyreden Rusların bir müsaid rüzgârdan istifade ile Marmara denizine girebilecekleri ve sonra saray surları altına kadar gelerek istediklerini padişaha kabul ettirebilecekleri aşikâr surette anlaşılıyordu.

İşte bu kibirli ve gururlu saray böyle bir vaziyette idi. Vezirlerin cehaleti, madun memurların istikametsizliği, gayet endişe verecek bu zelif vaziyeti hazırlamıştı. İstanbul civarında Çanakkaledeki kaleler sisteminde inşa edilmiş hisarlar hakkında her gün yaptığım tetkikler Çanakkaleye gidince ne gibi icraatta bulunmak icab edeceğini bana gösteriyorlardı. Harb gemileri tedarik etmek çaresi pek az kolaylık temin edebildi. Donanmaya iltihak edememiş iki gemi şimdi Çanakkalede ilk hisarlar haricinde demirlemiş bulunuyordu. Bunlar benim muvasalatımdan evvel Rus filosu tarafından zaptedilebilirlerdi. Tersanede hizmete salih olmadığı anlaşılmiş eski bir gemiden başka bir şey yoktu.

Maamafih, Reis efendi ile bu geminin

alelacele kalafatlanarak içine topları yerleştirilmesine, üzerine amiral bayrağı çekilmesine karar verdik. Gemiye kalın tahta direkler, kazmalar, kürekler ve daha sair lüzum gösterdiğim âletler yükletilecekti. Gemi mümkün olduğu kadar, yakın bir zamanda hareket ederek Çanakkaleye bana gelecekti.

Birkaç senedenberi esir bulunan Malta talı bir korsan gemisinin kaptanı vardı ki halini iyileştirmek için Malta Şövalyesi olduğunu iddia etmek yüzünden fideyedarlığını bütün bütün zorlaştırarak pragga altında inleyip duruyordu. Conte de Saint - Priest bu zavallıyı kurtarmak için fırsatın istifade etmek istedi. Bunun üzerine keremli küçük yanğın gemilerine lüzum gösterdim. Bu esiri istemek için vuku bulan talebime daha kuvvet vermek için, yanğın gemileri inşasını güya bilmediği ileri sürdüm. Esirin ehliyetini metahediyor ve bu meselede benim yerimi yalnız onun tutabileceğini söylüyordum. Onun da gemi ile bana gönderilmesini temin ettim. Haber verdiğim derecede ehliyet ve kabiliyet sahibi ise mutlak surette serbest bırakılması vâdini istihsal eyledim. Bu hususta onun bilmediği şeylerde kendisine yardım etmeği kararlaştırmıştım. Fakat tahmin edemediğim bir nokta zuhur etti. Kendisinden ne hizmet beklediğini Türklerden haber alan bu adam teşebbüsümün hakiki maksadını anlamıyacak kadar akılsızlık gösterdi ve benim sözlerimi cerhetti. Sırf merhamet sevkile yapılan bu teklifin ne garib bir netice hâsıl ettiği aşağıda görülecektir.

Padişahın beni bir an evvel Çanakkalede görmek istemesi, orada işe başlamak için muhtaç olduğum şeylerin hiç birini beklemeliğime imkân bırakmadı (1), Haşmetpenah Çanakkalede her şeyin benim emrime tabi olmasını ferman buyurmuştu. Bir komiser istedim. Meşhur Dgaganm hocanın (2) torunu Mustafa Beyi komiser tayin ettiler. Derhal, beni Çanakkaleye götürmek üzere bir Fransız gemisi kiraladım.

(Arkası var)

(1) Kâinata hâkim olmak ümidli yerinde mahvolmak korkusu onda süratle kalm oldu ki Rusların görüldüğü haberi üzerine bütün İstanbul kendisini kaybetmişti. Gayretlerimin muvaffakiyeti uğurlandı aheni dualar eldi. Gayretime itimad bağlamış olan padişah, o sırada daha başka bir şey yapamayacağı için, ancak ben yola çıktuktan sonra rahat bir nefes alabildi.

(2) Dgaganm hocası Sultan Ahmedî hal'et - tikten sonra haka efendini de tehdid eden ihtilâl zamanında amiral idî Asilerin şefi divanda bu amiral tarafından öldürüldü. Onun metaneti ve ihtiyatı âşayış iade ve temin etmişti.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 22 - 4 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
New-York	126,7075	126,7075
Paris	5,550	5,550
Milano	6,6825	6,6825
Cenova	18,42	18,42
Amsterdam	67,2675	67,2675
Berlin	10,8025	10,8025
Bükreş	21,29	21,29
Atina	1,0925	1,0925
Bofya	1,56	1,56
Prag	—	—
Madrid	14,035	14,085
Varşova	28,8450	28,8450
Budapeşt	24,9675	24,9675
Bükreş	0,9050	0,9050
Belgrad	1,8925	2,8925
Yokohama	84,62	84,62
Singapur	80,5825	80,5325
Moskova	28,9025	28,9025

İSTIKRAZ LAB

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " " " III "	—	—
" " " " vadeli	—	—

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Alas

Falkenhayn, İngiltereyi yere sermek için Fransanın mağlûbiyeti icab ettiğini söylüyordu

Garb cephesindeki Fransız askerlerinden bir kısmının göğsüne merasimle harb madalyası takılırken

Falkenhayn bu uzun raporunda, raporun yazıldığı tarihe kadar geçen bütün harb safhatını gözden geçirmiş, ve onun bundan sonra takip etmesi muhtemel olan inkişaf yollarından, yani harbin muhtemel istikbalinden bahsetmişti. Falkenhayn bu raporunda, en büyük düşmanın İncil-tere olduğunu, fakat İngilterenin de-nizle çevrili oluşundan ve muazzam bir filoya sahip bulunuşundan ötürü oraya kadar gitmek mümkün olmadığını kaydetmekte ve, İngiltere-nin, kendi menfaatini korumak için Avrupada yabancı milletlerin ordularından istifade etmekle tarihî siyasetine devam ettiğini isbat etmekte idi. Yalnız bu defa, yüz yıl evvelkinin aksine olarak (1) İngilizlerin kendi menfaatleri için çarpıştırdıkları ordu, Alman ordusu değil, Fransız ordusu idi.

Falkenhayn, netice olarak, İngiltereyi yere sermek için, her şeyden önce onun elindeki silâhı almak, yani Fransayı mağlûb etmek icab ettiğini söylüyor ve Hindenburg ile Lûden-dorf'un Rus cephesinde yapılmasını teklif ettikleri büyük taarruzun aleyhinde bulunarak, Fransızlara kat'i ve öldürücü bir darbe vurmak fikrini ileri sürüyordu.

Raporun son sayfası, Falkenhayn'in rapordaki bütün fikirlerinin bir hüllâsasını yapıyordu. Raporun bu son sayfasında aynen şöyle deniliyordu:

«Garb cephesinin Fransızlara taallük eden kısmında öyle bir takım mevkiiler veyahud mevziler vardır ki Fransız erkânıharbiyesi bunları elinde tutabilmek için, son neferine kadar elindeki bütün kuvvetleri harbe sokmak mecburiyetindedir. Fransa bunu yaptığı takdirde bütün kanımı akıtmış olacaktır. Çünkü biz hedefimize erişsek de erişmesek de, Fransa için ihtiyarî bir ric'at mevzuubahs olamaz. Aksi takdirde o, bizimle çarpışmayı göze almayarak mevzuubahs mevkiileri bize terkedecek olursa, bu bütün Fransa üzerinde çok fena bir tesir yapar.

«Almanya, bütün diğer cephelerini kansız bırakacak şekilde mevzî bir takım hareketlerle uğraşmamalıdır. Bu böyle olduğuna göre, itilâf ordularının şu veya bu cepheye bize yapacakları hücumların hakkından gelmek bizim için işten bile değildir. Hatta Almanya, bu gibi tâli hücumları, mukabil hücumlarla defedebilecek kadar ihtiyat kuvvetlerine bile maliktir. Almanya, bize karşı yapılacak hücumları sür'atleştirmek veyahud bunları ağırlaştır-

mak imkânlarına her zaman için maliktir.

«Yukarıda bahsettiğim mevkiiler Verdün ile Belfordur.

«Mevzuubahs olan ihtimaller her ikisine de racidir. Fakat Verdünü birinci plâna almak mecburiyeti vardır. Çünkü bu noktadaki Fransız mevzileri, Almanların muvasala hatlarından ve şimendiferlerinden ancak on iki mil mesafede idi. İşte bunun içindir ki burası, ufak bir gayret sarf ile, Belçika ve Fransadaki bütün Alman cephesini müdafaa edilmez bir hale koymak için Fransızların en kudretli bir istinad noktası idi. İşte bundan ötürü, tâli bir hedef olarak bu tehlikeyi bertaraf etmek askerî bakımdan o kadar mühim bir keyfiyetti ki, Belfor'a hücum etmek suretile Alsasın «temizlenmesi» gibi «gider ayak» bir siyasi muvaffakiyet bunun yanında sıfır kalırdı.» (2)

Şimdi benim için biricik güçlük, bu kopye kâğıdını ve bu rapora aid yazacağım malûmatı İngiltereye göndermek meselesi idi. Ben, Falkenhayn'in raporunun muhtevasını bazı tabir ve ifadeleri hatırımda kaldıkları nisbette aynen kullanmak suretile hüllâsa halinde yazı makinesile bir kâğıda yazdım. Aradan birçok yıllar geçtikten sonra o zamanlar yazıp İngiltereye gönderdiğim bu rapor hüllâsası, Falkenhayn'in asıl raporunu mukayese ettiğim zaman, o zamanlar bu işi ciddiden büyük bir muvaffakiyetle yapmış olduğuma kanaat getirdim: Meğer ben, aktörlük san'atim sayesinde Falkenhayn'in raporunun birçok yerlerini, âdeta bir papağan gibi ezberlemeğe muvaffak olmuşum.

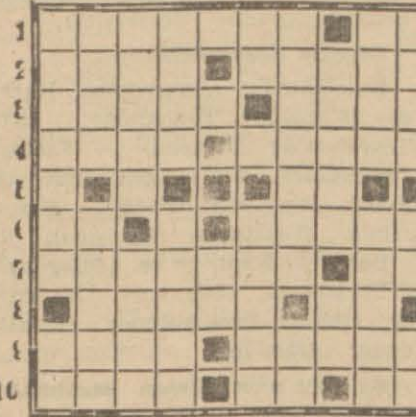
Yazı makinesi ile yazdığım bu raporun hüllâsasının bir nüshasını, kimin tarafından gönderildiği anlaşılmıyacak bir tarzda, Brükseldeki gizli ajanlarımızın en itimada sayılan olanlarından birisinin adresine gönderdim. Mektubumun, daha doğrusu gönderdiğim raporun yerine varmasını temin etmek için ne olur ne olmaz, her ihtimale karşı, üç gün sonra aynı adrese bir nüsha daha gönderdim. Brükseldeki bu gizli ajanımızın kendisine gönderdiğim bu rapor hüllâsasını İngiltereye nasıl gönderdiğini çok sonraları öğrendim. Bu ajanımızın bu iş için kullandığı usul, casusluk romanlarının bütün muharirlerini hayrette bırakacak kadar orijinaldir. Bu ajanımız bu rapor hüllâsasını, pertevsizle, gayet ince bir yazı halinde, çok ince ve mat bir parşümenli kâğıda yazmış. bu kâğıd, hem

sigara kâğıdı gibi ince, hem de fevkalâde mukavim, fakat aynı zamanda bıçırımsız bir kâğıdıdır. Genç bir kız olan bu ajanımız, kendine çift astarlı, hususî bir şapka yapmış. Bu kâğıdı da ikinci astarla kumaş arasına, gayet ustaca bir şekilde yerleştirmiş. Öyle ki, haricden ne kadar ellense, bunu vücudünü anlamak imkânı yokmuş. Şapka parça parça etmeden bunu bulmak bile kabil değilmiş! İşte ajanımız, başında bu şapka olduğu halde, Belçikadan Holandaya geçmiş. Tabii, hudedeki sıkı aramalara rağmen kimse bu raporun farkına bile varmamış. Çok fedakâr olan bu ajanımız, bir hayli müddet bu şekilde çalıştıktan sonra ekser casuslar için mukadder olan âkibetten kurtulmamış; bir gün, bu tarzda bir faaliyet üzerinde yakalanarak kurşuna dizilmiş!

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - Sağlamlık - Hennesde daire ölçmek için kullanılan rakam
- 2 - Dama - Nüfuz
- 3 - Uğurlu - Çabuk
- 4 - Akıllı - Yer altından çıkarılan serwet
- 5 - Dahl
- 6 - Kasabın sattığı - Sütle yapılmış
- 7 - Rasgelme - Lâhza
- 8 - Erkek ismi - Beyaz
- 9 - Mart içeri o dışarı - Fakat
- 10 - Cerahat - Şeref - İstifham nidası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Buvaki bulmacanın halledilmiş şekli

SPOR

Mektebliler arası futbol, voleybol maçları

Futbolda Vefa Pertevniyal ile berabere kaldı. Işık lisesi Kabataş yendi, voleybolda Işık, Haydarpaşa, Darüşşafaka, Boğaziçi erkek liseleri galib geldiler

Dünkü mektebliler müsabakasına giren gençlerimiz: Yukarıda İstanbul Kız lisesi voleybolcuları, ortada Kabataş - Işık, aşağıda Vefa-Pertevniyal liseleri futbolcuları

Liseler arasında tertib edilen futbol müsabakalarına dün öğleden sonra Taksim stadında devâm edildi. Halk Partisinin hoparlörlü kamyonu sahaya getirildiği gibi saha da muntazam bir şekilde çizilmiş ve sulanmıştı. İstanbul Kültür Direktörlüğü spor bölgesi genel sekreteri Vahyî, hoparlörle sporculara ve talebelere karşı bazı vesayada bulunduktan sonra maçlara başlandı. Yalnız maçlardan evvel müessif bir kaza oldu. Hoparlöre elektrik tellerini rapetmek için bir direğe turmanmış olan stad memurlarından Koço, direğin kırılmasıyla düşerek başından ve ellerinden yaralandı. Kendisi derhal hastaneye kaldırıldı.

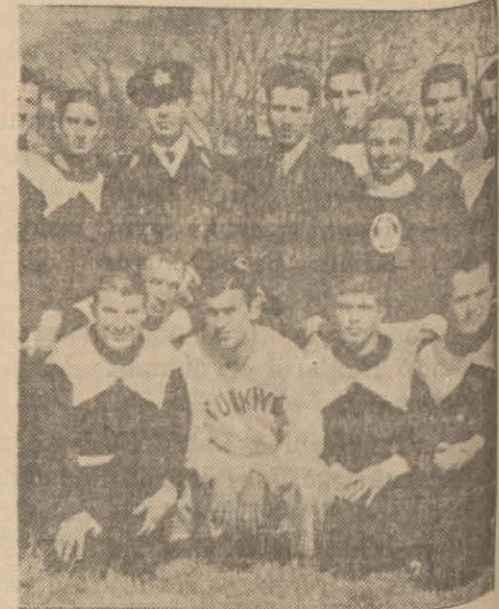
Vefa 2 — Pertevniyal 2

Bundan evvel rakiblerini tasfiyeye uğratan bu iki mekteb talımı alkışlar arasında sahaya çıktılar. Oyuna Vefa lisesinin akını ile başlandı. Çok seri kombinasyonlarla sık sık birbirlerinin kalelerine inen mektebliler acele ve tecrübesizlik yüzünden pek çok fırsat kaçırdılar. Vefa lisesinin daha enerjik oynadığı görülüyor. 15 inci dakikada Vefa lisesinden Daver, takımına ilk golü kazandı. Bu golden canlanan Pertevniyalılar birinci devrenin sonlarına doğru sağ açıklarının ayağıle beraberliği temin ettiler ve birinci devre 1-1 e bitti.

İkinci devreye sıkı hücumlarla giren Pertevniyalılar sol içleri Fethinin ayağıle galibiyet golünü atılsa da soldan yapılan bir Vefa akınında Necati Vefaya beraberlik sayısını kazandı. Maç, onar dakikalık iki devre olarak temdid edildi ise de 2-2 netice değişme diğinden takımlar başka bir gün tekrar karşılaşacaklardır.

Vefa lisesi: Hüseyin - Ahmed, Murad - Halil, Fikret, Kenan - Daver, Zeki, Salâhaddin, Şehab, Necati...

Pertevniyal lisesi: Manuel - İbrahim, Namık - Fahim, Adil, Vedat -

Deniz lisesi atletleri

Haydar, Salâhaddin, Ekrem, Fethi, Çemer. Hakem: Ahmed Adem...

Işık 3 — Kabataş 1

Günün ikinci karşılaşmasını yapan Kabataş ve Işık liselerinin maçı çok sıkı bir mücadeleyle başladı ve 10 uncu dakikada Hüseyin, beklerin arasından çıktığı şütle Işığın ilk golünü attı. Pek az sonra sağ Adnan güzel bir vuruşla ikinci golü yaptı. Kabataşın hücumları netice vermedi ve birinci devre 3-0 Işık lisesi lehine neticelendi.

İkinci devrenin başlarında Kabataşın daha iyi oynadığı görülüyorsa da bir türlü gol çıkaramıyorlar... Işık lisesi sol açığı devre sonlarında sıkı bir şütle üçüncü golü de attı. Maç, Işık lisesinin 3-0 galebesile bitti. Bu maçta her iki takım oyunları, bilhassa Işık lisesinden Salim ve forved hattı çok muvaffak oldu.

(Devamı 15 inci sayfada)

(1) Bu vak'adan yüz yıl önce, yani 1815 yılında, Prusya ordusu ve diğer federal Alman orduları, İngiliz ordusuyla birlikte Fransızlara karşı harb etmişlerdi. Muharrir.

(2) Bu raporun tamamını, Falkenhayn'in: «Alman umumî karargâhi ve bunun 1914 - 1916 yıllarındaki müşkül kararları» adlı eserinde bulabilirsiniz. Muharrir.

Türk kadını asla sizin istediğiniz gibi olmayacak

(Başarafa 7 inci sayfada)

Lâkin diğer taraftan iş kadının ev kadının olmaması icab etmez. Tam bir kadın ikisini de birbirine müvazi yürütebilir.

Bayan Sabiha Zekeriyâ yalnız işine gelen cevabları değil, işine gelmeyenleri de tetkik etmeliydi. Biz münevver bir kadın yazıcının bu dürüstlüğü beklerdik.

● **Semiha İğriboz (Hukuk Fakültesi ikinci sınıf):**

— Sabiha Zekeriyânın Tandı çıkan fıkrasını hayretle okudum. Ben de anket cevap verenler arasında bulunduğum için kendisine cevap vermek istiyorum. Ötedenberi mezhebi bizce malûm bulunan yazıcının bu fıkrasında, size atfettiği tahrifi bizzat kendisi yaparken, pek ki-

sa zaman evvel, Atatürkün azız hatırasına hürmetsizliğe vesile olan gazetesinde, şimdi Atatürkün prensiplerini kalkan olarak kullanıyor. Atatürk hiçbir zaman Türk kadını, Sabiha Zekeriyânın tasavvur ettiği gibi görmek istememiştir. Bizim de esasen hilkaten Sabiha Zekeriyânın istediği gibi bir kadın olmamıza imkân yoktur. Biz kadın evde otursun, kültürden, bilgiden uzak kalsın, istihale iş-tirak etmesin, demedik. Maamafih ne dersek diyelim, bütün şartlarla Sabiha Zekeriyânın ideali olan bir kadınlık yaratmamıza ve böylece ona yaranmamıza imkân yoktur.

Çünkü, onun tasavvur ettiği ile bizim gayemiz olan kadın arasında iki ideolojinin en zid karakterleri vardır.

Çanakkale: "Conkbayırında kopan müthiş bir Türk hücumu"

(Başarafa 8 inci sayfada)

Kireçtepe muntakasında çok kahra-manlık gösteren Gelibolu jandarma tabur kumandanı yüzbaşı Kadri bey de, aynı günde, taburun son zabiti olarak öldü!

Atatürkün yaptığı cephenin yeni taksimatında bana 11-14-33 üncü piyade alayları ile 32 inci alayın 1 inci taburu, bir istihkâm bölüğü ve beşinci topçu alayının 7 inci, sekizinci serî sahra, 16 ncı alayın 5 inci adı cebel, 11 inci alayın 5 inci serî sahra ve 15 lik bir obüs bataryaları verildi.

Fakat piyadenin mevcudu çok azdı. İstihkâm bölüğü ile beraber hepsinin mecmuu 4897 neferdî.

Halbuki ben İzmirden 36 ncı alayla hareket ettiğim zaman mevcudum bundan ziyade idi. Çünkü hem taburların kadrosu tamamı, hem de % de 25 nisbetinde ikmal efradımız vardı.

19 Ağustosta, sabahın yedisinde düş-

manın takım takım yanaşık nizamda beş on parça kıt'ası sahilden İsmail tepeye doğru ilerlemeye başladı. Bu kuvvetler, topçularımızın ateşle karşılaştılar. Düşman kıt'aları, bu vaziyet karşısında avcı hatına yayıldılar. Düşmanın bu taarruzuna gülmekten kendimi alamadım. Çünkü yaptığı harb hareketinin muvaffakiyetini temin için, güneşin doğmasını beklemeleri mi lâzımdı?

Ertesi sabah general Liman Fon Sanders geldi. Fırka tarassud mahallinden etrafı seyretti. Sonra benim ine (mah-fuzmahal) girdi ve inin sahibi olan bana:

— Burada bir fırka kumandanı nasıl vasiyor? dedi! Bizimkilere göstermek için suranın bir fotoğrafını çıkar-malı!

(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

Mektebliler arası futbol, voleybol maçları

(Başarafa 14 üncü sayfada)

İşık lisesi: Adnan - Salim, Necmi - Yavuz, Rifat, Tekin - Niyazi, Adnan, Hüseyin, Şeref, Nizameddin...

Kabataş: Nafiz - Hikmet, Baha - Cevad, Necmi, Fâruk - Ahmed, Nevzad, Kemal, Cemal, Kenan. Hakem: Nuri Bosut

Liseler arasında voleybol maçları
Liseler arasında iki haftadır yapılmaya başlanan voleybol maçlarına dün de Kabataş lisesi salonlarında devam edilmiştir. Alınan neticeleri yazıyoruz:

İşık lisesi, Bölge San'at okulunu; Haydarpaşa lisesi, İstanbul erkek lisesini; Darüşşafaka, Galatasaray lisesini; Boğaziçi, İstiklâl lisesini mağlûb etmişlerdir.

Kızlar arasındaki maçlar
Kız mektepleri arasındaki voleybol maçlarına dün İstanbul Kız lisesinde devam edilmiştir. Müsabakalar sonunda İstanbul Kız lisesi, Boğaziçini; Çamlıca Kız lisesi, Selçuk enstitüsünü, Şişli Terakki de İstiklâl lisesini mağlûb etmişlerdir.

Ankaradaki maçta bir hadise oldu

Ankara 22 (A.A.) — Millî küme maçları münasebetile şehrimize gelen İzmir Ateşspor futbol takımı, 19 Mayıs stadyumunda Ankaragücü ile yaptığı ilk karşılaşmada 6 - 0 gibi oldukça mühim bir sayı farkı ile mağlûb oldu.

Maç esnasında zuhür eden bir hadise hakkında spor muharririmiz şu mütealelari dermeyer etmektedir:

Birinci haftaym bittiği vakit, hakemin, oyun bidayetinde ofsayd olduğu bir sayımın filhakika ofsayd olduğu futbol kavaidinde ve maçta hazır bulunan federasyon erkânının müte-lealelerinden iştişhad edilmek suretile ve hoparlörlerle ilân olunmuştur.

Futbol tarihinde ilk defa tesadüf edilen bu hareket tamamen yanlış. Çünkü, evvelâ hakem kararları oyun

haricinde herhangi bir kuvvetin te-yidine muhtaç olmayacak derecede kuvvetli ve kadırdır. Sonra, bugün tasvib olunan bir kararı teyid, yarın hakemin bir zuhul eseri, yanlış ittihaz ettiği diğer bir kararı tenkid etmeğe müntehi olur ki bu hal futbol oyununda tam bir teşevvüş husule getirir. Bunun içindir ki, en iyi yol 50 senelik futbol tahi-ninin çizdiği yoldur. O da, hakem kararlarına, lehte ve aleyhte, müdahalede bulunmamaktır.

Şurasını da umumi surette kayde mecburuz ki, sahada bulunan futbol federasyonu erkânının maçın devamı müddetince, hakem kararlarına karşı diğer herhangi bir seyirciden farklı vaktur.

Bugünkü futbol karşılaşmaları

Bugün Şeref stadında yapılacak ikinci derece maçlardan başka; Taksim stadında Fenerbahçe - Pera ile saat 11 de bir antrenman maçı yapacaktır. Bu maçtan sonra Süleymaniye, Şişli muhtelîti, Kasımpaşa, Galataspor muhtelîti saat 15 te karşılaşacaktır. Muhtelîti maçlarında başta giden bu iki karşı-kı takımın oyunları ayrı bir hususiyet taşıdığından çok heyecanlı olacağı tahmin edilebilir.

Bu maçtan sonra da saat 16,45 te Galatasaray ve Vefa takımları millî küme maçı için karşılaşacaklardır. Dünkü tahminimizde yazdığımız gibi bu ma-çın Galatasaray lehine neticelemesi kuvvetli bir ihtimal dahilindedir.

Bugünkü bisiklet mukavemet yarışı
Silivri - Topkapı arasında yapılacak olan 150 kilometrelik bisiklet mukavemet yarışına Kocaeli bölgesi bisikletçileri de iştirak edeceklerdir.

Barutgüçlü maçları

Bugün Barutgüçlü sahasında yapılacak maçlar:
Beşiktaş, Altınova - Barutgüçlü A takımları saat 16 da.
Yeşildirek, Özyurd - Barutgüçlü B takımları saat 14 te.

RADYO
Ankara radyosu
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 16195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PAZAR - 23/4/39

12.30: Program, 12.35: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Bucalossi - Pestalozzanın bir şarkısı. Gırlıbrıbin. 2 - Rubinstein - Kostümlü balo süiti. 3 - İvanov - Kafkas süiti. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteorolojî haberleri. 13.15: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 4 - Bece - Birinci İtalyan süiti. 5 - Ma-inzer - Viyana polkası. 6 - Levine - Humoreske. 7 - Sidney Jones - Geysa operetinden - Potpuri. 13.50: Türk müziği Çalanlar: Cevdet Çağla, Zühü Bardakoğlu, Refik Fersan. Okuyan: Radife Neydik. 1 - Uşşak peyrevi. 2 - Sevki beyin - Uşşak şarkı: Gülzara nazar kü. 3 - Lemnin - Uşşak şarkı: Siyah ebrulerin. 4 - Cevdet Çağla - Keman taksimi. 5 - Bayatı şarkı: Kalbim gene üzgün. 6 - Mustafa çavuşun - Bayatı şarkı: Çıkalım Saydüşükare. 7 - Türkü EİA gözlerine kurban olduğum. 8 - Saz semaisi. 14.20 - 14.30: Konuşma (Kadın saati - Çocuk terbiyesine dair.) -6.30: Program. 16.35: Millî küme müsabakaları - 19 Mayıs stadından naklen. 18.15: Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu - Kresî dinleyelim.) 18.45: Müzik (Sen oda müziği - İbrahim Özgür ve Atesböcekleri.) Çalanlar: Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfner. Okuyan: Tahsin Karakus. 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri. 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Refik Fersan, Resad Erer, Fahre Fersan, Cevdet Kozan, Okuyanlar: Sadi Hoşses. Safiye Tokay. 1 - Evîç pesrevi. 2 - Rauf Yektanın - Evîç beste - Halkal zülflü şyahın. 3 - Lemnin - Ferahnâk sar-ki: Lerzan ediyor. 4 - Salâhaddin Pınarın - Evîç şarkı: Göz yaşlarımız. 5 - Cevdet Kozan - Ud taksimi. 6 - Evîç türkü: Şâhane gözler şâhane. 7 - Şu köy - lünün yosma kızi. 8 - Rifat beyin - Hicaz şarkı: Niçin bülbül feğan eyer. 9 - Udi Fahrinin - Hicaz şarkı: Bahar olsa cemensaz olsa. 10 - Sadettin Kaynağın - Nihavend şarkı: Gönü nedir. 21: Nes'ell plâklar - R. 21.10: Müzik (Riyaseticümhur Bando-su - Şef: İhsan Künger.) 1 - Hubert Bath - Deniz marşı. 2 - L. Ganne - Atılar (Vals.) 3 - R. Wagner ? «Meistersinger» operasının uvertürü. 4 - M. Ravel - Pavane pour une infante defunte. 5 - F. Liszt - Macar rap-sodisi No. 6. 22: Anadolu ajansı (Spor ser-visi.) 22.10: Müzik (Cazband - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen % 7,5 teminat Eksiltme bedeli		Eksiltme Şekli Saat
		Lira Kr.	Lira Kr.	
Kalın çivili kayış	1606 metre sif	2803.27	210.22	Açık Eks. 15
Rapit ve ekselsiyör				
İnce çivili kayış rapit	600	807.30	60.54	15.30

I - Şartname ve nünuneleri mucibince yukarıda miktarı yazılı ince ve kalın çivili kayış açık eksiltme usulile mübayaâ olunacaktır.

II - Muhammen bedeli, muvakkat teminat paraları, eksiltme şekil ve saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme 26/4/939 Çarşamba günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdüriyetindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartname ve nünuneler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «2340»

Cinsi	Miktarı	Muh. bedeli % 7,5 te-		Eksiltmenin şekli saatli
		Lira Kr.	Günü	
Amerikan bezi	10,000 metre	2200 - 165 -	4/V/39	A. eksiltme 15
Bergamut esansı	250 kg. sif	2275 - 170 62	8/V/39	parazlık 14

I - Şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı, yazılı iki kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II - Muhammen bedelleri muvakkat teminat paraları ve eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme hizalarında yazılı günlerde Kabataşta levazım şubesi müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler ve Amerikan bezi nünunesi her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (2614)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. % 7,5 Te.		Eksiltme şekli saatli
		Lira kuruş	Lira kuruş	
Muhtelif eb'adda çirali kereste	40,599 M3	1826 95	137 01	Açık ek. 15

I - Yukarıda miktarı yazılı çirali kereste açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

II - Muhammen bedeli, muvakkat teminatı, eksiltme saati hizasında gösterilmiştir.

III - Eksiltme 28/IV/939 Cuma günü Kabataşta levazım şubesi müdüriyetindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 teminat paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «2714»

Diş Tabibi Ratip Türkoğlu

Sirkeci: Viyana oteli arası. No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastalarını kabul eder.

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayiidir. Under-vud makinelerinin de acentasıdır.

Sağlam temel!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Gençler!

Sizi en fazla düşündüren Ergenliklere (Yüzünüzdeki sivilceler) e karşı yegâne çaresi olan **VIROZA**'yı bir defa tecrübe ediniz ve alacağınız neticeden hayret edeceksiniz.

Ergenlikler
yalnız **VIROZA** iyi eder

ve mikrobu yaşamasına, üremesine kat'i ve muhakkak mani olur. **VIROZA**, bir güzellik kremi değildir. mütihazis kiruyagerler tarafından fennî ve sıhhi bir surette imal edilen bir merhemdir.

HER ECZANEDE BULUNUR

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır.

Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

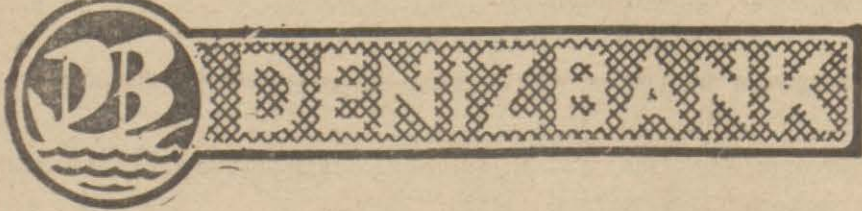
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz...!

Meşhur Alman güzellik mütihazisi Profesör Doktor E. WINTER tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcut mütihazelerin en mükemmel olan **VENÜS** güzellik mütihazatı kullanınız.

Umumi deposu: Nureddin Eviyazade Ecza, alât ve İrtiyat Deposu İstanbul

İLÂN

Kazazede Sadızkade vapurundan tahlis edilerek İstanbula getirilen yüklerden avaryalı olanların takdiri kıymeti için kanunî icablar yapılmıştır. Bu yükleri alâkadarların tesellümüne arzettiğimizi ilân eder ve 26 Nisan 939 Çarşamba akşamına kadar usulü dairesinde konuşmentoları getirilerek tesellüm edilmediği takdirde gereken ardiye ücretinin hesab ve istifa edileceğini ve bundan böyle yüke terettüb edecek avarya tezyüdü vesairenin her türlü mes'uliyet ve avakibi yük eshabına raci ve bundan Bankamızın tamamen gayri mes'ul olacağını hamule sahiblerinin ittıla nazarına arzederiz.

OKADAR KOLAY...

Her akşam bu şekilde bir kaç dakika içinde yapacağınız ufak bir Masaj size gençliğinizi kazandıracaktır.

Krem Pertev'in

Yarım asırlık şöhreti beyhude değildir.

SÜMER BANK

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarımız için **HURDA DEMİR VE ÇELİK ALINACAKTIR.**

Alakadarların teslim edebilecekleri miktarlarla zirdeki tesellüm mahallerinden her hangi birine nazaran fiatlarını Nisan sonuna kadar Ankara Sumer Bank Umum Müdürlüğüne bildirmeleri:

İstanbulda tercihimize göre Haydarpaşada Vağonda veya irae edeceğimiz vapurda
Ankara Vağonda

Filyos - veya Zonguldakda Vağonda

Şartname talep üzerine alakadarlara meccanen gönderilir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Mahallesi	Talik tarihi
Caferağa	23/4/939
Osmanağa	"
Rasimpaşa	"
Hasanpaşa	"
İbrahimağa	"
İkbaliye	"
Mecidiye	"
Osmaniye	"

Kadıköy kazasının yukarıda yazılı mahallâtı içinde tahrir edilip sahipleri adreslerinin öğrenilememesine binaen doğrudan doğruya tebliğ edilemeyen tahrir neticelerini ihtiva eden birer varakanın mahalle camilerinde asılarak bugün ilân olunduğu, 2901 sayılı arazi tahrir kanununun 8 inci maddesi mucibince ilân tarihinden itibaren bir ay içinde vâki tahrir itiraz edebilecekleri alâkadarlara ilân tebliğ olunur. (B.) (2792)

Elektrik Şebeke Montörü Aranıyor

Elektrik şebekesinde asgari 2 sene çalışmış Nafia Vekâletinin 3 ncü sınıf Montör ehliyetnamesini haiz Elektrik Şebeke Montörleri alınacaktır. Taliplerin istedikleri ücretle vesika suretlerini gönderilmesi iân olur.

Konya Elektrik Türk Anonim Şirketi

UĞUR Gişesi

UĞUR Gişesi

Daima piyango biletlerinizi

Uğur gişesinden alınız

Galata Karaköy Postane karşısı
No. 23 Te: 4002

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Subeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Subeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

ZAYI — Samsun bölgesine bağlı Bafra Spor klübü üyesi olarak Türk Spor Kurumu Genel Merkezinden verilen 886 numaralı futbol lisansı kaybolmuştur. Yenisi çıkarılacağından kaybolanın hükmü yoktur.
Ahmed Şenel

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracıklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGIL

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ankara Belediyesinden:

1 — Ankara belediyesi su işleri idaresi aboneleri için su saati alınacaktır.
2 — Bu gibi su saatleri imal eden fabrika ve müessesilerinin saatlerinin evsaf, şerait ve fiatlarını gösterir teklif mektupları birer saat nümunesini 15/Haziran/939 tarihine kadar Ankara belediyesine göndermeleri. (1363) (2565)

Türk Hava Kurumu

27 ci Tertib

BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci Keşide: 11 / Mayıs / 939 dadır.

Büyük ikramiye: **40.000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeği ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.